2006. okt. 43. 154

Kapocs

XXXV évfolyam, 43. szám — 2006 október 15, Vancouver BC

A SOPRON ALUMNI IDŐSZAKOS KÖZLEMÉNYE

A TARTALOMBÓL

HONORIS CAUSA

Kitüntetés.....2
Elismerés.....2
Megtiszteltetés.....3

IN MEMORIAM

Gyászjelentések.....3
Megemlékezések.....3

VISSZATEKINTÉSEK

Régmúlt.....5
1956 Sopron.....7
Elindultam szép hazámból.....11
Anekdótáink.....22
Soproniak Svájcban.....28
Életutak/Életpályák.....29

KÖZÖS ÜGYEINK

Ügyes-bajos dolgaink.....34
Találkozók.....35
Hirek/Közlemények.....37

SOPRON ALUMNI.....40

HONORIS CAUSA

KITÜNTETÉS

A Nyugat-Magyarországi Egyetem idei évnyitó ünnepségek keretében, Sopronban, 2006 szeptember 12.-én, ***Egyetemi Diszpolgár cimmel tüntették ki Adamovich László szeretett volt professzorunkat,*** *Sopron Alumni örökös elnökünket. Szintén ezúttal adományozták a 60 éves erdőmérnöki diplomája alapján kiérdemelt* ***gyémánt oklevelet*** *is.*

Nr. 6.

WE
THE RECTOR OF THE UNIVERSITY OF WEST HUNGARY
and
THE DEAN OF THE FACULTY OF FOREST ENGINEERING AND WOOD INDUSTRY
greet the Reader!

THE SENATE OF THE UNIVERSITY OF WEST HUNGARY
awards the distinction of
"HONORARY CITIZEN OF THE UNIVERSITY OF WEST HUNGARY"
to

PROF. DR. ADAMOVICH LÁSZLÓ
forest engineer with university degree
professor of the Hungarian Division of the British Columbia University of Vancouver

in acknowledgement of his many decade-long professional, educational and publication activity, his well-known authority in the international science of forestry, his efficient and successful help to increase the standard of the activity of the University of West Hungary and its legal predecessor institutions, in particular the Faculty of Forest Engineering and the Faculty of Wood Industrial Engineering, his generous moral and financial support, his imperishable merits in the support of the Hungarian university education of forest engineering, his exemplary and successful career.

In testimony of this resolution we hand him over this certificate.

Sopron, September 2006.

Prof. Dr. Náhlik András
Dean

Prof. Dr. Faragó Sándor
Rector

Prof. Dr. Molnár Sándor
Dean

Nr.6.

Mi a Nyugat-Magyarországi Egyetem
Rektora
és
az Erdőmérnöki és Faipari Mérnöki Kar
Dékánja
köszöntjük az Olvasót!

A Nyugat-Magyarországi Egyetem Szenátusa

Prof. Dr. Adamovich László

okleveles erdőmérnököt
a vancouveri British Columbia Egyetem Magyar Divíziójának
professzorát

Nyugat-Magyarországi Egyetem Díszpolgára

kitüntetésben részesíti

nagyra becsülve több évtizedes, szakmai, oktatási, publikációs munkásságát, az egész világon elismert erdészeti szaktekintélyét, a Nyugat-Magyarországi Egyetem és jogelőd intézményei, ezen belül az Erdőmérnöki valamint a Faipari Mérnöki Kar munkája színvonalának növelését segítő hatékony és eredményes közreműködését, önzetlen erkölcsi és anyagi támogatását, a hazai erdészeti műszaki felsőoktatás támogatásában kifejtett elévülhetetlen érdemeit, példamutató és sikeres életútját.

Fent említett határozatunk bizonyságául
részére ezt az oklevelet ezennel átadjuk.

Sopron, 2006. szeptember havában

Prof.Dr.Náhlik András
dékán

Prof.Dr.Faragó Sándor
rektor

Prof.Dr.Molnár Sandor
dékán

ELISMERÉS

(Rovatunkban eddig Sopron Alumni társaink inkább szakmai vonalon elért eredményeiben büszkélkedhettünk, de tudtuk hogy társaink társadalm és jótékonykodási vonalon is jeleskedtek. Most álljon itt egy levél, ami önmagáért beszél és aminek témája mindannyiunkra vonatkozhat. A Serk.)

„2006 május 15.-én kaptam ezt az emléklapot a Canadian Blood Service-től 150. véradásom alkalmából. 1957 őszén adtam először vért a UBC-n. Emlékeztem rá, hogy 1956 okóberében a Nemzetközi Vörös Kereszttől érkező vér szállitmányokat pakoltuk teherautókra és küldtük Budapestre a kórházakba. Elhatároztam, hogy életem folyamán megpróbálom honorálni ezt a segitséget, ammenyire számomra lehetséges. Az évek folyamán szem előtt tartottam azt a fogadalmat és nem volt olyan év, hogy legalább kétszer el nem mentem volna vért adni, de általában 3-4-szer, néhány évben, főleg az utóbbi időkben 5-ször is. 150-et elérni nem könnyű, szinte egy emberöltőre van szükség hozzá és persze egy jó adag szerencse is, mert betegen (influnza, nátha, stb.) nem lehet vért adni.
Nemrég csak 69 éves korig lehetett vért adni, de mára ezt a korlátozást megszüntették, hisz egészséges ember vére mindig használható. Jó érzés tudni, hogy sok ember társamat segitettem ki bajból (szinte) az élet ajándékával. Remélem még sok évig élhetek evvel a lehetőséggel". *(Szabó György, volt I..évf. hallgató)*

CANADIAN BLOOD SERVICES

Presented to

George Szabo

who voluntarily gave

One Hundred and Fifty Donations

Your generosity and concern for others has helped save many lives.

Canadian Blood Services

is proud to honour you for your commitment to helping others

Chief Executive Officer

Chair, Board of Directors

MEGTISZTELTETÉS

A vasfüggöny utolsó darabja

Hivatalosan is megnyitottnak nyilvánították 2006 május 28-án a Nagyszelmenc-Kisszelmenc határátkelőt. Csáky Pál, a szlovák kormány miniszterelnök-helyettese a rendezvény költségeinek fedezéséhez 100 ezer koronát ajánlott fel.
A tavaly decemberben sebbel-lobbal megnyitott határátkelőt falunappal és népművészeti fesztivállal ünnepelték a nagyszelmenciek a helyi iskola udvarán.
A falunap ökumenikus istentisztelettel kezdődött délelőtt, majd utcanévtábla avatásával folytatódott. A két - nemrég még sorompóval és szögesdróttal elválasztott - községet összekötő utat Komlóssy Józsefről, az Európa Tanács magyar parlamenti küldöttségének kisebbségi szakértőjéről nevezték el a helybéliek. Komlóssy Józsefnek elévülhetetlen érdemei vannak abban, hogy az itteni kishatár megnyílhatott, hogy a vasfüggöny utolsó darabja is eltűnt Európa szívéből. Ő volt az, aki az Európa Tanácsnál kezdeményezte a szögesdrót megszünte-tését és a határátkelő megnyitását. Az utcanévtábla avatóján egyébként maga az ünnepelt is részt vett. Az ünnepség során elmondta, hogy számára nagyon megható volt látni azt, hogy ott, ahol nemrég még szögesdrótkerítés húzódott most az emberek szabadon sétálhatnak át a határon, és az az elismerés, amit az itteni emberekből sugárzik felé, felér azzal a kitüntetéssel, amit a Magyar Köztársaság elnökétől kapott. *(Laczkó Zsuzsanna)*

Kis- és Nagyszelmenc közös főutcáját Komlóssy Józsefről (Class of '60) nevezték el, aki nagyban hozzájárult a kishatár megnyitásához.

IN MEMORIAM

GYÁSZJELENTÉSEK

2006 tavaszán, tragikus hirtelenséggel elhúnyt Anacortes, Washingron-ban, Sopron Alumni társunk, **Vadai János** erdőmérnök (Class of '59), életének 77. évében.
2006 június 20.-án, hosszantartó betegség után elhúnyt Toronto, Ontario-ban, Sopron Alumni társunk, **Nagyné Link Magda**, volt V.éves erdőmérnök hallgató, életének 75. évében.
2006 augusztus 29.-én hosszantartó betegség után elhúnyt Vancouver, BC-ben, volt Sopron Alumni társunk, volt oktatónk **Cserjesi Antal** erdőmérnök (Okl. em.'50), életének 80. évében.
Őszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

MEGEMLÉKEZÉSEK

A 2006 szeptember 23.-án tartott Soproni Bál keretében Sopron Alumni elnökünk Grátzer Miklós, alias Kulacs kezdeményezesére a Józsa László által faragott újszerű 'klopacska' hangja mellett felolvastuk az utóbbi évben elhúnyt Sopron Alumnusok neveit s megemlékeztünk mind azokról akik ötven éves ittlétünk alatt kihulltak a sorból. A 250 személyt feltüntető Sopron Alumni lista lapunk hátoldalán mára már 54 elhúnyt társat tartalmaz
A történelmileg bányaveszélyt jelző 'klopacska' hanggal való búcsúztatás holtjainktól régi selmeci hagyományokon alapszik, amit ma is gyakorolnak Magyarországon érdész és bányász temetéseken.. A rövid szertartás végén mindannyian elénekeltük az „...Imhol a föld alá megyünk..." tradicionális Selmec/Soproni dalt. (A szerk.)

Vadai János (1928-2006)

Volt IV-éves barátunk, tragikus gyorsasággal eltávozott az élők világából, 76 éves korában. Végzés után rövidesen washington államba költözött, ahol mint földmérő és később mint konzultáns mérnök dolgozott. A 70-es évek közepén földmérő vállalatot alapitott Anacortes, WA-ban. Visszavonúl, elzárkózott életet élt, de halála napjáig dolgozott és vezette cégét. Két volt beosztottjával beszéltem (az egyik 20 évig dolgozott nála) és mindkettö azt mondta: „hihetetlenül kemény volt és csak a preciz munkát fogadta el magától is és másoktól is, de nála többet tanultunk egy év alatt, mint négy évig az egyetemen". Jancsi – nyugodj békében, ott fenn már biztosan enyhébbek a hiba-határok. *(Grátzer Miklós, Class of '59, August 2006)*

(Nyiregyházán született 1928 julius 26-án, Vadai János és Mata Margit fiaként .1953-ban, Sátoraljaújhelyen szakérettségizett, majd a Soproni Erdőmérnöki Főiskola hallgatója lett. 1956-ban, a Főiskola diákságának és oktatói gárdájának többségével elhagyta Magyarországot majd a Kanadába vándorolt csoprt tagjaként 1959 -ben végzett a University of British Columbia Erdészeti Fakultásán. Elisabeth Renate-hoz történő 1962-es házasságából egy fiú, Walter Kálmán (1963) és egy lány, Christina Elisabeth (1970) született. Erdőmérnöki karrierjét BC partvidéki erdeiben kezdte, majd 1964-től kezdődően Washington államban, mint földmérő, saját maga által alapitott vállalatán keresztü,l folytatta élete végéig.(A Szerk.)

Link Magdolna (1930-2006)

Magda 1930 junius 15-én született Csatkán. Szülei, Link József és Neubauer Katalin jómódú földművelők voltak, akik a kommunista idők alatt az akkori kolhoz-rendszerben próbáltak megélhetést találni. Németnyelvű nagyszülei Szilézia környékéről települtek le Magyarországon. Elemi iskoláit Csatkán és Bakonyszombathelyen végezte, majd egy pesti leánygimnáziumban tanult tovább. 1952-ben került Sopronba az Erdőmérnöki Főiskolára. Leendő férjével, Nagy Ferenc geodéta mérnök hallgatóval, az 1955-ös karácsonyi szünetben találkozott, amikor együtt utaztak a vonaton Soprontól Győrig. A vizsga hónap után többször találkoztak és február közepe táján megesküdtek. Férje kívánságára egyházi esküvőt is tartottak a húsvéti szünet alatt Hajdudorogon, férje szülőfalujában, a görög katólikus templomban. Első gyerekük Sopronban, történelmileg hires napon, 1956 október 23 született.. Magdi november 4.-én, a soproni egyetem életében szintén történelmileg hires napon jött ki a kórházból, s a család még az nap kiment Eisenstadt, Ausztriába, ahol a csecsemőt két apáca jelenlétében egy ottani pap keresztelte meg. St, Wolfgangba való érkezésük után a fiatal anyát és kis babáját visszavitték Bécsbe a gyermek korházba, ahol férje is csatlakozott hozzájuk, amikor már a Kanadába való kivándorlás el lett határozva. A kanadai követség közbenjárására viszont ők is csatlakozhattak a csoporthoz és elindultak Kanadába. Családi felelősségeik miatt nem volt lehetőségük tanulmányaik befejezéséhez, munkát kellett találni a megélhetés bisztositására. Megkezdték életünk új korszakát. Második fiuk 1958 július 18.-án született Torontoban. Magda 28 évet dolgozott a Warner Lambert Pharmaceutics cégnél mint hivatalnok Két fia mellett hét unokája (Ferencnél az ikrek Sara és Steve, 18 ,Rebecca 16, Károlynál Brennan 16, Joel 14, Laurin 12 és Arden 10 évesek) gazdagitotta Magdát élete utolsó szakaszában. Magda hosszasan betegeskedett, de halála hirtelen érkezett 2006 június 20.-án.

(Nagy Ferenc közlése alapján A Szerk.)

Isten Veled Kamarás!

Szomorú szívvel kisérték utólsó útjára Link Magdát a soproni barátok és ismerősök a torontoi temetőbe. Junius közepén sok éves betegség után Kamarásom szíve elfáradt, nem dobogott többé. Éppen 75 esztendős volt. A kivándorlásunk után Ő férjével, Nagy Ferenc geodétával és két kis fiukkal Torontoban telepedett le. Elszaladtak az évek, felnőttek, majd megházasodtak a fiuk és az utólsó években 5 szép unoka szeretete örvendeztette és töltötte be Kamarásom mindennapjait. Támogatója volt férjének, gondoskodó édesanyja két fiának és unokáinak. Az utólsó éveket sajnos több féle betegség keserítette meg, de Kamarásom mindent elkövetett a jobbulásáért, tele volt reménnyel. Örökre megmaradt soproni diáknak, mindenkire és minden szépre emlékezett. Kamarásom az utólsó néhány esztendőben majdnem teljesen Feri lelki bizalmára és fizikai segítségére szorúlt. Nagy gonddal, szeretettel és végtelen türelemmel gondozta sokszor tehetetlen és fájdalmakkal sújtott feleségét. Talán Neki volt a legnehezebb, mert Magdi fájdalmát nem állíthatta meg. Most, Feri emlékeivel, egyedül maradt. Sok-sok emlék leselkedik az én emlékezéseim kapujában. Szobatársak voltunk Dimitrov-téren egy éven keresztül. Oh, de szép idők voltak. Megosztottuk napi problémáinkat, apró kenyérsarkakat és időnként 'kirugtunk a hámból', egy-egy szelet krémest vettünk a menzán (2.40 Ft. volt szeletenként). Néha egymás szoknyájában rendez-vous-tunk, talán ez több sikert igért. Kamarás, sokat gondolok Rád, hiányzol! Sohasem felejtelek el. Kivánok Neked öröknyugodalmat, szeretettel emlékezem: Szöszi *(Orlóci Márta Class of '58))*

Cserjesi Antal (1925-2006)

Cserjesi Antal és Szigethy Magdolna fia 1925 december 12.-én született Rákosszentmihályon. 1943-ban érettségizett a budapesti Fáy András Gimnáziumban, majd a József Nádor Egyetem Erdőmérnöki Karán szerzett diplomat 1950-ben, Sopronban, ahol 1950 és 1955 között a Kémiai Tanszéken dolgozott mint egyetemi tanársegéd. 1955-56-ban pedig a soproni Tanulmányi Erdőben működött mint erdőgondnok helyettes. Az 1956-os forradalom leverését követően, az oktatói kar és diákság nagy hányadával Kanadába, a vancouveri UBC Egyetemre ment, ahol 1957-60-ig kémiát és fakémiát oktatott az Erdészeti Fakultás 'Sopron Division'-ján. 1961-ben MF (Master of Forestry) képesitést szerzett a UBC-n. 1960-tól 1990-es visszavonulásáig a federális Western Forest Products Laboratoryban (most Forintek Canada) működött mint tudományos kutató a fakémia területén. Kiadott tudományos értekezéseinek száma a favédelem, fatartósitás, a 'gombaölő szerek szerepe a gombák anyagcseréjében' területén meghaldta a 40-et. Másirányú érdeklődése kiterjedt az amerikai és kanadai Földrajzi Társaságok, a vancouveri Múzeum, Planetárium és Aquarium munkálkodására.

1950-ben feleségül vette Sárváry Ildikót. Lányuk, Ildikó 1951-ban, fiuk, Péter 1953-ban született. A visszavonulás utánni pihenőt cask rövid ideig tudta élvezni koránkezdődő és hosszantartó betegsége miatt. *(A Szerk.- A Sopron Chronicle adatai alapján)*

VISSZATEKINTÉSEK

RÉGMÚLT

Bakó József: **A Mohácsi relytély**

Az 1956-os forradalom 50. évfordulója alkalmából, szerkesztői sugallatra, az 1956-ban velem történtekről akartam irni. Sajnos hézagos emékezetem túl sok kutató munkát tett volna szükségessé. Ezzel szemben Mohács sokkal, sokkal megragadóbb és érdekesebb téma mint a velem történtek. Először, Mohács ugyancsak egy óriási nemzeti tragédia volt. A török győzelem következménye képpen az ország fél évezredre elveszitette függetlenségét. "Nemzeti nagylétünk nagy temetője Mohács," mondta a költő. Másodszor, Mohács egy rejtélyt is tartalmaz a tragédia mellett. Nevezetesen, II Lajos (1506-1526) magyar király (1516-1526) szerencsétlen baleset vagy gyilkos merénylet áldozata lette? Harmadszor, 2006 Mohács 480.és II Lajos születésének pedig az 500. évfordulója. Végezetül, a kutató munka summáját tavaly Magyarországon már elvégeztem. Igy tehát inkább II.Lajosról irok.

Budapesten mindig meglátogatom a Magyar Nemzeti Galléria történelmi kiállitását a budai várban. A galléria előtt a török-verő császári hadvezér, Savojai Jenő (1663-1736) lovas szobra áll őrt. A történelmi kiállitás a legnevesebb magyar festők nagyszabású alkotásait mutatja be. A képek döntő történelmi pillanatokat, válságos eseményeket, személyes tragédiákat örökitenek meg (például, Benczur Gyula 'Vajk megkeresztelése,' Peter Krafft 'Zrinyi kirohanása Szigetvárból', Madarász Viktor 'Zách Felician').

Számomra a kiállitás messze legmegkapóbb és meghatóbb képe Székely Bertalan (1835-1910) 'II.Lajos holttestének felfedezése' cimű alkotása volt. Az elpusztitott táj felet tolakodó sötét felhők baljós hangulatot adnak a képnek. Az előteret a már felnyitott, sekély sir körüli jelenet uralja. Két katona térdel a sir fejénel és a holtestet burkoló fehér lepedőt forditják le. Három magas rangú főur megilletődve, tiszteletteljesen, fedetlen fővel veszi körül a sirt. Az egyik térdel a sir mellett és a király élettelen jobbját tartja saját kezei között. A másik két főur a sir lábánál áll. A háttérből még egy férfi közeledik a sirhoz. A király holtteste meglepően jó állapotban van. Semmi jele a bomlásnak, pedig hetekig feküdt a sirban. A király hosszúkás, vonzó, arcát fiatalosan gyér szakáll keretezi. Sápadt arca, aranyszálas, fehér inge (a királynőtől) és a fehér lepedő a kép legvilágosabb foltjába olvadnak egybe. Ez a kép mindig lenyűgözött. Csak az zavart, hogy a képen látottakat nem tudtam összeegyeztetni az iskolában tanultakkal.

A történelemi leckék szerint II Lajos koraszülött, beteges gyerek volt, de eszes ifjúvá nőtt fel. Például, megtanult több nyelven beszélni. Apja, II. Ulászló, már két éves korában magyar királlyá koronáztatta. Ulászló 1516-ban meghalt. A tiz-éves Lajos követte attyát a trónon Brandenburgi György (1484-1543) német őrgróf gyámsága alatt. Tizenhat évesen, 1522-ben, Lajos elvette Habsburg Mária (1505-1558) osztrák főhercegnőt. Sajnos az ifjú pár kicsapongó életmódra adta magát. A király szinte elzüllött. Az ország ügyei és a török veszedelem nem nagyon érdekelték. Elveszitette a rendek tiszteletét és a központi hatalom egyre hanyatlott.

II.Lajos halálának hagyományos változata jól ismert. A török 1526-ban betört az országba. A király egy septében toborzott

sereggel a Duna mellett vonult délre a török elé. Fővezére Tomori Pál (1475-1526) kalocsai érsek és tapastalt hadvezer volt. A magyar sereg augusztus 29.-én Mohácstól délre, kedvezőtlen terepen szállt csatába. A királyt ezer páncélos lovag védte. Egy lerobbanó nyári zivatar tovább hátráltatta a magyarokat. Végül is a nagyságrenddel nagyobb török sereg fölényesen győzött. Amint a csata eldőlt, kisérete rávette a királyt hogy meneküljön. Lajos északnak fordult és a Csele patakig vágtatott. Itt át akarta ugratni a megduzzadt patakot de fáradt lova nem birt a felázott talajon a tulsó partra felkapaszkodni. Vissza esett a patakba és maga alá temette a szerencsétlen királyt. Ezt a jelenetet örökitette meg Dorfmaister István festő művesz (1729-1797) 'A mohácsi csata 1526-ban' cimű képén.

A csatában odaveszett a király; a fővezér; az esztergomi érsek és öt püspök; legalább ötven főrend; nemesek, hűbéresek, lovagok százai; és katonak ezrei. Ahogy mondani szokás, az ország 'szine-java'. Érdekes azonban, hogy a király holttestét a csata után nem találták meg annak ellenére, hogy a török égre-földre kereste és busás jutalmat igért a megtalálóknak.

A győztes Szulejmánt nyugtalanitotta, hogy a király holttestét nem találták, a nádor túlélte a csatát és még két másik magyar hadsereg mozgott az országban (Szapolyai János erdélyi vajda, illetve Frangepán Kristóf horvát bán vezérlete alatt lemaradtak a csatáról). Igy a szultán jelképesen elfoglalta Budát, de összre már kivonult az országból, rabolva, rombolva és égetve ahogy ment.

Székely Bertalan képe II Lajos halálának hagyományos változatával nyilvánvalóan nem egyezik meg. Vajon mit festett meg Székely? Volt talán az eseményeknek egy másik változata? És volt.Tavaly Magyarországon a 'Tolnai Világ Történelem' kötetei között böngésztem (II világháború előtti kiadás de történelmileg hiteles és megbizható forrásnak találtam). Szúrópróbával "A felfedezések kora" cimű kötetet ütöttem fel. E kötet a 15.-16. századokat tárgyalta és tartalmazott egy fejezetet a 'mohácsi vészről'. E fejezet II. Lajos halálának két változatát hozta: a hagyományos és egy második, még drámaibb, változatot. E második változat szerint a királyt meggyilkolták. Nevezetesen, a mohácsi csatát mint a király, mint Tomori Pál túlélte. Mikor már a csata eldőlt, Tomori, Szapolyai György és még néhány tiszt és fegyveres a virally a dunaszekcsői plébániára vitték. Ki volt Szapoplyai György? A fejezet csak megnevezte de nem azonositotta. Szerencsére, Ági húgom nagyszerű kutató munkával megállapitotta több forrásból, hogy Szapolyai György szepesi gróf volt és Szapolyai János, a dúsgazdag, nagyhatalmú erdélyi vajda, öccse. Szapolyai némi vonakodás után, mint Tomori egyik alvezére vett részt a csatában.

Szekcsőn a végzetes események halálos sebességgel követték egymást. Vacsora után Tomori valamiért kiment a szobából. Távollétében Szapolyai szidalmazni kezdte Lajost: "Te bestye, táncos király. Parázna és igazságtalan. Te vesztetted el Magyarországot." Választ sem várva kirántotta három-élű cseh kardját és háromszor átdöfte a királyt, aki holtan esett össze. A többiek Tomori után rohantak a vészhirrel. Tomori rögvest visszatért a szobába. Amint meggyőződött a történtekről, kardot rántott és Szapolyait levágta. Tomorit viszont Szapolyai kapitánya szúrta le azon nyomban. Tehát, késő este, az ország válságban, és a három legfontossabb nemzeti hivatalt betöltő ferfiak holtan feküdtek a plébánian. Végül is az életben maradottak Tomorit és Szapolyait a szekcsői templomnál temettek el. A királyt pedig fehér lepedőbe csavarták és a Csele patak melleti mocsár szélén elhantolták.

A király sirját csak késő ősszel találták meg Szapolyai János és Mária királynő megbizottai. Szapolyai János kezdeményezésére és felügyelete alatt Lajos holttestét Székesfehérvárra szállitották és attya, II Ulászló, mellé temeték el országos pompával. A következő napokban a székesfehérvári országgyűlés Szapolyai Jánost, az ország leggazdagabb és leghatalmasabb főrendjét, magyar királlyá választotta.

Szerintem, Székely Bertalan a sir megtalálásának e második verzióját festette meg. A sir körül álló főúrak Szapolyai és a királynő megbizottai lehettek. A király életszerű ábrázolásánál Székely talán művészi szabadsággal élt.

Ez a második változat megmagyarázza, hogy miért nem találták meg sem Lajos sem Szapolyai György holttestét a csata után. Pedig mindkettő könnyen felismerhető lett volna előkelő ruhájukról, fegyverzetükről, lószerszámukról. Dorfmaister például a királyt fekete páncélban, tollforgós sisakban és piros palástban ábrázolta. Hogy nem találták meg őket a csata után az amellett szól, hogy nem a csatatéren haltak meg. Tomoriról csak azt irják a források, hogy a csatában esett el. Azt viszont nem irjak hogy holttestét megtalálták-e vagy sem.

E változat persze nem magyaráz meg mindent. Például, miért volt Szapolyai György a király táborában és nem Szapolyai Jánosében? Vajjon az ország sorsa felett érzett elkeseredésében ölte meg a királyt vagy a báttyát akarta segiteni? Tudniillik, Szapolyai János a király halála esetén messze a legesélyesebb trón váromanyos lett volna. A döntést a nyájas olvasóra hagyom. Szerintem, II Lajos halálának óriási jeletősége volt. Nagy előnyére lett volna az országnak ha életben marad. Különösen ha mohácsi megfigyelései, élményei és tapasztalatai egy erősebb királlyá érlelték volna. Helyre állitott központi hatalommal egyesithette volna az országot. Elejét vehette volna a rendek pártoskodásának, ami vegső fokon Habsburg kézre játszotta Magyarországot. Másodszor, egy egyesült Magyarország sakkban tudta volna tartani a törököt. Az ország történelme merőben más lehetett volna. *(B. J, Class of '59)*

Király Ilona: **Hulott a vér...**

Hullott a vér... Azt hittük, változás lesz. –
Óh, Isten adta örökös remény,
ha te nem lennél, rég elvesztünk volna
az élet hullámverte tengerén! -
Mert mi magyarok lángra kapunk könnyen,
de a sok érző, elhullajtott könnyen
-mint duzzadó folyón- csak sodor az ár,
így a helyes útra mégsem talál
a sokat szenvedett, jót akaró népünk.
Talán túl sokszor rossz irányba lépünk?
Másoktól várunk, kik csak kapcarongynak
használnak minket? - Térdeink már rogynak!
Mégis, ha valaki bátran élre áll,
nem tántorít meg minket a halál,
az erőnfeletti emberakarat
összefog, küzd, és győzelmet arat!
Mint ahogy tette akkor, ötvenhatban.
Rövid időre, talán néhány napban
mi voltunk a világ példaképei!
A szent szabadság ifjú hősei!
De ami ezután bekövetkezett,
hogy némely áruló már szövetkezett
az elnyomókkal, a tipró tankokkal,
más titkon paktált az érdek-Nyugattal,
míg a nemzet zöme tűrt, és maradt
tovább a terror, s félelem alatt:
ez történelmünk egyik szégyenfoltja!
E tettek súlyát ma is magán hordja
otthon, s idegenben sok százezer magyar.
Tart még a gyász, s a kérdés egyre mar:
Leszünk-e valaha virágzó, szabad ország?
Hogy jutnak élre, akik bajba hozzák
szegény hiszékeny, bízó nemzetünk?
Árulás, széthúzás lesz a végzetünk?
Ezt tapasztaltuk századok során.
Mért bánik velünk a sors mostohán?
Hullott a vér ... De mégsem hiába!
Hőseink híre szállt a nagy világba,
s hány nép felkelt már az elnyomás ellen?
Ha akkor nem lobban fel a magyar szellem,
tán a világ sorsa is másként alakul.
Hőseink tette szolgált alapul.
Tehetségünk éppúgy szétment a világba.
Nem, a magyar nép sosem élt hiába,
csak hogy kihasználják mások, azt hagyta,
míg a civódást mégsem hagyta abba.
Mi bízunk, küzdünk, fellelkesedünk,
méltányolunk és megünnepelünk
minden hőstettet, minden dátumot!
S bennünk még most sem hagyott elég nyomot
az önzetlen hősök elhullt drága vére?
Ne csak szónokoljunk, tartsunk össze végre!
Igen, gondolatban újra ott vagyunk
Pest romos utcáin, s méltán hódolunk
a bátran kiálló hősök előtt,
kiket az önkény kivégzett, lelőtt.
S míg körbeálljuk a nagy ravatalt,
könyörgünk: "Isten, áldd meg a magyart!

Pinter László: **Lehet-e azt elfeledni**

Lehetne-e elfeledni
a lelkesítő nagygyűlést,
hol szívünkben százezernyi
sebből folyt a keserűség
s a felszabadult indulat.
Ott született meg a nemzet,
a népből nyílt ki, mint virág.
Éreztük már a győzelmet,
de nem véres tragédiát;
– nem engedte az untudat.
Elfeledni hogy lehetne
a plakátos felvonulást,
hol a lépés egy ütemre
döngette meg a délutánt,
követve a lengyel utat.
Lehet-e azt elfeledni,
hogy vér folyt már Budapesten.
Mi kész voltunk segíteni:
Kocsiszám ment az élelem
és mit hozzánk küldött Nyugat.
Elfeledni nem hagyhatom
a ködös őszi éjszakát,
rendvigyázó őrjáraton,
mikor szolgáltam a hazát
soproni utcaköveken.
Vigyázzuk a szív fenekén
azt az egypár zsongó napot,
mikor még volt egy kis remény.
– Gyertya-világos ablakok
mást mondtatok ti énnekem.
Vártuk még a segítséget
nyugat felől, de durva mód
a Szuez űgy belelépett,
s otthagytak az acsarkodók:
így maradtunk mi védtelen.
Ki az, aki elfeledte
a hajnalnak rémszózatát?
– Már tudtuk, hogy ügyünk veszve,
eladták most is a hazát
azon a sötét éjjelen.
Ki az, aki elfeledte
Az utána jövő vihart?
Börtönbe híven ki menne?
Bitófára jogot ki tart?
– Bujdosni voltunk kénytelen.
Ötven éve már s fáj a szív,
mert feledni azt nem lehet.
– De állj meg egy percre, ha hív
a múlt; ne töröld le szemed,
sírni szabad. – Ma sírj velem.

Apt Kamill: **56-os emlékeim**

Tyű ha! Hogy is volt? Rég volt. Most, hogy nekiültem, és ha nem is túl szoros határidővel, de határidővel le akarom irni amire 'akkor'- ról emlékszem, szinte forog velem a világ. Több évtizede kerülöm a témát. Hiába, hihetetlen mély nyomokat hagyott az emberben az az idő A háburú elvesztése, az utána jövő éhes korszak, aztán a sztalinizmus, Rákosi, az általános félelem, hazudozás, az idegen megszállás alatti élet szégyene és visszafojtott mérge egyszerre megszűnt. Helyette mintegy varázs ütésre jött a megvalósultnak hitt álom: szabad, független, semleges országban élni, tisztességgel, emberséggel a magunk erejéből. Leirhatatlan felemelő érzés még az emléke is annak ami számomra a forradalom legnagyobb értékét jelenti. Az emberek szeméből sugárzó lelekes, önzetlen egyetakarás, összetartozás, jóindulat. Ritkán fordul elő a történelem folyamán, hogy különben erősen heterogén fajtánk többsége egyazon időben ilyen lelki magaslatra hágjon. Nagy ajándék ha az ember ilyet megér, és része lehet. A felemelő érzés úgy átitatta a sejtjeimet, hogy, ahogy látom, máig sem gyógyultam ki belőle.

Aztán a bukás. Az álom, a haza és a remény elvesztése. A tehetetlen keserűség, nézni amint a forradalom 'üneplése' ürügyén különböző politikai széltolók tőkét kovácsoltak saját céljaiknak, támogatva ezzel az otthoni hatalmak 'szervezett ellemnforradalom' hazúgságát.

Nem ellenforradalom volt az. Nem jobboldali forradalom. Mégcsak nem is antisocialista, vagy a nyugati kapitalista rendszert támogató forradalom. Forradalom csak a szervezetlen, spontán kirobbanó természetében volt az idegen megszállók és magyarul beszélő pribékjei ellen indult Szabadsáharc. Néhány év után nem mentem többet emlékünnepélyekre. Nem azt ünnepelték amit nekem 56 jelent. Nem gondolkodtam, s nem beszéltem 56 ról, talán önvédelemből. Még a forradalmi igazolványom meg a karszalagom is elkeveredett. Kis, kb 10x14 centis papirlapocsaka volt, átlós irányban egy nemzetiszin csikkal, az volt rajta hogy: 'Apt Kamill, I. éves emh, Nemzetőr/ MEFESZ Zászlóalj tagja, a BF 7570 számú géppisztoly viselésére jogosult és motorjával szabadon közlekedhet. Aláirás: Baranyay József. Mivel a forradalom alatt naplót nem irtam, emlékezetből kell most előhúznom amit tudok. Inkább kevesebbet, de csak azt irom, amire biztosan emlékszem, s jelzem ha nem egészen tiszta az emlék. Az a tiz nap olyan mint egy villanás. Az események pontos sorrendjében nem vagyok biztos, de azt hiszem többnyire nem is fontos.

Valamikor október 18. körül Huszár Karcsi, III.éves erdőmérnök hallgató oda jött hozzám az egyetemen egy szünetben, félre hivott és azt mondta, hogy a szegedi egyetemről jött valami fontos megbeszélni való. A dolog szigorúan bizalmas. Válasszak ki az I. évfolyamról egy megbizható embert , s este X órakor legyünk az Alm vendéglőben (Alpesinek is hivták). Minden évfolyamról ketten leszünk. A többit majd ott megtudjuk. Huszár Karcsi édespja szintén erdőmérnök, apámmal együtt volt a Főiskolán a soproni népszavazás idején. Ezen az alapon választott ki engem mint 'megbizható'-t. Ugyanilyen alapon választottam ki Donáth Gyuri évfolyamtársamat. Az Almban megtudtuk, hogy a szegedi üzenet lényege, hogy októbert 23-án az ország öszess egyetemi diákja egyidejő felvonulást tart a lengyel munkásság tüntetéseink a támogatására. A felvonulás néma, békés és fegyelmezett kell legyen. Csenben, feltünés nélkül terjesszük el a hirt az évfolyamon, és segitsünk a szervezésben. Mai embernek nehéz elképzelni, hogy ez mit jelentett akkor. Egy-két évvel azelőtt sokkal kevesebbért tüntek el emberek, örökre. A gyülésre senki sem figyelt fel. Sopronban inkább az volt feltűnő, ha egy kocsmában nem sörözött néhány főiskolás. Nem emlékszem a szervezés részleteire. Mindenesetre megtettük amit kellett, és megtörtént OKTOBER 23. Hasadt a hajnal. Az emberek lelke kigyulladt.

Utána már úgy gördültek az események, hogy nehéz követni. Pesten vérengzés. Az egyetemi ifjuság naggyülése a Sotex Kultúr Házban, a 12 pont, a DISZ feloszlása, a MEFESZ megalakulása, mind spontán , csupán néhány óra alatt lejátszódó esemény. Borzalmasak voltak a hirek a pesti és egyéb sorttüzekről. A rádióban állandóan gyászindulók szóltak. A diákság a matematikai épület elött verődött össze. Testületileg fel akart menni Pestre segiteni az ottani egyetemistáknak. A főépület egyik ablakában egy rádióból hangosan szólt Bethoven gyászindulója. Bujdosó Alpár, aki később a diákok forradalmi vezetője lett, nagyon ügyesen téritette el a népet a Pestre menési szándéktól. Az az érzésem, hogy jórészt Alpárnak köszönhető, hogy Soponban később sem lett öldöklés.

Megalakult az Egyetemi Forradalmi Tanács. A mi évfolyamunkról, az előzmények alapján szinte szükségszerűen Donáth Gyurit és engem választottak be évfolyamtársaink, akikkel mindössze másfélhónapi együttlét után szinte még nem is ismertük egymást. A Forradalmi Tanács végnélküli ülései a Dékáni Hivatalt és a Geofizikusokat magába foglaló kisebb épület tanácstermében folytak. A tanári kar és a diákság választott képviselői voltak hivatva kijelölni a követendő utat, kidolgozni a részleteket, megszervezni az egyre bokrosodó kötelezettségek végrehajtásához szükséges egységeket. Az elején nagyon vontatottan, lassan mentek a dolgok. Sokan, különösen a tanári karból féltek maradni is menni is. Ahogy az angol mondaná, ültek a keritésen, s még nem tudták, hogy tulajdonképen melyik oldalon akarnak leugrani. Nekem nem sok türelmem volt ehhez a gitt rágáshoz, s amint egy motorkerékpáros hirvivő /járőr osztagot szerveztek beugrottam, hűtlenül átadván az évfolyam által rám akasztott végnélküli megbeszélésket másnak, és belevetni magam a történések sodrába.

Az első parancsom volt átmenni a Geodézia Épületbe, felvenni a Hazai tanszéktől az XZ 419-es rendszámú Pannoniát, s menni az Ágfalvi utra kihirdetni az országos általános sztrájkot a Vasöntödében és a Bútorgyárban. A többi gyárba, Sotex, stb. valaki más ment. A gyárak előtt láthatólag valami hivatalos tisztségben, vagy fél tucat munkás állt beszélgetve, csendesen, fegyelmezetten. Ahogy odaértem karszalagosan úgy tünt, hogy engem vártak. Csak annyit mondtam, hogy általános sztrájk, már fordultak is be a gyárba, és megkezdődött a sztrájk. Ettől az időtől fogva Sopron lakossága az Egyetemtől várta a vezetést. A városi, a megyei és egyéb eddig a Párt által futtatott szervezetek vezetősége nagyrészt elpárolgott. A rendfenntartást hármas gyalogjárőrök, egy határőr, egy rendőr és egy fegyveres egyetemista, látták el. A külföldről jövő orvosi és humanitárius segély szállimányokat az egyetem osztotta el, továbbitotta és biztositotta. A diákság felfegyverzését, a városvédelem megszervezését, a katonasággal és más városokkal való kapcsolat tartást az egyetem végezte. A nyugat felé igyekvő ÁVO-sok és pártfunkcionáriusok lettartoztatását és őrizeben tartását is az egyetem irányitotta és végezte, törvényesen és emberségesen.

A következő tiz napból átlagban napi husz órát a Pannonia nyergében, a maradék négyet pedig parancsra várva egy-egy

széken vagy iróasztalon alvással tötöttem. Fáradtság nem volt. Repültünk a tettvágytól és boldogságtól. Az alábbi néhány epizód, amire emlékszem talán mutat valamit abból ami a motoros osztag, a 'benzin huszárok', ahogy magunkat neveztük, főfeladatai közé tartozott. Dátum nélkül, nagyjából időrendi sorrendben.
Szép napos délelőtt volt, amikor parancs jött, hogy két ember menjen a Megyei Pártbizottság épületébe erősitésnek a pártbizottság tagjait lefegyverezni és letartoztatni. Nem emlékszem ki volt a másik motoros, csak rémlik, hogy Csapó Imre, V.éves emh., s hogy valakit magával hozott a parancsnokságról. Megérkeztünk. A portán az emeletre irányitottak bennüket a tanácsterembe. Kopogtunk, a'szabad'-ra beléptünk karszalagosan, géppisztollyal a nyakunkban. Az elénk tárult képet ma is látom. A nagy tárgyaló asztal körül vagy húsz ember ült néma csendben. Az ajtótól vagy két méterre egy barna hajú szemüveges ötödéves erdész állt, jobb keze a ballon kabát zsebében. A tiszta emlék itt megszakad, de tudom, hogy a teremben sokaknál volt oldalfegyver, kivéve a diákot, aki a letartoztatást végezte. Tiszteletre méltó teljesitmény. Akkor még nem tudtam a nevét, de most már nemcsak a nevét tudom, hanem azt is, hogy Benkő Gézáról sokmindent lehet mondani, de hogy nem volt vagány, azt nem. A feladat simán, minden erőszak nélkül ment.
A motorok alig álltak. Állandó futás városházára, határőrséghre, rendőrségre, leveleket hordani olyasmi tartalommal amit ma telefont, fax-ot vagy e-mail-t használnának. Hajtás, semmi izgalom. Vidékre is jártam elég sokat. Vittem levelet Csornára, többször Sárvárra. Az egyik Sárvárra való utamban volt egy kis izgalom. Egyik nap a Parancsnkság valami kummunikét kapott az orosz páncélos osztagtól, amelyik valahol Kapuvár körül állomásozott. A közlemény lényege az volt, hogy az ő gyerekeik együtt jártak a mieinkkel iskolába, együtt éreznek velünk, és esetleges összeütközések elkerülése végett kihozzák a tankjaikat a lakott területről a Kópháza és Nagycenk közötti kis akácosba. Ha mi nem lőjjük őket, ők se lőnek minket. Aznap este későn kaptam egy levelet azzal, hogy vigyem Sárvárra, ugyanabba az irodába ahova a legutóbbit is vittem. Utam természetesen a kis akácoson át vezetett. Nem tudtam biztosan, hogy az oroszok ott vannak-e vagy sem, és ha ott vannak, lőnek-e vagy nem. Sose ismertem magam gyáva gyereknek, hát mentem, időnkint nyelve egy-egy nagyot, s néztem az úton a motor lámpa fénycsóváját. Tudtam pontosan, hol vagyok, s ahogy közeledtem az akácos felé gyakrabban és nagyobbakat nyeltem. Amikor odaértem a fák közötti tisztáson kigyulladt több reflektor. Az egyik alatt láttam a páncéltornyot az ágyúval, a géppuskával, ahogy felém fordult. Ott ültem a motoron, karszalagosan, géppisztoly a nyakamban, és csak tekertem a gázt. Néhány másodperc mulva a reflektorok elaludtak. Szerencsére nem hallottam az oroszokat röhögni. Rosszul esett volna, bármennyire jogos is volt. Szépen lezajlott a sávári út. Két dolgot tanultam belőle. Azt, hogy a nem gyáva ember is tud félni. Nagyon! És azt, hogy a Pannonia maximális sebessége 106 kmh.
Később októberben megindult az ÁVÓ-sok, pártfunkcionárusok és spiclik nyugatra disszidálása. Ebben az időben sokat voltunk kettesével járőrben az utakon. Autósokat igazoltattunk. Elfogásban csak egyszer vettem részt, mint erősités, amikor a határőrség egy autbuszra való Pest környéki elvtársat állitott le Fertőboz környékén. Egy másik kalandom volt, mikor Kurucz Ferivel járőröztünk kettesben Fertőszentmiklós környékén. Alkonyodott már amikor leintettünk egy személyautót. Kelet felé tartott, nem volt gyanús, hát meglepődtünk, hogy nem lassitott, csak ment mintha ott sem lettünk volna. Ahogy elhúzott mellettünk kiléptünk az út közepére, csőre húzuk a géppisztolyt és már majdnem baj volt, amikor a sofőr a tükörből figyelve hirtelen lefékezett. Ollóba fogtuk az autót, odamentünk. Közben a sofőr kiszált, azzal hogy "na má aszittem széjje lüvik a hátujját".A petőházi cukorgyár autója volt. A gyárigazgatóval igyekezett hazafelé. Az igazgató fia, Balog Gyurka, kedves barátom volt. Nagyon rendes gyerek. Együtt érettségiztünk. Nagyon örülök, hogy a sofőr nem késett pár másodpercet.
Egy, az egyetlen, negativ emlék: valaki vandalizálta a motoromat. A főépületben a földszinten mindjárt a lépcső melletti első irodában volt a motoros szoba. Itt vártuk a parancsot, aludtunk ha volt idő. A motorokat kint az ablak alatt a fal mellett tartottuk. Este volt amikor egy parancsal kifutottam és konstatáltam, hogy valaki valószinúleg egy csavarhúzót vert bele a slusszkulcs nyilásba, nem lehetett betenni a kulcsot, nem tudtam beinditani a motort. Nem rég történhetett, hiszen ritkán álltunk több mint fél órát. Szerencsére volt köztünk egy Feri nevú, nem főiskolás motorszerelő, nálunk nyolc-tiz évvel idősebb, rámenős, jó bajtárs. Szépen összekötötte a drótokat kiiktatva a kulcsos gyujtást. Attól fogva nem kellett slusszkulcs. Zsebre tettem, ma is megvan.
November harmadikán este későn jött parancs, hogy egy eddig bujkáló, de most előkerült ÁVO-st kell letartoztatni a Cseresznye soron. Több motorral kisértük a Skodát amit Witt Zoli vezetett és egy parancsnoksági srác volt vele. Megérkeztünk a cimre, bementünk a kicsi konyhába, az asztalnál ült az ember, az asszony egy járóka mellett állt, a járókában kis gyerek. Az ember szó nélkül ment ki és ült be az autoba. Az asszony sirt. Vigasztaltam, hogy ne féljen, mi nem bántjuk az urát. Majd a bíróságon kiderül, hogy milyen ember volt. A letartoztatott embereket az Alsólőver utcai volt ÁVO börtönében tartották fogva. kinzás, kegyetlenség nem volt. Nagyon fontosnak tartottuk, hogy mi mások vagyunk mint sokan azok közül akiket őrizünk. Úgy gondoltuk, hogy a cél nem szentesitheti az eszközt, de az eszköz beszennyezheti a célt. November negyedikén volt valaki, a nevét is tudom, de nem irom le, aki be akart menni agyonlőni a foglyokat. Szerencsére megakadályozták
November negyedikén hajnalban, több óra alvás után zavartak fel az iróasztal tetején levő kényelmes fészkemből. Először nem tudtam, nem akartam megérteni a parancsot, hogy menjek a főhadnagy lakására ébreszteni (azt hiszem Nagy volt a neve, a volt katonai tanszék előadójának, aki aktiv rész vett a katonai ügyek intézésében). "Azonnal jöjjön be! Az oroszok lövik Pestet" Elmentem, felébresztettem és behoztam a főhadnagyot. Ezzel indult meg a lavina.
Lázas mozgalom mindenütt. Menetszázadokat állitottak össze, amiket teherautók vittek a frontra, valahova Kópházán túl, Nagycenk felé. Egy perc megállásom nem volt hajnaltól dél körülig. Most nem üzeneteket, hanem futárokat, meg parancsnoksági személyzetet hordtam állandóan. Legalább kétszer jártam Kópházán, vittem tárgyaló felet a Határőr laktanyába, másvalakit az Erzsébet kert sarkához, ahol asszonyokat és gyerekeket raktak teherautókra, hogy a harcok elől Ausztriba menjenek. Szervezték a város védelmét. Rend volt és fegyelem.
Dél körül az utasom azt mondta, hogy vigyem a Lőver Szállóhoz, mert a parancsnokság meg a tartalék század oda költtözött. Szép napos idő volt. A szálloda előtt ácsorgott a század, ott támaszkodott Kováts Miki a zöld Pannóniához,

amivel járt. Leaültem melléje a lépcsőre, végre kinyújthattam a lábamt. Éppen rágyujtottam amikor jött, akiről később megtudtam, hogy Samu Zoli, azzal, hogy azonnal vigyem ki a frontra. Ennyi volt a pihenés.
Hogy a fronton mi történik, nem tudtuk. Azt se tudtuk, hogy pontosan hol, de valahol az út jobb oldalán álltak fel a századok páncéltörő ágyúkkal és tank támadást várnak. Elhagytuk Kópházát, mentünk szépen kelet felé, a Zoli mögöttem kuksolt, én meg nyeltem a szelet. Kutya egy állapot volt. A lekötött bőr motososapka alatt a motorberregésen túl semmit nem lehetett hallani. Azt se tudtam, lőnek-e vagy nem lőnek. Ha lőnek is, védekezni nem tudok, fedezék nincs, a laza kavicson még fékezni se lehet rendesen. Csorba ugyan nem esett a becsületen, de nem jól vizsgáztam. Semmi hősies pátoszt nem éreztem, csak féltem, de úgy, hogy minden csepp akaraterőmre szükség volt csak ahhoz, hogy tartsam a gázt, hajtsak előre. Egyszer csak az út szélen szembe velünk emberek jöttek. Egyesével kettesével, nem sokan. Mikor közel értünk, láttuk, hogy főiskolások. Fegyvertelenül. Meg álltunk. Mi van? Elmondták, hogy jöttek a tankok, s az ágyúk nem sültek el. Nem volt bennük ütőszeg. A századok letették a fegyvert. A legénység szétszóródott, egy rész Ausztria felé ment. ők mennek vissza Sopronba.
Fordultunk vissza Sopronnak. A vissza útra nem emlékszem. Arra igen, hogy a Lőver Szálló előtt nem volt senki. Samu Zoli valakitől megtudta, hogy a parancsnokság és a tartalék század elvonult a Mukk Kilátóhoz, ujrarendeződni, egyesülni a többi századdal. Lementünk az egyetemhez. Ott se találtunk senkit. Már jól benne voltunk a délutánban amikor a Dimitrov téri Kollégiumhoz vezettem, s vártam mig Zoli bement összeszedni valamit. Nem tudom mi lehetett, mert nem volt nála csomag. Nekem akkor még nem volt vége a forradalomnak. Eszembe se jutott hazamenni. Mentünk a Mukkhoz. Az út csúszott, itt- ott hó foltok. Egyszer csak az árokban egy ágyú! Mi ez? Tovább! A határátkelőnél két határőr meg egy pár civil álltak valami bódé előtt. Kérdeztük, hol van az egyetemi csapat. Mondták, hogy arra mentek Sopronnyék felé. Talán egy órája voltak a határnál. A kiskatonák sok szerencsét kivántak, mi meg mentünk a nyomok után, sáros dülőúton, szántáson át. Néhány kilóméter csúszkálás után kis bevágáson át rövid lejtő vitt be Sopronnyékre a kocsma elé. A kis téren főiskolások kis csoportokban, középen néhány osztrák csendőr. Ott álltam meg mellettük. Köszöntek, levették a géppisztolyt a nyakamból s mondták hogy csak várjunk a többiekkel együtt. Még mindig nem tudtam mi történik. Csak akkor dült össze a világ amikor Klosterneuburgban az egy laktanya padlójára szórt szalmán feküdtem mint a genfi egyezmény értelmében internált hadifogoly. Csak egy vágyam volt: aludni, aludni, fel nem ébredni. Aludni.

□

Többször kértek, hogy segitsek eloszlatni egy téves feltételezést, amely szerint az 56-os otthonról való kijövetelünk szervezett, előre megfontolt akció volt. Mivel én csak a magam szempontjából beszélhetek, úgy gondoltam, hogy amit irtam eleve cáfolja ezt a feltételezést, hát nem hangsúlyoztam külön. Most röviden leirom családom kijövetelét és előzményeit. Október elején anyámat pesten operálták. A forradalom alatt részben kórházban részben a nővére lakásán Peten tartozkodott. Apám otthon Sopronban az egyetemen a segély szállitmányokkal segédkezett. Bátyám Tapolcán volt katona. Bátyám ezredét pestre vezényelték a forradalom alatt. November 4-én az Országház védelmére osztották be az ezredet. A sopronihoz hasonló, szabotázs szerű körülmények között az Országházat harc nélkül foglalták el az oroszok. (Az eset történetét bátyám leirta. Az irás megvan az Országház levéltárában) Az ezred szétoszlott. Bátyám beugrott a szabadságharcba, nov. 7.-e körül a Royal Szállónál megsebesült. Pestről szüleim és bátyám együtt jöttek haza Sopronba. Bátyámnak, mint a forradalomban sebesült katonaszökevénynek ki kellett jönni. Apámnak eszeágában sem volt új életet kezdeni 56 éves korában. Bátyám kényszeritette kijövetelre azzal, hogy ha szüleink nem jönnek ki, ő is marad. Igy jöttek ki hárman, nov. 10 körül, a családi képeken kivül semmit sem hozva magukkal. Herceg Eszterházy Pál megtudta hogy kint vannak, még az első este autót küdött értük a határra, beszámitva apám népidemokráciás szolgálati idejét is, mint rangidős erdőmérnököt, Lakompach-ba nevezte ki erdőmesternek. Amikor én kijöttem a Siezenheimi inernáló táborból, már ott laktak, biztos jövővel, bátyám és én be voltunk iratva a Hochschule für Bodenkultur-ra az erdőmérnöki szakra. Itt kérték meg Rollerék, hogy vállalja el a rovartan tanitást, jöjjön ki Kanadába, szükség van rá. Nehezen ugyan, de ráállt, azzal, hogy ha a hallgatóknak szüségük van akkor nem tehet mást. Ilyen szervezett volt a mi otthon elhagyásunk és Kanadába jövetelünk. Igy kezdődött apám életének igen nehéz, de nagyon érdekes utolsó 34 éve. *(Apt Kamill, Class of '61)*

Joe Jozsa: **Border crossings**

We have all faced moments, that turned out to be life-altering. I had more than my share. Crossing the border between Hungary and Austria thrice in late 1956 were such moments for me.
Those were exciting times in 1956, with uncertainty dripping with every rain drop and snowflake. I was 19 when I left Hungary the first time on November 4th, 1956, as one of 250 Sopron University of Forestry students. That was 11 days after the Hungarian Revolution started, and the border to Austria was relatively open. Eighty of us ended up in a POW camp near Salzburg, in Siezenheim. But with the crushing defeat of the Hungarian dream, the porous border became air-tight again, with armed Soviet border patrols. Because I did not even say goodbye to my family, and there were no means to contact them I decided to slip back into Hungary on December 15th, 1956. I recall a mixture of rage and numbing fear that covered my psyche like a lead blanket. I was angry that I had to sneak across to say farewell to my parents and siblings, and scared for my life because bullets were whizzing about. You can imagine my 'surprise' when I found that, save for one; my family had defected to Austria as well.
Now I was in a pickle, because I was a 'watched man', trapped in a cage, who had to pretend that he intended to stay..
Sunday morning of November 4, 1956 I had no idea how the day would end. I picked up a grease-encrusted rifle from the University gymnasium; cleaned and checked it. The barrel was bent out of shape; the light at the other end looked like a crescent moon; totally useless in battle and probably dangerous to the user. We gathered at the Lover Hotel in the late afternoon and when news of the near disaster at Kóphaza reached us, we set out on foot, single file toward the Muck lookout. Fearing Soviet retaliation, we marched in silence into the unknown. Freshly fallen snow was ankle deep, and the heavy wet snow flakes muffled our sounds. By nightfall we crossed into Austria with over 250 fellow students and faculty members and their families. After turning our guns and ammo over to the border guards at Ritzing; our Austrian neighbors received us generously. The next morning we were taken to Closterneuburg, where we slept on straw filled jute bags in a gutted castle. A few days later my newly acquired freedom came to an end.with 80 other students, when the Austrians have taken us to a makeshift military prison camp near Salzburg, at Siezenheim, a US Army base until 1955. (Being chosen for internment was likely due to our owning up to being 'freedom fighters' as opposed to just 'students', when asked by the Army*).*At the time we were unaware of Austria's obligations under the Hague convention concerning POWs. Apparently, the Soviets expressed concern, that armed refugees might regroup for an attack from Austria and demanded that armed combatants be retained as POWs (prisoners of war). Hence, the Austrian army determined that as the apparent 'armed element' of the Sopron group we were de-facto POW's in their neutral country. Our group included students from the faculties of forestry, mining, geodesy, and oil engineering . Later, we became concerned about our status and the possibility of being returned to the Soviet dominated regime in Hungary
While at Siezenheim we were introduced to our first 'Wurlitzer' juke box and the song 'Heimwech' (homesick) became a big hit in our group. We saw our first Mickey Mouse cartoon; it was an example of regressed culture from North America according to a priest visiting our camp. He tried to talk us out of going to America. We were much better off than the civilian refugees next to our camp as we received the same food and pay as a private in the Austrian army. My priorities were to save my money, to improve my German, and to make contact with my family. My repeated efforts to find my family did not even result in an acknowledgement from the Red Cross.
The remaining two thirds of the students and the entire faculty with their families were taken to St.Wolfgang and Strobl by the Wolfgangsee. Initially, we had no idea if we would ever be reunited with them. All this time Dean.Roller and our student leaders were pursuing potential host countries, where, as a university group we could continue our studies in Hungarian.
We were troublesome POW's to the camp commandant. Uncertainty and lack of communication, the main sources of our frustration, led to a hunger strike for better treatment and our release from camp Siezenheim. (Our eventual release was not the result of the strike). A few weeks later we gained temporary daily passes and I visited the neighboring civilian refugee camp, where I recognized several young men from my village who were in the Hungarian army, but were now wearing civilian clothes. A few days later a man in a leather coat started to make 'the rounds' in the camp Unlike the rest of the refugees he was well groomed. He had a purposeful bearing about him. I recalled seeing him back home, frequenting our village pub. People referred to him as the 'AVO man'. Was he here in Austria as a refugee; or spying on refugees?
Saturday, December 10, 1956, the stage was set for our release from Siezenheim with Canada's announcement to the UN's General Assembly that the entire forestry school, students and staff, will be allowed to immigrate to Canada and continue their studies at UBC in Vancouver BC. The 'technical group' students were destined for Ontario. I had to let my folks know soon that I was leaving for Canada.
I stayed in the camp for a few more days, waiting for more details about our departure and for news about my family. The others were either reunited with the group staying at Wolfgangsee or immediately returned to Hungary. The daily newspapers were full of stories about the Soviet Army taking over border patrols, and fleeing refugees being shot at. There was talk about Hungarian diplomatic staff, as body snatchers, trolling the streets of Vienna near western embassies for young men to be taken back to Hungary in diplomatic cars.
Time was running out, so on Thursday, December 15, I took the train, along with other Sopron students to Loipersbach (Lepesfalva), where my uncle's brother-in-law lived and which was the most likely place for my family to call on if they already left Hungary. I was excited on the last leg of the train ride and I began to feel hopeful, but as the train neared our last stop my excitement gave way to caution, which soon was justified. As we got off the train we walked right into the arms of the waiting Austrian police, which took us into custody and began to explain that the next day we were going to be officially handed over to the Hungarian authorities. About three in the afternoon, I and about 25 others were marched 2 km north to a school in Schat-

which took us into custody and began to explain that the next day we were going to be officially handed over to the Hungarian authorities. About three in the afternoon, I and about 25 others were marched 2 km north to a school in Schattendorf (Somfalva). We were locked into a class room with an armed police guarding the door. The school was next to a church and a cemetery. I remembered how we stared wishfully at that part of the town from the other side of the 'iron curtain' while we were working in the beet fields a few hundred meters away. We used to set our lunch break to the bells of that church. On those occasions, being by that church would have been a 'dream come true', but now I had to get away from the group that very night. My chance soon arrived. Half an hour later the guard let a janitor into our room. While helping him with the cleanup I told him I wanted to go to the next village where I could learn the whereabouts of my family. This man knew my uncle's brother-in-law in Loipersbach and he agreed to help. Under pretense of being taken to the washroom, he led me to his house. From the back of his yard, through the cemetery, we picked up the road to Loipersbach. Heading SW we passed an area where the border was the closest to the road, less than a hundred meters off to the other side of a meadow, where the border followed Ikva Creek. I kept looking over the border and I started to think about crossing it instead of continuing on to the village. *(Near that spot, on both sides of the creek, commemorating cairns were unveiled in May 2004, celebrating Hungary's entry into the EU, and ending the separation of families since WW II).*

I began weighing my options. What if my family were still in Hungary? What if they were already in Austria and the 'others handed over talked'? Where was the safest place to cross over? My guide warned me of Russian soldiers patrolling the border and of hearing gunshots at night. According to him the most frequently patrolled sections of the border area included Becsi ut, the railway line and the road next to it from Agfalva, and the vicinity of the two villages. Russian troops from Sopron and Agfalva provided patrols to these areas.

Sensing that I was interested in getting home, he pointed to a spot along the creek where I could cross into Hungary. I thanked him. By then it was dark. I started toward Ikva Creek. It was a mild evening. The ground was dry. I picked my way through buck brush, poplars and alders to the west bank , where I stayed until my eyes got used to the dark Careful not to make any sounds I moved toward the creek, on the lookout for any sign of patrols. I waited. All was quiet. I found my way to the east bank of the creek. Laying there, listening and on the lookout, I could hardly hear myself thinking from the heavy pounding of my heart. I was back in my home country again! That was about 7 PM, December 15, 1956. Hidden in the underbrush I kept scanning the beet fields and a wagon trail leading away to an orchard and to the only road to my hometown. From my left, the sound of rapid fire echoed off the church. I waited. Soon, another round of fire broke the silence. My imagination got the better of me as I was inching slowly away from the border; I could see movements ahead of me. Then more gun fire, closer. My whole body was about to explode from the heavy pounding of my heart. I waited till the moon disappeared behind the clouds. I started to crawl among the sugar beets, until I got into an orchard. There, I moved stealthily, crouching, proceeding from tree-to-tree until I got near Agfalva. On the west side I took a wide circle around the military barracks. By now I was angry that I had to sneak into my own country! Bastards! At about 9 I reached the east end of our neighborhood. From behind a large walnut tree by the bakery, I kept surveillance of our house and the surrounding homes. The street lights were out as were the lights on all houses. I began to have doubts being there at all. I decided to wait till someone I knew showed up. Around 10, a light came on at Mrs.Penzes' house, who told me, that my family left for Austria over a week ago, my father was in Austria trying to talk them into returning home, and that my entire family was expected back that night. She fed me and let me stay, as my Dad would call at their place first. Midnight passed, a sinking feeling was setting in as I was beginning to wonder, what's next? –

About one in the morning, my father showed up alone. He was overjoyed to see me. He was certain of our family's imminent return. On our way to our house I told him I came home just to say goodbye. Dad was visibly taken aback. Then I explained, that I was going to join the rest of the forestry group and head for Canada by the end of December, with the hope of returning to Hungry one day. He liked my plan. At breakfast he told me that as soon as conditions would permit we would leave to join the rest of our family. We hoped to leave that very night. Late that afternoon a handful of my former traveling companions from the POW camp showed up at our home. They were mostly 5th year forest engineering students. After they had washed up, had something to eat and drink, they left on foot for Sopron. I told them, that I was planning to attend classes as well next day. Night came, but a bright moon kept us at bay, foiling our escape plan. To keep up pretenses, Monday morning we both returned to Sopron, my father to his work place and I for my university classes and to my dormitory. We walked past a Russian tank west of the city. That day there were no classes, so I visited the library, borrowed a few books on wood technology, and went to my dormitory on Templom utca to retrieve text books and notes. The place was empty, except for the caretaker. It was late afternoon, when I set out for Agfalva again, past the same Russian tank dominating the field as its turret seemed to follow my move. That made me feel like a beaten dog. Mrs.Mezes ('Piha neni') had us over for supper and shared her enthusiasm for having her friends back soon. That night the moon was brighter yet, one could read a newspaper. Escape plans had to be delayed again.!

Tuesday morning the tank was pointing away as I walked past it. After my class was over I headed for the dormitory. My blood chilled as I recognized the 'leather-coated civilian from Salzburg with a uniformed officer walking ahead of me. I dropped back and reached my dormitory over an alternate route. There I collected some personal effects for my former room mates and spent the rest of the day back at the library studying. On my way home I was relieved, that the Russians ignored me. Our neighbors dropped by to see if our family has returned yet. That night the moon got even brighter in an empty sky forcing a further delay in our escape plans!.

Wednesday morning my father and I continued our daily routine. During our homeward walk the promising clouds from the west got our hopes high, however, by nightfall another brightly lit sky dashed our hopes again.

The next morning we woke to a thin fog, which held until we got to Sopron. As we were returning late Thursday afternoon the sky looked more hopeful as more clouds were pushing in from Austria. In Ágfalva we were met with more inquiries from friends about the expected return of our family. The clouds kept rolling in, hiding the moon completely from time to time. We stayed up all night sky watching. By midnight a thin layer of fog settled on

the meadow across our house. As the night progressed with the thickening clouds, we decided to head for the border. Avoiding roads and buildings, we picked our way through cornfields and into the hilly vineyards. Near the top of the hill my father pushed me down as two guards, less than a hundred meters away, came up over the hill, heading in the direction we came from. Once they were out of sight we descending on the other side of the vineyards. Only a flat open meadow remained to the border. We were already in the middle of this meadow when the moon reappeared from the clouds, putting us in full view. There was no turning back! We hurried to reach the border. Just as we crossed into Austria, a familiar whistle from a steam locomotive bid us farewell. That was my third crossing! My uncle's relatives welcomed us early Friday morning on December 21, 1956.

By noon we were in happy tears and hugs as we met up with my mother and my five siblings (Gyuri 3; Feri 8; Erzsike 10; Marika 12 and Laci 18) in Piesting, a small village, SW of Vienna. My mother was 42, my father was 50 and I was19 years old at the time. When father made it known that he also would stay with us, more happiness erupted. We had a very merry Christmas. After a painful 'goodbye' on December 25, I set out to re-join the forestry group in Salzburg. My family was not eligible to immigrate to Canada, only to Australia on the strength of having a relative there. Our plan then was, that after I completed my forestry studies in Canada I would join them in Australia.

By the time I returned to Salzburg. I found the reunited Sopron group has been moved to Hellbrun, on the edge of Salzburg. Conditions in camp were cold, crowded and spartan; the name 'HELLbrun summed it up well. In hindsight, Siezenheim was a five star hotel. The Canadian Embassy staff has already processed the forestry group. Not only did I miss the vaccination shots and the immigration papers administered in Salzburg, but also the train which left with the main student body on Dec.28, 1956. I with 20 others (referred to as the 'Technical Group' by the Canadian Embassy) were left off the train. Sadly, I gave my Hungarian text books to our professors and the retrieved personal effects to my former room mates and said goodbye. We were to catch another train to Paris and connections to Canada in early January 1957. That unexpected delay allowed me to take a train back to Vienna, early morning on January 1, 1957 to get my immigration papers. (Before I reached the embassy, three men in a black car followed me for two blocks. It was snowing heavy. Just a half a block in full view of the embassy they offered to drive me to the embassy; I declined their offer). I returned to Salzburg (Hellbrun) to wait for our departure for Canada. The day I got my vaccinations in Salzburg, we left on the Orient Express, on the evening of January 5, 1957, for Paris, and on to Le Havre, to board the 9,000 ton ship TSS Columbia for Canada on January 6, 1957. We kept a two minute silence as our train passed through Schwartz Wald by Augsburg, Germany. We sang the Hungarian anthem in memory of the defeated Magyar army in 955 in the battle of Augsburg. (According to legend, after a day-long battle, only seven made it back to Hungary. Five years after that humbling defeat Hungary converted to Christianity). Speeding toward Paris, we were wondering of the day when we would be heading back to Hungary?

Our 'technical group' of twenty had a humbling experience when six from the group were denied boarding the TSS Columbia. The captain struck them from the boarding list in favor of others. I was the last one to walk up the gangplank. A few days later they were flown to Toronto. Luckily, they were spared the gut-wrenching experience from bobbing up and down in the stormy Atlantic Ocean. Our ship docked in Halifax, Nova Scotia on January 15, 1957.

Reunifications - I caught up with the Empress of Britain "passengers" in Montreal and continued with them on a special train across Canada, to eventually attend classes in Vancouver. Along the way at Toronto I parted company with one of my 'firma' (a big brother of sorts), one of the 'technicals'. They stayed on in Toronto to continue their studies Our reunited forestry group was temporarily billeted at the Abbotsford air force base, where we received our initial English instruction. Then we continued our more intensive language training under the personal guidance of Miss Edith Lucas from the Department of Education out of Victoria. Then the unimaginable happened. I received a telegram that my family has arrived on the Empress of Britain in Canada and now were at the Abbotsford camp! I took the next available transport, my first hitchhiking experience, to Abbotsford, where I learned from my mother that during the refugee processing my family was allowed to switch to Canada as I was already here.

My brother Les joined me in Paul River a few weeks later. With the support of good friends we successfully petitioned Dean Roller to allow Les to enroll into the first year class. Dean Roller's decision has benefited not only my brother Les, but the Sopron group, and the Canadian forestry community as well. Trust me, I have seen him in 'action' on several occasions.

My footprints 50 years later – Looking back, I must have had a guardian angel those days, leading and nudging me through a series of coincidences, always on the edge, and just avoiding potential disaster, and even death. How else could I explain: the divine intervention of that school janitor, followed by my last minute decision to cross back into Hungary to find my Dad there, and to have him to join the rest of our family in Austria? The missed train, which eventually helped me in catching up with my colleagues in Canada; and the unexpected reunification with my family, and then brother Les joining the Sopron group in Canada?

Thank you all! *God bless Canada*!

Steve Tolnai: **November 4, 1956.**

It was late afternoon, November 4th. I knew that I had to make an important decision soon, for myself and the forty or so fellow students. I was in charge of this 'troop', stationed at the Austrian border-crossing near Sopron. The purpose of us being there was to assure that the border crossing remained open both ways. The idea was to catch the 'bad guys' trying to escape to Austria after October 23, assist and direct the truck-traffic bringing relief supplies to Hungary and then to assist the flow of refugees leaving Hungary.

As the river of refugees turned into a trickle by noon, we assumed that the military blockaded the roads leading to the border. At this point we stopped all incoming trucks loaded with food, clothing and medical supplies before they could enter into Hungary to prevent thir cargo to get into enemy hands. And then, suddenly five or six Hungarian army trucks pulling artillery guns appeared, racing madly toward the border crossing. The soldiers

from the trucks were shouting at as: "Boys, it is all over. There is no hope to win, you must escape!"
I felt the time had come when my 'troop' had to be given some direction. I called them together, but I had no idea what I sould say. As I was looking at the shivering, unshaven and mud covered young kids, gathered around me, the right thing to do became clear to me. I had no doubts that they would do whatever I asked of them. But, it became clear to me that our little group could not turn the unfolding events around when the whole country failed to do so. I could not see what dying would accomplish at this stage of the game. I felt responsible for the young lives, which I had become accidentally responsible for.
"My fellow students! We have gone trough a lot during the past days. It looks as if our hope for a brighter future has to be put aside for now. We have a few choices right now. We can dig in and fight, although our rifles are not much good against the Russian tanks and machine-guns. We can all disappear into the background, go home and face the music. Or, we can all board our bus and cross the border into Austria. This trip would be temporary until we get proper armament so we can return and fight the Russians under more even-terms. This is what I am going to do. The 'Free World' is that way (I was pointing toward Austria) and the Russians and communism is in the opposite direction."
None of us had any intention of leaving Hungary until this fateful moment. We all believed, that we would shortly return to help to free our homeland. We boarded our bus, and followed the army truck pulling the artillery guns across the border.
My personal reasons for reaching this decision were based on a mixed bag of emotions and facts. I knew that I would never be able to go back to the deceit and oppression. The taste of freedom was too strong to be left behind. I was also scared of the consequences of my participation in the revolution. Perhaps my role in the revolution looked more significant than it really was due to my commitment to the cause that I felt. The unknown ahead of me was scary but turning back was even scarier.
I made an other important decision on that day on behalf of my 'troop'. After we laid down our guns in Austria, the Austrian border guard instructed the bus driver to follow the army vehicles and take a right hand turn at the next fork in the road. I did not like this instruction, so I told the bus driver to ignore it and follow the civilian vehicles. Thus, we avoided being interned for a month or so in an army camp dedicated for those who entered Austria while bearing arms.
It took me a few weeks to come to terms with the realities of my new life. It was very hard to realize that the substance behind the 'Voice of America' and the 'Radio Free Europe' was very flimsy, and that the 'Free World' was not willing to do much more, than donate its worn-out clothing. It became painfully clear that we would not be armed by the West to return to fight the Russian invaders and that the UN was more interested in the Suez Canal conflict, than in the Russian invasion of Hungary. Fifty years ago I had a problem deciding whom to be angrier at: the turn-coat Hungarians, the invading Russian or the idle Free World.
During the last fifty years of my life I managed to come to terms with realities of this World, my anger melted away and I never regretted that I boarded the bus with my small and loyal troop.
(S.T, Class of '59, Kamloops, BC, May 24, 2006)

Jákoy Endre: **1956 november 4**

Tolnai Pufi elküldte nekem leírását a sokszor megtárgyalt November 4.-ei időkről. Ő volt a parancsnokunk a kismartoni határ átjárónál. Ez késztetett engem is arra, hogy egyeni emlékeimet leírjam.
Sajnos be kellett vallanom Pufinak, hogy a részletekre nem emlékszem jól, mert '59 nyarán volt egy autó-szerencséletlenségem, amely után vagy 5 napig eszméletlenül feküdtem a Kamloops-i kórházban. Csak '78-ban, egy röngten vizsgálat derítette ki, hogy két törött csigolya van a nyakamban. El kell ismernem, hogy 'fejre esett' lettem. Igy kétségeim vannak emlékeimmel kapcsolatban.
A fejre esés a Jákóy család jellegzetessége lehet, mert hasonló eset történt édesapámmal, amelyet most a történelem kedvéért leirok, hiszen az sokkal elegánsabb és történelmi körülmények között történt. Az első világháború kezdetére apám pont befejezte katonai szolgálatát, az 1912-es selmeci főiskolai végzése után. Fiatal tüzér hadnagyként részt vett egy hadsereg szemlén. Pont őt választották ki, hogy vigye fel a napi jelentést a tábornokoknak. Édesapám sokszor mondta, hogy a háború elején minden felszerelésük első rangú volt és minden csillogott. Ő is akkor csillogó uniformisában felvágtatott a generálisok elé és pont ahogy a lóhátról átnyújtotta a jelentést, a zenekar elkezdett egy indulót. A cintányér csattanásra a jóltáplált 'nyihos' ló kirúgott s apám fejjel előre a tábornokok elé esett. Szerencsére apám csak felállt, a porból kihalászta a jelentést s átnyújtotta a fővezérnek. Egyik tábornok kérdezte, "Ki ez a fiatal hadnagy?" – "Hát ez a Jákóy Endre" jött a válasz. A tábornok csóválta a fejét: "Mit mondok én az apjának, ha legközelebb tarokkozunk?" Akkor még nem sejtették, hogy a tarokkozást el kell felejteni egy időre és milyen borzaszó jövő szakad majd a szerencsétlen magyar népre.
Édesapám 89 éves korában agyvérzést kapott és röngten vizsgálat szintén mutatta, hogy nyakcsigolyája megsérült. Az orvosok kérdezték anyámat, "Hogy mikor esett el a bácsi?" Hát anyám másra nem tudott gondolni, mint erre a lovas balesetre. (Édesanyám, Vaszary Piroska elmondása után).
Most kanyarodjunk vissza a soproni határhoz. Mondom, csak kevésre emlékszem. Arra tisztán emlékeszem viszont, hogy Medveczky tanár úr sirva könyörgött, nehogy harcoljunk, az egész csak egy öngyilkosság lenne.
A nap végén egy teherautó tele magyar katonákkal robogott fel a határhoz és a 'kis-katonák' kétségbeesetten kiabáltak; "Mindennek vége, az oroszok bent vannak a városban!"
Ekkor hangzott el Pufi magyarázata és 'hősies fegyverletétele'. Erre mi is hősiesen követtük őt. A következő pillanatokat soha se fogom elfelejteni, hiszen százszor (?), ezerszer! átéltem. A géppisztolyomat leraktam az osztrák határőr elé, megfordultam és kezdtem visszaballagni a 'Hűség Városa' felé. Bariska Misi és Grozdits Gyurka visszatartottak és mondták: "Ne légy ilyen marha, a halálodba mész ! Ez olyan nagy igazsgtalanság, hogy ezt az ENSZ három hét alatt megoldja s akkor hazamegyünk". Hagytam, hogy vonszoljanak a járművünk felé.
Ferienhortban határoztam el, hogy nekem már elegem van a marxizmus-leninizmusból; én már soha többé vastapssal nem fogom éltetni a magyar nemzet árulóit. Ott nyugodtan mondhattam akárkinek, (persze sok hasznom nem lett belõle) hogy az a gazember Eisenhower eladott minket az oroszoknak, vagy hogy az angolok, franciák és a zsidók felhasználták a magyar forradalmat, hogy megvessék lábukat. a Suez Csatorna környékén.
Az ENSZ segitségvel kapcsolatban a történet még folytatodik.

Bariska Misi bátor és rátermett ember lévén önállóan úgy határozott, hogy Svájcba megy tanulni Kanada helyett. Mikor '97-ben nyugalomba mentem és elhatároztam, hogy résztveszek az Európába szakadt soproniak Pünkösdi összejövetelén., felvettem Bariska Misivel a kapcsolatot. Õ meghivott kedves lakásukba és mondta, hogy együtt menjünk a '98-as svájci összejövetelre. Amszterdamból vonattal mentem Zürichbe. Misi és unokatestvérem Vaszary Laci vártak rám a zûrichi állomáson. Ahogy az állomson összeölelkeztünk, mondtam Misinek: "HÁT TE AZT MONDTAD, HOGY EZ CSAK HÁROM HÉT LESZ!" *(J. E, Class of '59)*

Andy Szalkai: **50 years ago my life changed**

First of all I have to state that I had no intention nor plan to leave my homeland in those days. In addition, I collected a lot of chestnuts in Sopron and wanted to take them to my home town, where they were considered something of a delicacy. The events in Hungary, coupled with world events created the following strong feelings in me:
1. I realized that the political system we lived under was based on false pretenses and philosophies,
2. Under the system we could not trust relatives, friends, educators, etc ,never mind the officials of the regime, (this manifested itself, when officials questioned me regarding religion and status of some of my family members).
3. I also developed strong feelings of sympathy for the uprising of the Polish people and strongly opposed the oppression of our revolution, that took place in Budapest. My feelings from the above resulted in giving answer to one thought: 'Could I live my life under an oppressive communist system or go West in the hope of making a difference in the future'. My answer to this question resulted in the events of the past 50 years in Canada and will live on in our children and grandchildren, all of which I am very proud of. *(A. Sz, Class of '59)*

Görgényi Béla:**Átléptük a határt...1956**

Amikor a Budapesti utunk után jelentkeztünk az egyetemen november másodikán, új beosztást kaptunk Donáth Gyurkával. Egy nagyobb csoport tagjaiként ki lettünk küldve Tőzeggyárra, a határőrségre. A legénység elküldte az őrség vezetőit és segitségért folyamodtak az egyetemi ifjúsághoz. A Hanság csatornán keresztül egy régi elhanyagolt út vezetett át Pamhagen felé Ausztriába ezen a ponton. Mihelyst megérkeztünk, egy fiatal katon jött hozzám bemutatkozni, ő is Dunakesziről származott és megismert. Én nem ismertem őt, lehet hogy egy néhány évvel előttem járt az általános iskolában. Éppen befejezte a szolgálati idejét és másnap készült haza Dunakeszire. Kértem, hogy vigyen egy levelet a szüleimnek, szivesen elvállalta. Megigérte, hogy beszél majd a rokonságommal és megnyugtatja őket hogylétem felől.
Másnap már vad hirek kezdtek keringeni egy orosz tank csoportró,l ami a kis falu felé közeledett. Csak rémhirek voltak, ahogy később megtudtuk, a tankok Sopron felé igyekeztek. Az őrség felkészült a védelemre. Az egyik katona nagyon legénykedett, hogy ő majd kézigránáttal fogja megállitani a tankokat. Olyan jól tud célozni, hogy a vezettő ablakán keresztül fogja bedobni a gránátot. Hogy bebizonyitsa tudását, egy kosarat kötött egy fához és abba dobálta a gyakorló gránátokat, úgy húsz lépésről. Jól cézott. Kiderült, hogy mint sportoló is nyert aranyérmeket gránátdobásból. Mindenki szerencséjére, nem kellett bebizonyitani készültségét.
Nem sok minden történt azután. Napközben mi kint voltunk a határon. Java időnket avval tölöttük, hogy az osztrák határőrökkel kártyáztunk az ő őrségükön. Majdnem mindannyian beszéltek magyarul, valamikor az egész környék egy ország volt. November ötödikén egy középkorú bácsi jött biciklivel a mi őrségünkhöz, megállt és nézelődött ide is oda is. A környékbeli földeken dolgoztak a gazdák és mi azt hittük ő is közéjük tartozik. Egy kis ido után, diáktársammal, Gőgös Ferivel oda mentünk hozza megkérdezni, hogy mit keres. Csöndben elmondta, hogy ő az igazgatója a Fertődi Mezőgazdasági Gimnáziumnak és eljött megnézni, hogy milyen kilátások vannak átmenni a határon. Miért akar átmenni? A családját akarta átvinni, hogy ne történjen semmi baj velük. Ő hallotta, hogy Pesten nagy harcok folytak az előző nap és nem akart az utolsó percig várni. Mi nem tudtunk semmiről és megpróbáltuk lebeszélni a kivándorlásról. Mint jószivű honfik megleckéztettük, hogy emberekre mint ő nagyon nagy szüksége lesz az országnak, ha minden lecsendesedik. Ha valami visszaesés történt Pesten az csak rövid idejű lehet, a forradalomnak győznie kell. Utána pedig neki kell felnevelni a következő nemzedéket az ország javára. Fiatalok voltunk, idealisták, biztunk a jövőben. Ő csak hallgatott, aztán csöndben elbiciklizett Este egy másik csoport diák jött haza a határról, avval a hirrel, hogy az osztrák határőrök szerint az egész egyetem kint van Ausztriában, diákok, tanárok, és mi is menjünk át. Ők majd elintézik a fuvart a számunkra. Nem tudtuk kinek és minek higyjünk. Egy darabig beszélgettünk, hogy mi lenne a legjobb tennivaló és úgy döntöttünk, hogy mi visszamegyunk Sopronba, ott kaphatunk legmegbizhatóbb hireket. Másnap reggel, november hatodikán elgyalogoltunk a vasútállomásra és szerencsénkre elfogtunk egy vonatot Sopronig. Amikor beállitottunk a Templom utcai diákszálóba, Gyuri bácsi ránk orditott: "Marhák! Minek gyüttek vissza osztrákból?" Nehéz volt vele megértetni, hogy mi még nem voltunk ott és, hogy a szobánkban szeretnénk aludni az éjszakára, Ott volt a kamaránk, legalább is a java reszünknek. Másnap pedig megyünk az egyetemre megtudni, hogy mi a teendő
Ügy is lett. Alig találtunk egy-két embert az egész egyetemen. Kérdezősködtünk itt-ott, senki sem tudott semmi biztosat. Végre hallottunk a Kópházi 'csatáról' és a hiányzó ütőszegekről. Valaki azt is tudta, hogy a diakság java része Bécsben van és mennek tovább egy kis faluba Sazburghoz közel. Hogy tudnánk mi is csatlakozni hozzájuk? Egy idősebb diák megigérte, hogy ha éjfélkor találkozunk vele az osztrák határ közelében egy bizonyos ponton, akkor ő átsegit minket a határon. Teljes csendet követelt az átvonulás alatt, különben ő nem megy, inkább visszafordul. Megegyeztüink és indultunk vissza a Templom utcába. Útközben vásároltunk ennivalót és amikor megérkeztünk a kamarába, Gőgös Feri édesapja ült az asztalunk mellett. Ő is hallott a kivándorlásról Nagykanizsán és onnan jött keresni a fiát. Előhúzott

egy nagy üveg pálinkát és jól megvacsoráztunk.
Evés után kérdezte a fiát, hogy haza menne-e vele. Feri nem tudta mit tegyen. Megértette, hogy a család mennyire féltette, de nem akarta elhagyni a diáktársait sem. Hosszú ideig beszélgettek és a végén az öreg úr elfogadta Feri döntését, hogy ő jön velünk Ausztriába, ahogy terveztük. Nagyon szomorú volt hallgatni a kettőjüket, látni az édesapa szomorúságát. De megértette a helyzetet, nem ellenkezett tovább.
Mi összepakoltunk nehány hohmit, amit vinni tudtunk és készültünk a nagy lépésre. Amikor megérkeztünk a kijelölt helyre, teljes csond volt. A hold gyönyörűen ragyogott. Éjfélkor megkaptuk a jelzést az indulásra és rögtön megrőkönyödtünk. Minden bokor, minden fa bújtatott valakit és most egyszerre indulni kezdett az egész erdő a vezető' irányába. A mi,csopotunk egyböntetűen, egy szó nélkül megfordult és visszament a diákszállóba. Őrültség lett volna azt a tömeget követni.

Amikor újra a szobánkban ültünk, el kellett határozni, hogy mi legyen a következő lépés. Az idősebbek köztünk találtak rá a jó ötletre, hogy menjünk vissza Tőzeggyárra. Ott mindenki ismer minket, a határ mindkét oldalán. Ez lesz a legbiztosabb módja, hogy átjussunk. Ha valami miatt nem sikerülne a terv, akkor mindig visszajöhetüink Sopronba. Másnap reggel mentünk az állomásra, vettünk jegyet Tőzeggyárra és indultunk. A terv jól sikerült. A magyar határőrök szivesen fogadtak minket és átkisértek a határon. Az osztrákok is örömmel fogadták a társaságunk és telefonáltak buszért, ami Andauból indult Béecsújhely felé, hogy álljon meg náluk és vegyen fel minket is. Amikor a busz megérkezett, akkor éltem át életem legmegszégyenitőbb pillanatát. Én voltam az első, aki fellépett a lépcsőre és szembenézett az első ülésen a gimnáziumi igazgatóval. A családja ott ült körülötte. Rámnézett és nagyon halkan megkérdezte: "Maga is?" Bólintottam és vörös arccal mentem tovább ülést keresni. A társaink közül csak Feri tudta

Pintér László:**Mikor** *(Menekülésem emlékére)*

Mikor a sanda idő megpakolt
Sopron utcáin félelemmel,
Mikor lelkemet lebéklyózta
A kádári hazaárulás,
És sivárság lepte a magyar jövőt,
Mikor szívem megtelt gyűlölettel,
Nem várhattam meg
A sikamlós tél fagyát,
De nyakamba akasztottam
Szegényes vándortarisznyám:
Nem hoztam magammal semmi mást,
Csak magyar gyümölcsök ízét,
Szivárványt kergető gyermekéveim,
Falusi életem tépett rongyait,
Templomba hívó harangzsongást,
Szűkszavú paraszti beszédmodort,
Zamatos szavak kristályait,
Pár dallamos nótafoszlányt,
Fejemben egy morzsányi tudást,
Anyámtól kapott türelmemet,
Apám-gyökerű tenniakarást,
Istentől ellopott halvány reményt,
Az érzést, hogy bármiképp élni jó,
Hogy magyarnak lenni büszkeség,
Mert nincs nemzet e földtekén,
Mely nálunk előbbrevaló

Adamovich László: **Személyes emlékeim 1956-ról**

Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy hosszú életemnek melyik volt a legboldogabb napja, gondolkodás nélkül válaszolnám, hogy azaz október végi nap 1956-ban, amikor a rádió bejelentette - a forradalom győzött, az oroszok elhagy jók hazánkat. Eszterházán a falu kis főterén álltam otthoni barátaim csoprtjában, amikor a hangosbemondó mondta az örömhirt. Összeölelkeztünk és el énekeltük a Himnuszt, soha ilyen érzéssel és könnyekkel ezt nem énekeltem, mint akkor. Szüleimnél voltam egy napra otthon - a következő vonattal utaztam vissza Sopronba. Az egyetemen egyenesen a tanszékre mentem, ahol Szabó bácsi, az altisztünk intézkedett a nyugati küldemények elhelyezéséről a hatalmas előadótermünkben. A tanitó segédszemélyzet elkülönült a professzoroktói és a mi tanszékünkről főleg Perlaki Ferenc és Klima Imre ügyködött a dékáni épületben. Én mint a professzorok ifúu tagja, minden tanácsülésen résztvettem,ahol főleg Tárczy-Hornoch Antal vitte a szót arról, hogy hogyan lehetne mielőbb visszatelepiteni a bányászokat és a kohászokat Miskolcról. Erdész kollégáim nem is igen jutottak szóhoz, hacsak nem említem Tuskó Feri bácsit, aki a forradalom kitörésének kezdetétől fogva azért kardoskodott, hogy hallgatóim a megszerzett fegyverekkel menjenek fel a fővárosba segiteni a harcolókat. Roller Kálmán igazgató úr viszont úgy látta - helyesen - hogy többet használ az, ha hallgatóink itt maradnak és intézik a nyugatról jött orvosi· adományok - vér stb.- szállitását és segitik Sopronban a rend fenntartását. Ennek a hallgatóink, éjt nappallá téve, kitünően megfeleltek.
Ahogy a legnagyobb öröm - keserű valósággá vált - november 4.-én hajnalban a rádión Nagy Imre beszédet hallva szinte megfagyott a vér ereinkben. Reggel még - amikor a négy gyerekmekünk aludt - jött Perlaki Feri, hogy csomagoljunk és menjen a család az egyetem kapujánál várakozó buszokhoz. Feleségem, Ili hallani se akart arról, hogy elmenjünk, de amikor Futó Laci apósa jött és sürgetett bennünket, mert ők is mennek, a tüzhelyre tett paprikáscsirkét - Koloszár néni lakótársunk átvette. Ili egy bőröndöt telerakott pelenkákkal, mert a féléves Lacika beteg volt és felöltöztetve melegen a gyerekeket (hideg napok voltak már) - elmentünk az egyetemhez - ők felszálltak a buszra, én visszamentem a tanszékre. Az épületben találtam legkedvesebb

professzor kollegámat, Winkler Oszkárt. Nekik is és a mi tanszékünknek is volt egy jó biciklije és ezekre ülve együtt nekivágtunk a hubertuszi határnak. A menekülők áradata szinte sodort bennünket. A határnál az út jobb oldalára sodródtunk, onnan láttuk, hogy a túloldalon három biciklivel, két-két bőrönddel a kormányukon igyekeznek át a határon Roller, Kornya és Medveczky. Winkler még megállt velem és visszanézve - sose felejtem el- azt mondta: "Lacikámjól nézd meg, mert talán utoljára látod a várost, ahol én annyi házat terveztem". Sokáig úgy lett, hogy igaza lesz, ami rám vonatkozott, de ő pár év mulva visszatért Svájcból, miután családja úgy döntött, hogy ők nem jönnek Kanadába.

Én az első osztrák faluban találtam Ilit és a négy gyermekemet egy nyitott teherautón, és bár feleségem még ott is azt kérte forduljunk vissza én feldobtam a biciklimet és az autóval Kismartonba (Eisenstadt) mentünk, ahol egy teherszállitó szerelvényre szálltunk át. Ott rokonaim éltek, akik élelmet és takarókat hoztak ki, mi pedig Traiskirchenben szálltunk le, ahol egy oroszok által kirabolt (még az ablakkereteket is elvitték) -volt hadapródiskola jéghideg termeiben szállásoltak el minket. Ajó osztrákok a szomszéd falvak összes szalmakazlával a termek alját majd e'gy méteresen beboritották, és mint a malacok egymás mellé bujva probáltunk elaludni. Feleségemet más gyerekes mamákkal, kisebb termekbe vitték, igy csak másnap reggel találkoztunk, amikorra mi a Vöröskereszt autóin felmehettünk Bécsbe, ahol a Katolikus Karitász előadótermében, a szinpadon vártuk ki ad nekünk szállást. Szerencsénkre az egyetemről gróf Széchenyi Bea és a petőházi cukorgyárból (feleségem falujából) Schöller, a volt gyártulajdonos leánya, Gertrúd meglátott bennünket és banktulajdonos nagybátyjának házában az alagsorban (basement) maradhattunk egészen addig amig Kanadába nem jöttünk.

Én Bécs és a wolfgangi tábor között lettem az összekötő kapocs a kanadai Mr.Fox követtel, akivel hetente utaztam fel híreket vinni a kanadai meghívás állásáról. Jelen voltam amikor Pickersgill külügyminiszter és Dean Allen elmondták a kormány terveit. Másnap utazott Roller - és ha jól emlékezem Gráczer és Szalkai hallgatók - Vancouverbe meggyőződni a helyzetről. Nemky Ernő kollegámmal még egy lelkesitő beszédet mondtunk a még határozatlan hallgatóknak. Ő csodálatos őserdőkről beszélt, amiben dolgozni egy erdésznek szinte álom. Erre gondoltam, amikor az első nyarak egyikén Franklin Riverben húztam a szalagot 'salal' és 'devils club' sűrűjében, óriás ledőlt rönkökön át, és nyilván sok hallgatónk is átment ezen az inkább rém-álomnak mondható szörnyűségen. Salzburgban, amikor csatlakoztunk a csoporthoz, hallottam meglepetve, hogy Nemkyék hazamentek ...

Hogy én miért nem mentem vissza akkor feleségemmel és négy kis gyermekünkkel? Elsősorban azért, mert az a felszabadult érzés, hogy már nem kell vigyázni arra mit mondok és kinek nagyon nagy megkönnyebbülés volt. Mert a személyzeti osztály vezetője, Bognárné elvtársnő, világosan közölte velem, hogy vallásos felfogásom miatt előleptetést ne várjak. A városi lakáshivatal mindig elutasitotta kérésemet, hogy egy-szobakonyhás lakásunk helyett kaphassunk nagyobbat-egészen 56-igmikor már hatan voltunk. Tanszékem családias hangulata is negszűnt, amikor három segédoktatóm párttag lett. Mint pártonkivüli a tanári karban párttagok között mit várhattam volna? Hálás vagyok a Gondviselésnek, hogy ebbe a demokratikus országba, és ott is annak legszebb tartományába és ott is talán a világ legszebb városába vezérelt minket. Itt oktathattam diákjainkat, akik közül nagyon sokan - szorgalommal és tehetségükkel -világviszonylatban is komoly hirnevet szereztek nemcsak maguknak, de a UBC Sopron Forestry Department jének is. Én pedig, hogy egyenlőre még viselhetem a Soproni Alumni Association 'életfogytiglani diszelnök'-i cimemet, amit egy régi gyülésünkön, Palkovics János 'alias' Palkó 'egyhangúlag' szavazott még és ragasztott rám. *(A.L., Okl. Em.'46)*

Orlóci Márta: **Erdős Mártára és a használtruhák halmazára emlékezem.**

Szép számmal volt női hallagató is a Soproni Erdőméröki Főiskolán 1956-ban. A mi szerepünkről a forradalmi tevéknységek során nem igen emlékezett meg senki, no, de nem is volt semmiféle szerepünk. Az akkori férfiúi elképzelés szerint a belső női elválasztási mirigyek termékei (női hormonok) bennünket úgy fizikailag, mint szellemileg képtelenné tettek katonai beavatkozásokra. Ettől függetlenül katonai oktatásból vizsgáznunk kellett.

Most 50 esztendő után bánatos szívvel gondolok vissza a majd egy hétig tartó szorgalmas munkánkra. A visszaemlékezés fájdalmát két súlyos veszteség okozza. Elvesztettük a forradalmat, melynek győzelmében hittünk, Kamarásommal együtt. A molyírtó erős illatának gőzéből, a használt ruhák halmazai közül most, mint az örökké fájó emlékezés békéje, úgy kiemelkedik Kamarásom, Erdős Márta (Kováts Miklósné) szép mosolya.. A külföldi ruhasegélyeket vállogattuk szét és csomagoltuk, hogy gyorsan Budapestre jusson. Kamarásom, én és a legtöbb nőihallgató hangyák szorgalmával dolgoztunk és megpróbáltunk megbékélni a phenolftalein kellemetlen szagával. Egy borús reggelen néhány évfolyamtársam roppant sietséggel egy rossz pokrócba tekert férfit nyomott be az ajtón. Halkan suttogták, hogy a kőhidai börtönből szökött. Igen siet, mert futni akar nyugatra. Ekkorában Kőhida a leghirhedtebb emberkinzó módszereiről volt ismert. Embertársunk korát nem tudtuk megállapítani, mert fizikai állapota csak a kínzások legkegyetlenebb nyomait hordozta. Takargatni sem tudta testi nyomorát, mert a mocskos, elviselt kezes-lábas alsónemű a legérzékenyebb helyeken régen elkopott, a hiányzó rongyok nem takargathatták férfiasságát, megalázták emberi méltóságát. Mártával együtt gyorsan meleg ruhába öltöztettük. Teát nem fogadott el, mert sietett az Ő szabadsága felé. Ilyen emberroncsot sohasem láttunk, lelkileg igen megviselt bennünket. Talán valaki, aki behozta emlékezik még erre az eseményre? Valamelyik európai vonatállomáson, valaki gyengéden megéríntette vállamat és fogatlan mosolyával mondta, hogy „Isten áldja meg magukat", a kőhidai fogoly volt. Hála az Égúrának szabad volt.

Kamarásom és én sohasem terveztünk kivándorolni, de még is úgy hozta a Sors, hogy mindketten Kanadába jöttünk. Meghitt baráti kapcsolat kötött össze bennünket. Mindketten férjhezmentünk. Vancouverben gyakran találkoztunk, megosztottuk problémáinkat. Dolgoztunk, tervezgettünk. Édesanyák lettünk. Mártának és Miklósnak két kislánya született. Ígéretes és szép volt az élet. Ma sem értem, hogy miért, de szörnyű autóbaleset után Kamarásom a helyszínen meghalt, alig 33 esztendős korában , 39 évvel ezelőtt. Leírhatatlan fájdalom és veszteség volt ez családjának, de én is elvesztettem egy jó barátot. Kamarásom tudom, hogy őrködöl leányaid felett. Kiváló édesanya és igazi jóbarát voltál. Emléked örökké él *(M.M."Szöszi",*

vitéz Draskóy György: **Gondolatok 1956-ban**

Én 1956 december 3. án léptem át a magyar-jugoszláv határt, ahol apám egy közeli termelőszövetkezetben volt agronomus.. Nekem nem volt választásom, el kellett hagyni az országot mert a pesti rendörség már keresett amiért a Ganz Villamossági Gyárban dolgozva lefoglaltam a személyzeti osztály káderlapjait s résztvettem a 'Szabó bácsi' szénatéri csoportjában a forradalom alatt. Apám megadta a cimet ahova mennem kellett, de senki nem volt otthon csak egy puli kutya. Én bementem a lakásba s vártam, egyszercsak hazaérkeztek a háziak s csodálkozva látták hogy ott vagyok. "Hogy lehet hogy a puli bengedte? Ide nem mer senkise bejönni" – mondták. A határra egy tsz-tag vitt ki hármunkat lovas kocsival, megmutatta az irányt és mi gyalog nekivágtunk a szabadság felé.vezető útnak. Sötét éjtszaka volt, friss hó a felázott szántásokon. A gyaloglás nagyon lassan ment ilyen körülmények között. Lehajoltam s felszedtem egy kis marék anyaföldet s összegyurva zsebre raktam. (ma is megvan még e rög). Nagyon rossz érzés volt elhagyni Magyarországot, szüleimet. Az volt az érzésem hogy én többet ide vissza nem térhetek. Petõfi ide illő verseit idéztem fel s nagyon szomorúan hagytam el szülőföldem a biztos letartóztatásból a bizonytalan

ál lit
ól ag
m as
na pr

Homkoky István: **Ahogy engem érintett a határátlépés**

Erről a témáról már tettem említést a Kapocsban az 'Életpályák' sorozatban. Ezért, ha kicsit ismétlésbe bocsátkozom, elnézést kérek. Másrészről, nem lehet az olvasótól elvárni, hogy előkotorjon egy korábbi Kapocs-ot s abból böngéssze ki amire utalok. Ez nem tudományos szakcikk, ahol a referencia használata helyén van.
Már emlitettem, hogy az én hátterem 1956-ban erősen különbözik a társaim helyzetétől. Én nem voltam az egyetemen '56 őszén, hanem az Erdőrendezési Intézet szombathelyi kirendeltségének dolgoztam mint szerrződéses munkás. Ez már 'komoly' haladást jelentett társaalmi helyzetemben, ahol a legmagasabb elérhtő polc számomra a segédmunkás volt. De összehasonlitás képpen a legalacsonzabb szinttel (letartóztatásom Sopronban 1951 januárjában, az ÁVH, az itélet, a börtönök, a Gulág-táborok, stb.) ez komoly eredménynek számitott. Normális, civilizált emberekkel dolgoztam, egészséges környezetben. De min ez nem volt 'ugródeszka' a 'jövöre'. Az ÁVH nem zaklatott, de állandóan lesett és ha tisztességes, 'állandó' alkalmazást kerestem, mint pl. földmérő teknikus, lecsapott az alkalmazóra, mondván, hogy 'ilyen rohadt fasiszta helyett találjanak maguknak becsületes embert' Ez volt a 'keret' amiben 1956-ban éltem. A 'gulág' előzményeket itt nem közlöm, mert 'it is an another story' amit a jövőben vagy leirok vázlatosan vagy nem. A családtagok, munkatársak, közeli jó barátok—legtöbbje magamfajta hátterű –képezték emberi környezetemet. A mindennapi élet apró kis jó oldalait értékelni kellett és jó humort is fenn kellett tartani. Han gulágba ez ment, 'a szabad rabság' korlátolt állapotában is mennie kellett. Föleg mig az ember fiatal és rugalmas, tudatában van annak, hogy a földi élet fő jellemzője a változás. A jó nép is reménykedett, főleg amikor 1955-ben megtörtént az osztrák államszerződés és felszámolták az akna-zárat a 'vasfüggönyben'. Utóbbi viszont megmaradt, megerősitett határőrizettel és a falvakban megszervezett besúgó (vamzer) hálózattal. Egye3sek azt hitték, naivan, hogy most már a szovjet katonai megszállás végetér és minden normálisan alakul.. Én gyanakodtan s azzal érveltem, hogy a politikai és gazdasági elnyomó gépezet megmarad. Ha valami zavargás lenne Záhonynál, ők egy nap alatt átjönnének a határon és minden kezdeményezést vérbefojtanának Sajnos igazam lett és a katonai megszállás is a helyén maradt.
De a változás mégis csak elérkezett 1956 októberében. Én akkor a meszleni erdőőri védkerületben dolgoztam, de az acsádi védkerületben laktam Soós Jóska szüleinél. Id. Soós Jóska bácsi volt az erdőőr. Villany nem volt a házban, ezért Jóska bácsi bement a faluba október 22.-én este Gerő Ernő szónoklatát hallgatni a rádión. Mindenlit lesújtott a vonalas duma, nem ezt várták. De Gerőtöl mi egyebet lehetett várni?
Másnap reggel kikerékpároztam a meszleni erdőbe, ahol taghatárokat festettem. Senkivel sem találkoztam egész nap, október 23.-án. „Másnap ott folytattam, ahol abbahagytam. Fogalmam se volt arról, ami 23.-án történt. Egyszer csak hallottam, hogy recsegnek-ropognak a száraz ágak az erdőben és nagy sietve jön valaki. „Homoky úr, naga megy az egyetemre!" Sose láttam a fickót azelőtt. Kiderült, hogy ő volt a meszleni erdőőr. Hogy honnan tudta a kilétemet? Könnyű volt kitalálni. Lement a drót, hogy a Homoky főerdőtanácsos fia, aki megjárta a hadak útját a gulágban és aki a Soós József fiának volt az évfolyamtársa és kamarása, itt dolgozik a környéken. „Ember, mit beszél maga?" – kérdeztem, mire ő: „Hát nem tudja mi történt tegnap? A fegyver ropogást még a rádióban is lehetett hallani". Igy aztán értesültem az eseményekről. Másnap reggel visszakerékpároztam Szombathelyre. Sopronról és az ottani eseménzekről nem hallottam semmit. A hivatalban üzemterveket és erdőleirásokat masoltam, miután leszedtem a falról az ötágú piros csillagot – amiket itt Északamerikában lépten-nyomon látok hirdetéseken mert ez feltúnő és megkapja az ember szemét. Az eseményeket Budapestről követtem a belföldi és külföldi rádión. Elérkezett november 3 sötét éjszakája. Másnap, vasárnap a reggeli hireket Beethoven 5. syimfóniája előzte meg, ami nem volt szivderitő. A többi ismeretes. Hétfőn, 5.-én bementem a hivatalba, de senki sem lelkesedett a munkáért.Hazafelé menve, betértem Keve Feri barátomhoz, aki özvegy anyjával lakott és aki velem egy ügyben lett a gulág állampolgára, de előttem 'szabadult'. Ott tudtam meg, hogy Bokor Dénes barátunk, akit a forradalom Márianosztráról szabaditott ki és akivel Mindszenty rádióbeszédét hallgattuk 3.-án este, lelépett. Következő megállóm Dénes otthona volt, ahol a nővérétől, Mártától megtudtam a részleteket. Dénes nagyon ideges lett és elhatározta, hogy elhagyja az országot, mert nem volt hajlandó a 10 évet leülni. Nem egyedül indult, hanem Hérics Annával, akinek a férje, Ernő, 15 éves büntetéssel a Gyüjtőfogházból szabadult a forradalom alatt. Anna őt hazahozta, beteg állapőotban. Héricsék Nardán laktak, egy határmenti faluban, de Anna bátyjának háza volt Szombathelyen. Anna kivitte Dénest és Ernőt Ausztriába, és

a szándékozott visszajönni, hogy a süldő disznóit is átvigye. Ez Kanadában idegenül hangzik, de ez volt a középeurópai életmód egyik jellegzetessége. Úgy gondoltam, hogy Anna és a disznói társaságában lépek át a határon. Az időpontot és a helyet Anna bátyjától kellett megtudnom. Azt mondta, hogy Anna már nrm jön vissza, mert kezd veszélyes lenni a helyzet – a disznók maradnak. Ők viszont holnap költöznek vissza a falujukba, Felsőcsatárra, a másik határmenti faluba, ahol szőlőjük van és én velük mehetek. Legyek ott délután 3 órakor.
Otthon előadtam a tervemet szüleimnek, mondván, hogy ezek a dögök engem a gulágba többet nem visznek (A 'gulag' szó akkor még természetesen ismeretlen volt! Ezt a szót csak utólag használom, mert rövid és velős és mindenki ismeri). „És hová mégy" - kérdezték. „Most csak Ausztriába. Ha a helyzet rendeződik – mert akkor még nem tudtuk, hogy az ENSz nem rendelkezik végrehajtó hatalommal és az egész egy szószátyár társaság – visszajövök". „És ha nem rendeződik?". „Akkor megyek Kanadába!".
Én, ugyanis már 1946-ban, gimnazista koromban " láttam, hogy a térséget bolsevizálni fogják, igy nekem ott normális életlehetőségem nem lesz. De hová költözzem? A világ nem-kommunista részét tanulmányoztam. Válogatás közben Kanadánál kötöttem ki. Megismételve a kiértékelést, megint csak Kanadát választottam. És ez néhányszor megismétlődött. Tiszta viz, tiszta levegő, folyó, tó, hegyek, kevés ember (nagyon fontos!) csak úgy áradt a térképeiről és az atlasz leirásaiból. Ott számomra is van hely, bár erről Vörösmarty Mihály még nem tudott. Civilizált államforma, megalapozott gazdaság, stb. Ez volt az elméleti elgondolás, ami 10 évvel később elhatározás tárgyát képezte. Elkezdtem angolul tanulni. „És mit fogsz csinálni Ausztriában?:" „Mit tudom én, talán utcát söprök Grázban, de ez most nem lényeges. Fő az hogy innen kiszabaduljak és szabad ember módjára éljek".
Másnap elérkezett a nehéz óra, amikor búcsút kellett vennem szüleimtől. Nekem se volt ez könnyebb, mint másoknak, de mind megértettük, hogy miért határoztam igy. Ha valami aggasztott, az nem az volt hogy édes hazámat elhagyom, ami akkor se édes se haza nem volt számomra, hanem az hogy esetleg nem hagyhatom el, mert elfognak. Akkor láttam apámat utoljára. Albérletben laktunk, mert 1944-ben otthonunk, Ungvárral és egész Kárpátaljával együtt a Szovjetunió martaléka lett. Elza néni, a házinénink, két nagy édes körtét dugott az aktatáskámba útravalónak. Elindultam. Héricsék házánál két nagy szekér már meg volt rakva butorokkal. Abban egyeztünk meg, hogy én előttük megyek kerékpárral 50-100 méterre. Ők nem ismernek engem, én nem ismerem őket. Az oladi hidnál átpasziroztuk magunkat az igazoltatáson. Egy idő múlva látom, hogy egy szovjet helikopter repül arra felé, amerre mi haladtunk. Aztán a pinkafői vasúton egy sinauto két orosz katonával gurult ugyanabba az irányba. Később egy oldalkocsis BMW motorkerékpár, zöld ávosokkal ment el mellettünk. Ezt követte két tehergépkocsi, yöld ávosokkal megtömve. Még csak ez kellett. Már jó ideje mentünk és a nap laposan sütött a felhők alatt. Hallom, hogy valaki gyorsan jön mögöttem. Nem néztem hátra, nehogy idegességet áruljak el. Megnyugvásomra a család vezetője volt. Azt ajánlotta, ne menjek velük végig Csatárig, mert ezek a határőrök mind oda tartanak, a főhadiszállásukra. Majd útközben megmutatja, hol lépjek le. Elértük Nardát. A falu alatt megy az út és emelkedik. Mikor elhagytuk a falut egy BMW motorkerékőár közeledett mögöttünk. Ekkor én már nem a szekerek előtt, hanem mögöttük hajtottam. Megállt mellettem a zöldávós százados, géppisztoly lógott a nyakán. Na, most mi lesz? Készen voltam a szöveggel. Személyi igazolvány és a duma, hogy mivel másnap munkaszüneti nap lesz (szent kommunista ünnep – a bolsevik forradalom évfordulója) Felsőcsatáron esetleg találok megvételre egy hizlalni való süldő malacot. De én nem érdekeltem őt. Helyett azt kérdezte, hogy hová mennek ezek az emberek a szekerekkel. Gyorsan kellett gondolkodnom. Ha tartom az egyezséget és azt mondom, hogy nem tudom, nem hiszi el és akkor én is gyanús leszek. Inkább az igazat mondtam: Szombathelyről Felsőcsatára költöznek vissza, mert ott van szőlőjük. Elmondtam a szöveget és már adtam is a személyi igazolványt, de az nem kellett neki. Az állát vakarta és visszafordult Narda felé. Ovatos volt, nem tudta ki és mi van a letakart szekereken. Én gyorsan elértem a szekereket és jelentettem a találkozást. Az én emberem azt mondta, hogy a fickó vissza fog jönni, kisérettel, de akkorra én már ne legyek itt A nyugati látóhatárra mutatott. A nap már lement, de egy sötét sávot lehetett látni a távolban. „Lépjen át az árkon, menjen egyenesen nyugat felé, a dombhát a határ". Megköszöntem a segitséget és elkezdtem tolni a kerékpárt. A földeken száraz kukorica és napraforgó szárak voltak az utamban és ha nekimentem egynek hangosan zörgött, amit el kellett kerülni. Néha megálltam, hogy a sarat kkotorjam a kerék.és a sárhányó között. Az ég elfelhősödött. Egy kis lankára érve látom, hogy előttem éklenkedik egy figyelőtotony. Nem tudhattam, vajon az új határőr banda megszállta-e már a határt. Ahogy a toronyra néztem, a négy fő tartóoszlop, a keresztmeritések és a létra összevisszaságában úgy láttam, hogy a létrán valaki áll és engemet néz. Persze ez csak az izgatottságom okoizta 'látomás' volt. És egyszerre kibújt a hold a felhők mögül. Ott tündököltünk fényben, a torony meg én, szinpadi megvilágitásban. Könnyű célpont lettem volna. Van-e valaki a toronyban, vagy nincs:? Ahogy a holdfényt láttam a kisablakon átvilágitani, tudtam hogy nincs. Hát ezt eddig megúsztam és tovább mentem. Elértem a 'gyepü'-t, a bozótot. Egy sima drótot érintett a lábam. Át volt vágva. Ez volt valamikor a jelzőrakéta drótja. Bejutottam a sűrú gzepübe, aminek az összetétele akác, galagonya, kökény és mezei juhar volt. Ezen áttolni a kerékőárt lassú folyamatnak bizonyult. Néha meg kellett állni a kerék és sárhányó közé szorult gallyakat kipiszkálni. Hallgatóztam. Csend volt. De egyszerre csak nagy zörhés, ropogás tört ki, majdnem kitört a frász. Jönnek utánnan! Dehogy jöttek. Valami róka vagy nyúl riadt meg és a száraz avaron futott. Aztán megint haladás, megállás, haladás, megállás. Nem tudom meddig tartott ez de elértem végre a gyepü tulsó szélét. Egy széles, növényzet nélküli sáv fogadott. Aztán belebottlottam szögesdrótba. Az volt a tulajdonképpeni határt, a nyomsáv az aknamezővel 1955-ig. Jobbra a távolban, lent fények látszottak. Később kiderült, hogy ez a Rohonc feletti tüdőszanatóriumból eredt, a Kőszegi Hegység nyugati oldalán. Ott álltam mint nyilt célpont, de senki sem lőtt rám. Velem szemben emelkedett egy kis kaptató, a nyomsáv tuloldalán, öregerdővel. Annyira belém idegződött az erdőbecslés tavasztól őszig, hogy még ilyen állapotban is automatikusan megbecsültem az állomány elegyarányát, koronazáródását, magasságát, mellmagasság átmérőjét, stb. Nekirugaszkodva, feltoltam a kerékpárt az erdőbe. Ausztriában találtam magam. De biztonságérzetem nem volt ott se, mert attól tartottam, hogy hátha valamelyik pribék utánnam jön és osztrák területen lő le. Reálisan gondolkodva, ez akkor és ott lehetetlen volt, de én a nagy idegfeszülségemben nem gondolkodtam reálisan.. Csak toltam a kerékpárt, megállás nélkül, előre, nyugat felé. Ez már

könnyű volt a gyepü után, még végre a térdeim sztrájkolni kezdtek és leültem egy vastag kocsánytalan tölgy tövébe. Élvezettel faltam fel Elza néni egyik körtéjét. Hűvös volt, tele édes gyümölcslével. Aztán elszivtam egy Kossuth cigarettát. Még az a durva dohány is édesnek tűnt.Szabad voltam. Éáletem új, szerencsésebb fejezete kezdődött.
Semmiféle szentimentalizmus, szomorkodás nem zavart miután átléptem a határt. Amit éreztem, megkönnyebbülés volt, mert a kommunista paradicsomot magam mögött hagytam. Honvágyam volt, méghozzá erős. De nem ott és akkor, még Kanadában sem, hanem még Magyarországon. Mert vágytam egy hon után, ami otthont és védelmet jelentett. Elnézést kérek itt, de mi magyarok a pátoszt és a szinpadiasságot, ezt a stlust már iskolás korunk óta felszedtük. Az érzéseimet, lelkiállapotomat Kölcsey irta meg kb. 125 évvel korábban: „Bújt az üldözött s felé kard nyúlt barlangjában. Szerte néz és nem lelé honját a hazában". Azt mondtam magamnak, hogy akárhová kerülök, én otthon leszek. Hogy hol volt az a hely, ott a határon még nem tudtam, de ez akkor különösebben nem zavart.
Elértem az erdő szélét. Előttem egy nagy legelő húzódott. Hallottam a vonatot közeledni. Alattam és előttem ment el a kis személyvonat Jobbra a távolban rgy kis falu látszott valami fénnyel a faluvégén. Oda igyekeztem. A vasútnál megfgtam egy követ a töltésen és megfogtam a sint. Ez már osztrák kő és osztrák sin volt. Szabad kő, szabad sin. Igy működött akkor az agyam megilletődve. A falu végén nagy volt a sár és a kutyák ugattak. Kijött egy idős férfi. Németül mondtam neki, hogy most érkeztem szombathelyről és a csendőrörsön akarok jelentkezni. Ő mkagyarúl válaszolt, mondván, hpgy ez egy kis falu, Sandorf (Sándorfalva) és a csendőrörs a szomszéd nagyobb faluban van, Schachendorfban (Sujta) Ő elkalauzolt oda és beszállásolt egy horvát családhoz, ahol az első vacsorát élvezhettem szabad földön, ami káposztás rétes volt. Furcsa volt az idegrendszerem. Beszéltem ugyan, de mintha a testemből kilépve, távolból figyeltem, hallgattam volna saját magamat. Később ez az állapot felengedett és megtudtam hogy Hérics Ernő és Anna előző nap jártak itt és elvitték őket Oberwartba (Felsőőr), a menekültek gyüjtőhelyére. Ernő unokaöccse a helybeli postanester volt. Elhatároztuk, hogy meglátogatjuk a postammestert késő este. Félkezűhadirokkant volt és részletesen beszámolt az előző nap eseményeiről. De akkorra már a falusi biró is megérkezett, aki magyarul is beszélt és kellemes pár órát töltöttünk együtt. A horvátoknál jól aludtam. Másnap a kerékpárt megtisztitottam és néhány schillinggel azsebemben, amit a házigazdámék rámerőszakoltak, elindultam a csendőrörs felé. A szép aszfaltúton haladva, jobbkéz felől meredeztek a magyar figyelőtornyok. De akkor már fütyültem rájuk és azt mondtam magamban, hogy tehetnek nekem egy szivességet. Aki nem tudja, hogy ez a 'csőves' kifejezés mit jelent, kérdezze meg tőlem, de azt itt nem irhatom le.
A csendőrörs egy nagy ormótlan négyszögalakú szürke épület a határon. Egy idősebb főtörzsőrmester és egy fiatalabb őrmester fogadott. Előadtam a történetemet, amit a fiatal legépelt. Az idősebb közölte, hogy 10 óra 30 perckor itt fog megállni a menekült-szállitó autóbusz, ami mentrend szerűen közlekedik a határ mentén és az Oberwartba fog engem vinni. Ez mind szép, mondtam én, de mkit csinálok a kerékpárral? Javasolta, hogy hagyjam náluk. Adott egy elismervényt és megnyugtatott, hogy csak közöljem velük hol telepszem le Ausztriában és utánam küldik.. Aztán lement a pincébe és felhozott egy szakajtóra való ennivalót: kekszet, almát, sajtot, narancsot és mindezt begyömöszölte aktatáskámba. Még maradt két alma. Mondtam ezeket itt kell hagyni, mert a táskát már nem lehet becsukni. Erre ő azt mondta, nem baj a lódenkabátomon van kér zseb, ott elférnek.. Pontosan féltizenegykor meérkezett az autóbusz, menekültekkel.. Rohoncon is megálltunk, ott is felszedtünk menekülteket. Igy értünk el Felsőőrbe, ahol a zeneiskola emeletén, egy nagy teremben nyüzsgött a nép. És kiket látok ott? Hérics Ernőt és Annát. Ilyen kicsi a világ, gondoltam, de ez még semmi se volt ahhoz képest, amiről a továbbiakban emlékszem még. Nagy volt a viszontlátás öröme, mert Ernőt a várpalotai gulág óta nem láttam
Hamarosan turistabuszokba raktak minket és elindultunk dél felé. Közben az utcán egy asszony megállitotta az autóbuszunkat és apadlóra egy kosár almát tett. Fürstenfeld felé haladtunk. Burgenland déli végéhez érve Szentgotthárdot lehetett látni és a határon a kis piros-fehér-piros zászlócskákat, jelezve az orosz és magyar pribékeknek, hogy addig és ne tovább. Fürstenfeldben vonatra szálltunk és Grazig utaztunk, már sötétben. Onnan, hosszú várakozás utan Bruch-am-der-Murig, ahol megint turista buszokra raktak minket. A sötétben kanyarogva elértük rendeltetési helyünket: Seewiesent, ami egy kis hegyi falu félúton, Kupfenberg és Mariazell közö, ahol minden ház egy Gasthaus volt. Másnap reggel a napfényben láttuk, milyen pompás, havas alpesi környezetbe kerültünk. Három hétig tartózkodtam ezen a helyen.
Sopronról még mindig nem tudtam semmit. Közben Ernő levelet kapott Kanadából, az apjától, aki Ontario déli részén élt, a dohánytermelő vidéken. Fénykép is volt benne: a család a 'családi Chevy-vel. Egy két dolláros és egy öt dolláros kanadai bamkjegy is volt mellékelve. Igy a Héricséknek már meg volt szabva az uticélja, ami persze még időt vett igénybe. Én pedig egyik este a telepes rádión a hireket hallgatva tudtam meg, hogy a soproni diákok, professzorok, oktatók és családtagok St.Wolfgangban nyertek ideiglenes elhelyezést.. Úgy látszott ez nekem készült. A vöröskeresztes táborfőnök elrendezte az utazásomat másnap reggelre. Aznap este elértem a Wolfgang tó déli partját, ahol Mathias Pöchtl farmer házában aludtam, aki aztán másnap átevezett velem St Wolfgangba, ahonnan átgyalogoltam Ferienhortba. 1951 január 23 óta ismét, újra otthon voltam az Alma Máterben, november 28.-án. Ami utánna következett, a Kanadába való vándorlásunk, stb. Olyan volt mintha a Gondviselés ezt nekem tervezte volna. Ami velem történt, minden várakozásomaz felülmúlta. És ráadásul, még Grazban sem kellett utcát söpörnöm.
Befejezésül méd két dolgot kell megemlitenem: a kerékpár és hogy milyen kicsi a világ. Ferienhortban, anagy ebédlőteremben gyűlt össze a társaság, hogy a salzburgi kanadai menekült táborba való áttelepülésünket, útban Kanada felé, közöljék velünk. Valaki félbeszakitotta a beszélőt, mondva, hogy „Homoky Pista, a kerékpárod megérkezett". Erre kitört a nagy röhögés, mert úgy hangzott, hogy én kerékpáron akarok átkelni az óceánon. Másnap kerékpáromat átvittem a jó farmerhoz és kértem adja el. Mindegy mennyit adnak érte. A pénzt legyen szives utánnam küldeni a táborba. Ez meg is történt. Szármes Kornél, Tóth Jóska , görgényi Béla és még nem tudom ki más, eljöttek velem a Mozart Platzra, ahol egy kis cukrászdában megittuk a kerékpár árát. Akkor már senki sem röhögött rajtam. Már a CNR vonaton utaztunk BC felé, amikor egyik nap közepén, észak Ontaróban, Hornepayne helységében, a semmi közepén,megállt a vonat vizet és olajat felvenni. Orosz Ivánnal ott álltunk az ajtó mellett, amikor bejött egy ember vastag téli

öltözékben és hócsizmában. Magyarul kérdezte, hogy van-e itt valaki Szombathelyről. Válaszoltunk, hogy mi minketten odavalósiak vagyunk. „Ismernek valakit Hardén?" Iván mondta, hogy ő nem ismer senkit. „Hát maga?" kérdezte tőlem. „Csak egyet ismerek" –válaszoltam. „Ki az?". „Hérics Ernő, ismeri talán?". „Hát hogy az istenbe ne ismerném, hisz én vagyok az apja!".Hát ilyen kicsi a világ. Elmondtam, hogy Ernővel és Annával együtt voltam Asusztriában. Láttam a levelét, a fényképet és a pénzt. Biztositottam, hogy fia és menye nem sokára jönnek.

Epilógus, ha igy tetszik: Powell Riverben kaptam az első levelet otthonról. Abban nem az állt, hogy: „Fiam gyere haza! Olyan messzire kerültél, hiányzol. Gyere, minden rendben lesz...bla...bla", vagy valami ilyesmi. Apám azt irta, hogy: " Mi mind hálát adunk Istennek, hogy kiszabadultál ebből a pokolból". *(H.I. Class of '60, Logan Lake, BC,*

Józsa László: **Mikor és hogy hagytam el hazámat**

Nekem könnyű volt megszokni Kanadát, mivel én családostól vádoroltam ide 50 évvel ezelőtt. Ráadásul, már 1957-ben rájöttem arra, hogy az én hazám ott van ahol az emberek jól bánnak velem. Kollegáim nem értették hogy miért voltam olyan 'kőszívű' a szülőhazámmal szemben, mivel ők mindannyian erős honvággyal küzködtek. Persze én próbáltam megmagyarázni nekik többféle képpen, és számos alkalommal hivatkoztam még 'Pavlov kutyáira' is, mivel nekem nem hiányzott a kommunista paradicsom (=emberi nyomor). Az én 'Kis-Magyarországom' Yarrow volt, itt Kanadában, ahol szüleim és testvéreim letelepedtek.

Az idősebb generáció sokszor vádolt minket fiatalokat, hogy nincs bennünk hazaszeretet mert a kommunisták nem tanították nekünk. A mi szüleink, és még a középiskolai tanáraink is, belénk nevelték a hazaszeretet csiráit. Például, amikor Feri öcsém megszületett 1948-ban, azon aggódtam 10 éves fejjel, hogy miképp fogok emlékezni erre az évszámra. Nagy megkönnyebülésemre rájöttem, teljesen magamtól, hogy nincs semmi baj, hisz akkor ünnepeltük 100 éves évfordulóját az 1848-as Szabadságharcnak. Ráadásul ott voltak költőink versei, amik fütötték magyar identitásunkat. Sokszor átgondoltam a Himnusz és a Szózat 'mondanivalóját'. Nekem például nem tetszett 50 százaléka az "itt élned halnod kell" refrénnek, akkor sem és most sem.

Ezen okok miatt nem igen foglalkoztam az utóbbi 50 éven át a kivándorlásunk csinján-binján. Csak arra emlékszem, hogy valahogy én is útnak fogok menni, mint a több ezer embertömeg, mely hömpölygött nyugat felé a házunk előtt Ágfalván. Szüleim sem beszélték meg részletesen hogy menni fogunk. A mi családunk kivándorlását spontán megmozdulásnak nevezhetném, mert az úgy történt hogy egy valamikori ágfalvi család bekopogott hozzánk hajnal 3-kor, és hívtak hogy menjünk velük együtt Ausztriába. Az érdekes dolog az, hogy amikor lefeküdtünk előző este, eszünkben sem volt hogy hajnalban disszidálunk.

Most hogy visszagondolok arra a hajnali 'csomagolásra', rájövök, hogy két húgomat és két öcsémet is felkellett kelteni és felöltözteni, akik 3-és-13-közötti évesek voltak akkor. A 2-3 kilométeres gyaloglás Ausztriáig nem engedte meg hogy vigyük perzsa szönyegeinket (ami úgy sem volt!) és a többi nem-létező vagyonunkat, de azért emlékszem, hogy becsomagultuk Szűzmária és József gobleines képeit és 'családi képünket', amin 6 gyerek helyett még csak kettő volt, bátyám és én. Továbbá zsebre vágtam Személyi Igazolványomat, középiskolai oklevelemet és két rajzfüzetemet. Édesanyám pedig a dunyhája nélkül volt kénytelen elhagyni szülőföldjét.

Hajnal 3:30-kor elindult a mi kis karavánunk. Szívszorongva távoztunk házunktól, hazánktól. Én motyogtam magamnak "hazádnak rendületlenül légy híve oh magyar". Többszörösen leakartam hajolni, hogy zsebre vágjak egy maroknyi magyar földet, de a sáros agyagos ágfalvi föld nem volt portábilis. Hála Istennek, akkor még nem kellett a határőrök miatt aggódni, mert nyitva volt a határ. De mégis, biztos ami biztos, mi nagyon óvatosan léptük át a szöges-drótos akadályt. Potyogtak könnyeink, ahogy vissza-vissza néztünk az ágfalvi határra, Magyarországra. Lépkedtünk a reménytelenségből az ismeretlenbe, mint ahogy magyarországi testvéreink teszik 2006-ban. Azért aggódom most is, az 1956-os Szabadságharc 50.évfordulóján, hogy többnyire azok fognak szónokolni és koszorúzni otthon, akiknek apjaik börtönbe zárták szüleinket, meggyilkolták testvéreinket 1993-ban én is hazátlan és árva lettem, amikor Édesanyám meghalt. Nem volt többé Kis-Magyarország, annak ellenére hogy a fizikai tárgyak nem igen változtak. Ott a két ház, az udvar, a fák, stb, de az 'ó-hazai magyar szikra' kialudt. Ezért most itt Vancouverben, a magyar zászló árnyékában próbálom annak megmaradt parazsát magyar motívumos faragásaim forgácsaival életben tartani.

Utóirat: Amikor megkértem Marika húgomat, hogy olvassa el mondókámat, nagy meglepetésemre ő sokkal több részletre emlékezett, főleg az előzményekre. Szerinte egy valamikori ágfalvi lakos megjelent házunkban pár nappal korábban, útban Ausztriából Tatabányára családjáért és büszkén mutatta szerzeményeit. A nagykabátja alatt volt egy zakó, az alatt egy pullover és alatta vagy 4-5 ing. Hihetetlenul hallgattuk hogy mit mesél. Ahogy nagy áhitattal bámultuk, odaszólt Marikának, hogy "ott kint annyi csokoladét kapsz amennyit csak akarsz". Erre húgom térdre esve könyörgott hogy "Anyukám, ha megyunk nyugatra, megigérem hogy nagyon jó leszek". Közben szüleink a lelkünkre kötötték, hogy senkinek se mondjuk el szándékunkat, mert azok is bajba jöhetnek, ha nem jelentenek fel bennünket. Tehát nagy volt a titok. Abban az idöben az ember még saját családjában sem mert megbizni hihetetlen volt a félelem és rettegés Például, ágfalvi nagybácsim, is kiszökött családostól (a végén Los Angelesben kötöttek ki), de nem mondta meg a nővérének, édesanyámnak, aki erre azt mondta "ha a Badin itt tudta hagyni minden vagyonát (volt neki egy kocsmája, egy lova, öszvére, stb.), akkor mi is itt tudjuk hagyni a semminket". Közben volt nálunk egy disznó-ölés is és keszitettünk bőven utravalót.

Kimenetelünk után apám számos alkalommal visszatért Agfalvára, mert nem tudtuk hogy Józsi bátyám haza tér-e Ausztriából. Amikor kitudódott, hogy megy Kanadába a soproni egytemistákkal., akkor a család is úgy döntött hogy nincs vissza út, bár édesapám nem szivesen jött. Azzal próbált visszacsalni bennünket Magyarorszagra, hogy a főnöke is kiszökött és több mint valószinű ő fogja megkapni a munkáját Édesanyám és mi gyerekek nem akartunk hazamenni. Sőt, amikor megjelent apu nálunk Ausztriában, akkor a kicsik elbujtak a látogatása vége felé, hogy édesanyám mondhassa:"Jóska, új életet kezdünk! A gyerekek nélkül meg nem mehetünk vissza". A mesém többi része ugy volt, mint ahogy leirtam. *(L.J. Class of '61, Vancouver, BC, 2006 szept. 15*

Utóirat 2: *(Lektorálásra küldött irását Major Richard (Okl.em'53) következőképpen kommentálta. Ricsi véleményével egyet értünk s annak nyilvánosságra hozásával teljesebb képet*

akarunk bemutatni. A Szerk.) „ '56-os visszapillantásoddal kapcsolatban az a véleményem, hogy az egy nagyon jó őszinte vallomás. Első sorban azért jó, mert őszinte, bár én úgy érzem, hogy nem teljes. Nem teljes azért, mert az nem csak '56-ot bogozza, hanem abból olyan következtetéseket von le, amelyek önvádként bírálják egész életedet; helytelenül. Helytelenül azért, mert nem túl sok olyan magyart találok helyi emigrációnkban, aki egész életével és annak munkálkodásával jobban bizonyítaná azt, hogy hol van a szíve és a hazája. Az igaz, hogy itt élsz velünk együtt, ahol nekünk valódi jó és köszönetre méltó menedéket biztosított egy félreismerhetetlenül nagylelkű, valóban demokratikus ország, amit Te nem csak szóban, de egész életeddel és munkálkodásoddal méltón megháláltál. Beszédeidben, írásaidban, utazásaidban, kapcsolataidban és nem utosó sorban faragásaidban; minden dicshimnusz mellőzésével, napnál fényesebben bizonyítottad és bizonyítod azt, hogy valóban hol van a 'Hazád'; és ez itt nem csak Ágfalvára vagy a megcsonkított hazára, hanem Erdélytől kezdve az egész ezeréves hazánkra vonatkozik. És az a tény, hogy minderre itt Te nem hivatkozol, tudom, szerénység. Én úgy érzem és remélem, hogy nem vagyunk vakok mindannyian."

Grátzer Miklós: **Naplórészlet**

"Ködös nyirkos reggel. A tó felett szürke párák és.szakadozott felhőrongyok. Köztük elmosódott szélű nyilások, hegyoldalak foltjaival. A felhőárnyak mögül erősebb konturokkal hegycsúcsok válnak ki. Wolfgangsee. Jaj de messzire szakadtunk, és vajon hol lesz a következő otthonunk. Az idő állandóan változik, csak mi vergődünk egyformán nap mint nap. Nyaralók kedvelt helyén vagyunk, a természeti szépségek betöltik szemünket, de a sötét tépelődés mindenre rányomja bélyegét. Nehéz irni mostanában mert sok gondolatom otthon jár. Mi lehet családommal? Bizom a jóban, de kell hozzá életjel. Mivel lesz nehezebb megbirkózni: az új életünkel vagy a honvággyal? A felhőket hajtja a szél, és eltakarnak három hegycsúcsot. Tegnap kaptunk elutasitó választ három országtól. Honap talán kisüt a nap, és látunk új, nagyobb hegyeket. Mert remélni kell" *(G. .M, Ferienhort, 1956 november)*

A N E K D Ó T Á I N K

Csodálatos bakancsok, 1957 április

Előlegezett kölcsön pénzből megrendeltük az erdészeti munkához kötelező 'caulked boot'- okat. Hihetetlen drága volt, 38 dollár (akkor 760 liter benzin ára!). Életünk legnagyobb bevásárolása volt, ezért le is fényképeztük az eseményt. Balról: Jancsik K, Horváth S, Grátzer M, Háhn F, Dibúz J, Tarnócai K (aki még dég a bakancsát csodálja) és Magasi L

Adamovich László: **Derűs emlékeim**

(...volt professzoraimról)

Vági István (kémia – talajtan). Ő volt a legfeledékenyebb és egyik legkedvesebb professzorom. Nagyon erős, de nem bántó akcentusa volt. Már az első előadásán megnevettetett bennünket, amikor közölte, hogy „én Boszniában, Bányálukában születtem". Banjaluca valóban Bosznia fővárosa volt.

□

Beiratkozáskor az indexünket alá kellett iratni a tárgy megkezdése előtt és természetesen a végén, a vizsgáztatáskor. A lap tetején volt a hallgató neve. Amikor az egyik diák odaadta neki, ő felnézett a felső sorra és a saját rubrikájába kezdte beirni a hallgató nevét. „Ne azt tessék beirni Professzor Úr, hanem Vági István" mondta a diák, mire ő „Vági István...Vági István, hol hallottam én ezt a nevet...?"

□

Kevesek egyike volt akinek könyve jelent meg. Igy könnyű volt elkészülni a vizsgára, sokan nem is jártak el az előadásaira. Egyszer már csak hárman jelentek meg és éppen katalógus olvasást tartott az adjunktusa. Amikor a három megjelent vizsgázni, mind a hármat elbuktatta. Mikor ők tiltakoztak és közölték, hogy ők minden előadásra elmentek, - azt mondta, hogy „én láttam az adjunktusomnál fel volt irva a nevük, és ő nem ir fel semmit ok nélkül!". De aztán átengedte őket, miután behivta az adjunktusát tisztázni a dolgot.

□

Az alispán falumból való volt és jóba voltak Vágival. Ő ismerte családunkat és tudta hogy én Vági hallgatója vagyok. Nem szerettem a kémiát, nem is igen tudtam és a vizsgán sem remekeltem, de mikor visszaadta az indexemet, kérdezte: „Ná, hogy van a rokona?" Mondtam: „Az alispán nem rokonom". „Nem? Hát akkor minek ádtám én magának kitűnőt?" Van ez igy...!

□

Erősen jobboldali érzésű volt, - és tagja volt az akkor 'náci'-nak számító Ébredő Magyarok Egyesületé-nek. Egyik vizsgán, pár kérdés után elbuktatott - (volna) – egy hallgatót, aki térdre esett előtte és igy rimánkodott: „Professzor Úr! – az Ébredő Magyarok Istenére kérem - adjon fel még egy kérdést!" – „ Ná jól ván" mondta Vági és egy könnyű 'forsz'-kérdést tett fel – amire a diák megfelelt és igy elégségesre átengedte.

□

Mindenképpen szerette volna a németeket segiteni a 'csodafegyver' feltalálásában – és a kémiájában hosszú fejezet volt a robbanó anyagokról. Ő – ahogy mondta – a legbrizánsabbat (brizáns: nagy feszitőerejű, pl. az ekrazit) szerette volna felfedezni. Egyszer a Deák téren keresztül ment be az egyetemra – mögötte diákok – és ő hangosan beszélt magában, ahogy szokott: „Pista, ezt ne keverd bele, - ná bumm – mondtám, hogy ne keverd bele – most felrobbánt..."

□

Előadás közben is néha szünetet tartott és magában beszélt – jól érthetően. Fia születése után – mindig azzal volt elfoglava – jelen voltam, amikor ezt mondta: „Hihetetlen, ilyen márhá nágy ásszony, mekkora mellekkel és még sincs teje..."

□

Nagyon büszke volt egyetlen fiukra, akinek még a táskáját is vitte az iskolába – és lőn, épp amikor született Horthy Miklós kormányzó úr látogatta meg a főiskolát. A professzorok, sorba állva a bejárat előtt, fogadták. Mindegyikkel kezet fogott, mikor hozzá ért és megszoritotta a kezét, ezt mondta: „Köszönöm, fiú lett!..."

□

Fehér Daniellel jó barátságban voltak, egy tankönyvet is közösen irtak, de nem tudni mi okból, később halálos ellenségek lettek – amit a 'juppajdéja' nótából mindnyájan ismerünk. (Finomabb változatban): „Megállj Dani, Te tulok, majd a hónod alá nyúlok...juppajdé, juppajdá..."

Stasney Albert (ábrázoló geometria). Az én időmben – 1940 körül – az úri Magyarországon (kitűnő korrajzot mutatott be Apt Kamill az 'Életek, emberek...' c. irásában, lásd Kapocs 40: 6-9 és 42:10-12) szokásban volt, hogy az emberek a felsőbb osztályokból, kinyomtatott névjegyükkel, elmentek 'bemutatkozni', akikkel közelebbi ismeretségre kivántak jutni. Erre mondták, hogy 'elmegyek tiszteletemet tenni'. Igy tett a leendő elsőéves erdész is, amikor elment Stasneyékhoz bemutatkozni..Amikor a balek bekopogott, a cselédlány nyitott ajtót. A baleknak baj volt a gyomrával és gyorsan odasúgta a cselédlánynak, hogy „hol van a WC?" Ami közel volt a bejárathoz, hát beugrott. Viszont a professzorné is éppen oda igyekezett és amikor az ajtót zárva találta, bekopogott és kérdezte: „Berci, te vagy bent?" És jött a válasz: „Nem kérem, Kohn Károly elsőéves erdőmérnök hallgató jöttem, tiszteletemet tenni...".

□

'Staszi' (ahogy mindenki hivta) köztudottan 'nőbarát' és szabadszájú volt (amit Orlóciné Mihály Márta leirt Vándorlások c.könyvében, valószinű úgy is történt). A műszaki rajz órán, amit a három szaknak együtt adott elő, hig okker sárga vizfestékkel kellett pontosan a vonalak között kifesteni egy ábrát, persze vigyázni kellett hogy ki ne fusson. Akkor hallottam tőle, amikor a szomszédomnak mondta „Mi ez, kollega úr (és szippantott az orrán), ez nem festés, ez ökörhúgyozás!".

Boleman Géza (fizika, elektrotechnika) Az első fizika órán felolvastatta a katalógust – és még két alkalommal utánna – és közölte, hogy mindenki ugyan oda üljön, ahol az első órán volt. Utánna név szerint szólitott fel bennünket. Hreblai Laci évfolyamtársam volt a tizedik sor végén. „A maga papája nem ott ült (25 éve!), hanem itt a harmadik sor elején és Csibe volt a vulgója". Hihetetlen memoriája volt.

□

A második órán vennünk kellett logarlácet, aminek a használatát elmagyarázta. Voltak drága és pontosabb lécek és gyengébb minőségűek, olcsóbban. Egy ilyen olcsóbb félén mutatta be a szorzást. Kihúzta a ki-be járó betétet és mondta: „A zéró jelet a léc alján lévő kettes fölé toljuk és a felette lévő betét kettese alatt leolvassuk: kétszer kettő az négy és még egy kicsi...".

Modrovich Ferenc (erdészeti szállitóberendezések) Volt főnököm igen nagy tudású mérnök volt, ő tervezte a Lillafüredi vasutat, de mint előadó, annál gyengébb. A hatalmas 'út-vasút' előadóteremnek két bejárata volt, elől, ahol a prof és mi tanársegédek és a stréberebb hallhgatók jöttünk be és egy hátsó, ahol a diákok közlekedtek. Jó kiadott jegyzete volt, de sűrűn tartott katalógust, igy a terem rendszeresen tele volt – bár a hátsó sorokból apró betűs levezetéseit nehéz volt olvasni – különösen azért mert a tábla felé fordulva a hangját is alig lehetett hallani. Egyszer hátúl egy hallgató megunta a dolgot, ki próbált osonni a hátsó ajtón. Már kinyitotta, amikor 'Modró' megfordúlt s rákiáltott: „Megmondtam, a későn jövők maradjanak kint, maga

is azonnal vissza..." Meg is tette.

Lesenyi Ferenc (közgazdaságtan, erdészeti jog) Rendkivül szabatosan, régies nyelven beszélve, érdekes egyéniség volt. 1944 előtt a kapitalista közgazdaságtant adta elő, de utánna át kellett változtatnia a marxistára. Egy hallgató, aki a harctérről hazatérve, vizsgáját ment letenni hozzá, az anyagot a régi jegyzetből tanulta meg. Akkor már nagyon veszélyes volt olyant mondani ami nem volt 'vonalas'. Mikor egy kérdésre a vizsgázó olyan feleletet adott, ami a régi jegyzetből volt - valószinű provokációra gyanakodva - Lesenyi elvörösödött és a megdöbbent diákra igy kiabált: „Azonnal hagyja el tanári kabinetemet mig tettlegességre nem vetemedem".

Kövesi Antal (mechanika) Zsidó származású lévén - a hallgatók Smólennak hivták - a nyilasok idején sárga csillagot kellett viselnie és a főépület előtti futball pályán volt összegyüjtött sorstársai között, esőben-sárban, feleségével. Sébor dékán úr mindent megpróbált, hogy onnét kimentse, de csak azt engedték meg, hogy átjöjjön vizsgáztatni. Gyalázatos időszak volt! Egy pár hét után, marhavagonokban elszállitották őket. Rövidesen vége lett a háborúnak és – sose tudtam meg hogyan – visszakerült és természetesen tovább oktatott. Kiváló könyvei kerültek kiadásra mechanikából és hidraulikából.

□

Az alábbi történet még a békésebb időkből való mikor még a professzorok 'méltóságos urak' voltak. Sokat segitett felesége is a diákoknak a háború végi szűkös időkben. Egyszer meghivtak hat diákot ebédre – köztük két bolgár fiút, akik a kollegiumban szedték fel a magyart. A háziasszony szabadkozott, hogy kissé elsózta a levest – mire a bolgár diák: „Ó szarni rá méltóságos asszony, jó ez nekünk igy is"

Fehér Dániel (növénytan) Kétségkivül a leghiresebb professzorom, aki világszerte ismert tudós volt, aki felfedezte a *Bacillus radicicola*-t, a levegőből nitrogént kötő, akácfák gyökerén szimbiózusban élő mikróbák mibenlétét, stb. Ebből adódott az alábbi történet:

□

1936-ban Magyarországon tartották az Erdészeti Világkongresszust és a gyűlés tudós résztvevői Sopronba is ellátogattak, ahol 'Dani' laboratoriumában bemutatta nekik egy nagyerejű mikroszkóp alatt látható keresztmetszetét a gyökércsomónak. Közben négy nyelven magyarázta nekik, mit kell látni. Német, francia és angol tudósok bólogattak csodálkozva, mig egy japán tudós nem jött. Mikor belenézett, közölte, hogy nem lát semmit. Majd a nagyitó lencsére nézve közölte, hogy a boritó kupakot le kéne szedni – amit az asszisztens rajt felejtett. Gondolom, ez a malőr eset elterjedt világ szerte, csak úgy ahogy a jó hire. A Francia Tudományos Akadémia meg is hivta vendégének és a Szaharában teveháton meg is utaztatták, amit előadásaiban gyakorta megemlitett.

□

A nyolcadik szemeszter végén (a kilencedik később lett hozzáadva) a városon keresztül volt a valéta-ballagás a végző firmákkal. Mögöttük, az itteni PNE parádé stilusában jött a hallgatók szellemességét mutató hasonló parádé. Rendszerint az év érdekes eseményeit parodizálták. Abban az évben, amire én is emlékszem, az első szereplő előtt egy nagy táblán, nagy betűkkel: 'Fehér Dani a Szaharában'. Egy kétpupú teve vázát szerkesztették meg lécekből, fehér lepedővel leboritva, a pupok között egy kisalkatú balek ült burnuszba takarva, fején parafa sisakkal – a lepel alatt két jól megtermett hallgató baktatott keresztül a Deák téren, a Várkerületen és vissza. Sopronban, aki mozogni tudott ott állt a járda szélén élvezve a felvonulást. Dani mögött, hosszú rudazókötélen balekok húzták a tűzolóktól kölcsönkért két-emelős targoncát, miköben énekelték:

Bremberbányán tűz ütött ki, hollári –
hollári – ho –
Harminc legény húzta a spriclit...
Húzta de nyomta nem szól spricli...
Mert a spricliben egy nagy krumpli...

Jól ismert 'selmeci' nóta volt...A németajkú soproniakkal, a 'poncihter'-ekkel (bohnen-züchter = babtermelő) néha meggyűlt a bajunk, de a jóminőségű vörösborukat nem bántuk. A felvonulásban egy róluk szóló jelenetre emlékezem. Egy fekete ruhás (népi viseletük) néninek öltözködött hallgató, dereka fölött elég jól kitömve, ment elől, kezében egy tejeskanna, mögötte egy 20 tagú énekkar énekelte: *Bánfalva, Bánfalva ott lakom én,*
Ott gyártjuk a tejet tehén meg én
Tehénnek lába közt van egy kebel
Amit a tej végett rángatni kell.

A vidám nap az esti valetebállal ért véget, erről van egy kedves adoma: A végzők a diszmagyarnak számitó főiskolás 'atilla'-ában jelentek meg. Szokás, sőt illendő volt, ha valaki sokáig ugyanazzal a hölggyel táncolt – lekérhettük. Egy társam is igy kérte le egy ezredes lányát, aki akkor nagyon 'futott' a végzősök között. Mire a hölgy a baleknak: „Gyerekkel nem táncolok!", a balek:vissza: „Bocsánat hölgyem, nem tudtam hogy terhes tetszik lenni!"

□

Hogy a 'Dani-adákat' befejezzem még megemlitem, hogy ő is a rendkivül szórakozott professzorok közé tartozott. Szájából sose hiányzott a szivar. Egyszer jött be órát tartani, de a kapu előtt a mindig fújó soproni szél kioltotta a szivarját. Hogy ismét meggyújtsa, meg kellett fordulnia a szelet kifogni. Sikeres cselekedete után azonban elfelejtett visszafordulni és - mint aki jól végezte dolgát – hazaballagott. Az óra elmaradt.

(...volt kollegáimról):

(Adalékok **Dzseki bácsi** historiájához). Ha emlékezetem nem csal – pedig újabban egyre gyakrabban csal – Dzsekiről (én még igy hivhattam) jelent már meg cikk a Kapocsban, de aminek magam is tanúja or hallgatója voltam, azt hiszem még nem.

□

Köztudomású, hogy ő volt Sopronban az a hallgató, aki messze a legtöbbet 'listázott'. Ez a normális négy évre való évek 'ráhúzását'jelentette. A listázó, mikor letette az utolsó szigorlatát, az azévben végzőkkel vonult fel a valetáló körmenetben, végig a városon. Aki időben végzett, a fején csak erre az alkalomra felvehető 'atilla' kalapot viselte. A listások annyi kis szalagot kötöttek köréje a tetején, ahány évet listáztak. Mikor Dzseki is végzett, annyi – tán harmincnál is több, szalagot kellett viselnie, hogy az uraságok hires cilinderét viselte a fején. Viszont az is igaz, hogy bár évenként csak egy vizsgát tett le, de azt mindig jelesre vagy kitünőre. Végzése után azonnal fel is vették adjunktusnak a Kőzet és Ásványtani Tanszékre. Én már akkor pár éve az akkori Út-vasút Tanszéken voltam a docense Modrovich professzor úrnak. Vissza Dzsekihez

□

Mi már akkor ökumenikus hajlamúak voltunk, mert sokat borozgattunk együtt, hol a Katolikus, hol az Evangelikus Konvent borozójában. Az előbbi az Ikva hidon át, a Kisvárkerület közepén, az Ikva patak melletti ösvényről nyilt, az

utóbbi a volt Bencés Gimnáziummal szemben, (a mai Erdészeti Technikum), a St.György utcában volt. Mindig egy embergyűrű vette őt körül, mert ki nem fogyott szellemes mondásaiból, nevettető sirfeliratairól

□

Ott hallottam tőle először, hogy mikor be kellett valahol mondania születési helyét, a válasza ez volt: „a 46.északi szélesség és a 30. nyugati hosszúság kereszteződésénél – egy hajón". Szülei, ugyanis hosszú USA-beli tartózkodás után úgy határoztak, hogy hazatérnek. Valószinű otthon, New Yorkból jöve, még beszélhettek angolul és a kis 'Jackie' jól megtanulta a nyelvet. Azért nem is lepődtem meg amikor első otthoni utam során – a Várkerületen már messziről kiabálta: „Welcome home Cinke barátom, How are you?"Aztán hosszú mesélés következett, most már magyarul – és stilusosan a 'Gödörben', ahol pár pohár után megtudtam, hogy még mindig Vendel professzor úr mellett dolgozik és meglepetésemre azt is közölte, hogy megnősült és hogy feleségével boldogan élnek, aki elnézi hogy ekkor-akkor felhajt a garatra. Egy ilyen alkalommal történt, hogy megigérte, 11 órára hazajön. Kakkukkos órájuk volt, amelyik éppen elütötte a hajnali egyet, amikor felesége kiszólt: „Te 11-et igértél". Mire ő: „Hát tehetek én arról, hogy ez a nyavalyás kakukk nem tud még egyet kakukkolni!".

□

Azt is tőle hallottam akkor, hogy miért sokkal okosabb az erdész mint a bányász. Ő vizsgáztatta a hallgatókat kristálytanból. A különböző kristályok kis alacsonyfalú fadobozokban voltak, oldalt a jól olvasható neveikkel. (dodekaéder, ikoszaéder, hexaéder, stb), hogy az adjunktus a vizsga végén könnyen visszarakhassa őket. A vizsgán Dzseki jómagasra feldobta a mintát, és mielőtt leesett el kellett találni a nevét. A bányászok felnéztek, még a kristály elérte a 'zenitet', az erdész pedig gyorsan elolvasta a nevet a doboz oldalán s csak akkor nézett fel. Mind 100 %-ra ment a bányászokkal szemben...nem csoda.

Vörös Jóska – a sport tanár – is jó barátom volt, még a főikola szakszervezeti csapatába is bevett – és együtt játszottunk – ő középcsatárt, én jobbszélsőt. Állitólag olyan gyorsan tudtam 'befutni', hogy a labdát is megelőztem. Egy alkalommal, azonban közel a sarokzászlóhoz be akartam ivelni a labdát középre Jóskának, de lecsúszott a lábamról és a kifutó kapus mögött beesett a hálóba. Kint volt az egész hallgatóság, és még most is, hatvan év távlatából, hallom a „Cinke, Cinke, éljen Cinke" kiáltásokat! Talán van is köztünk, aki akkor a tribünon volt.

□

Amikor már három lányunk született sorba, Julika, Andrea, Márta – végre megszületett negyediknek kis fiunk, a Lacika. A Várkerületben összefutottam Jóskával és már messziről kiabáltam: „Képzeld fiunk született!". Mire Jóska megszoritotta kezemet és ahelyett, hogy gratulált volna, azt kérdezte: „Na és kire gyanakszol?"

(...saját tanári pályámról)

Egyszer megpróbáltam kiszámitani, hány diákot tanitotam Sopronban, Vancouverben, Malájföldön, Tanzániában – közel jártam 5000-hez. Nehéz 85 éves fejjel mindenkire emlékezni és nem egyszer elmosolyodtam az ilyen kérdésen: „Emlékszik Professzor Úr, hogy mit kérdezett tőlem a vizsgán?"

□

Első utam haza Budapestre vitt és a forgalmas Váci utcán elém lép, nagy mosollyal, egy volt diákom és lelkesen üdvözöl – mire én meglepődve mondom neki? „Ne haragudj, bár az arcod ismerős, de a nevedre nem emlékszem, annyi hallgatóm volt"...szentül azt hittem, hogy az otthoni soproniakból volt valaki, mire ő: „No de Professzor Úr, a múlt héten a Granvillen beszélgettünk..." Rettenetesen szégyeltem magam és még ma sem tudom biztosan ki volt – talán Kováts Miki Victoriából?

□

Az ötvenes évek elején rendszeres tagja voltam a felvételi bizottságnak. Öten voltunk benne, én az általános erdészetből kérdeztem a delinkvest. Witt Lajos bácsi jött egyszer hozzám és lobbizott egy kislányért, aki Ugodról jött, ahol ő sokáig volt gondnok (most hamvai is ott nyugosznak). Gondoltam, ha azt kérdezem milyen fenyők vannak a környékükön –lévén, hogy az erdei fenyő és a tiszafa is hires őshonosságúkról ott – ő a kérdésre azt válaszolta:'súgó fenyők' Azóta is ha a házunk mögött a hatalmas fenyőimen orgonál a tengerről jövő szél – ő rá és Lajos bácsira gondolok.

Sokat vittem Lajos bácsit ponty horgászatra, - a Szerkesztő úr munkahelyére is, ahová csak nekünk volt engedélyünk bemenni. Rendszerint ő fogta és feleségem készitette el a finom halászlét, majdnem olyan jót, mint amit a Tiszánál nevelkedett Kozák Tóni szokott készíteni az ulti partikra.

Az 1950-es években mechanikát adtam elő. Az első órán a hatalmas geodéziai termet megtöltötték a diákok. Felolvastam a katalógust, hogy legalább egyszer lássam kikkel lesz dolgom (ritkán olvastam vagy olvastattam katalógust). Abban az időben volt as magyar futball a tetőfokán. Az u.n.'aranycsapat' jobbszélsője Budai II Laci volt, akinek preciz beadásait Kocsis Sanyi'felhőfejessel' küldte a hálóba. Mikor a Budai Géza névhez értem, hátul a jobb sarokban állt fel (ahogy illett) egy félénknek kinéző hallgató. Kérdeztem: „Maga rokona a hires Budai Lacinak?". „Nem kérem", válaszolta.. „Szóval akkor csak névrokona".-"Az sem, kérem" mondta, mire az osztály dőlt a nevetéstől – én megtartottam tanári komolyságomat, bár én is majdnem kipukkadtam. Idekint nem emlegettük meg, de biztos, hogy ő se felejtette el. Kiváló soproni – és Major Ricsivel együtt – kiváló vadász volt. A legutóbbi Kapocsban (42:35) afrikai vadászata eredményét láthatjuk. Mikor mi a Serengeti sikságon, pontosabban a Ngorongoro kráterben egy csapat ilyen buffalo előtt megálltunk a Land-Roverünkkel, feleségem rászólt a vezetőre: „Lets go". Valóban még a látványuk is rémisztő volt (itt végződött volna az életünk is Papp Gizi nénivel – mikor bedöglött az autónk, körülvéve egy tucat éhes fiatal oroszlánnal. De erről, ahogy Apt Kamill mondaná, „majd később", jóval később, ha elszánom magam a Szerkesztő úr folytonos noszogatására, hogy megirjam trópusi élményeinket. Azóta Géza a mennyei vadászmezőket járja. Remélem, hogy a Jóisten minket is oda vezérel.

□

Nomina sunt odiosa – Nem emlitek nevet a következő történetben, mert a főszereplőt mindnyájan jól ismerjük és szeretjük. Utóvizsgára jelentkezett út és vasút épitéstanból. Akkor már az erdőfeltárás alapelmeit kidolgoztam és tanitottam. Az út nemcsak arra való, hogy azon a fát kiszállitsuk, hanem azért is hogy megkönnyitse az erdő művelését, az állományok védelmét, a munkások és gépek szabad forgalmát, stb, stb. Őt is kizárták 1950 körül, a tárgyat még nem tőlem hallgatta. Gondolva, hogy egy könnyű kérdést teszek fel, azt kérdeztem mire jók az erdei utak. Kis gondolkodás után azt felelte, ha az út egyik oldalán cserebogár kárositás van az erdőben, a bogarak nem tudnak a széles úton átmászni a túloldalra és igy az állomány megmenekül a kárositástól. Ez a válasz annyira meglepett, sőt meghökkentett, hogy kértem az indexét és egy

'jó'-t beleirva visszaadtam. Gondolom, az ajtón kivül ő is csodálkozott, hogy egyetlen kérdés után ilyen jó jegyet kapott. Azóta is, ha találkozunk – szép karriert futott be BC-ben – egymást megölelve, mint két selmeci jóbarát – el nem mulasztjuk megkérdezni egymástól: „No és hogy vannak a cserebogarak?"

(...volt munkatársaimról)

Az út, vasút tanszék vezetését kiváló főnököm, Modrovich Ferenc professzor úr váratlan korai halála után (hasnyálmirigy rák) én vettem át ideiglenesen, mert éppen a háború utánni zűrzavaros időkben nem talált a Tanács megfelelő oktatót. Főnökömnek jó véleménye volt rólam és mindhárom szigorlatomat kitűnőre 'tettem le'.Azért Sébor professzor úr, mint adminisztrátor mellé kineveztek tanszékvezetőnek. Hamar kifejlődött egy kissé másfajta tanszék, asszisztenseim és a magam terve alapján. Kövesi professzor úr is meghalt, a Mechanika Tanszékét hozzánk csatolták. Partos adjunktusom tanácsára az általam javasolt – és a Tanács által elfogadott új nevünkhöz – az Erdőfeltárási Tanszék neve mellé a Gépesitési név is odakerült. Aminek tanitását Pipó, ahogy **Partos Tónit** mindenki hivta, elvállalta. Bevezette azt az újitást, hogy a diplomát csak akkor kaphatja meg a végzős, ha személy és teherautó vezetésből jogositványt szerez. Sopronban volt akkor egy kitűnő oktató, aki az elméleti mellett a vezetési vizsgát is vállalta, igy az összes végzős hallgató, sőt a Tanszék teljes személyzete is jogositványt kapott. Ilyen a világ egyetlen erdészeti iskolájában, legyen egyetem vagy technikum, nem történt.

□

Pipót sajnos, nyilvános antikommunista magatartása miatt Roller igazgató úr – a Személyzeti Osztály vezetőjének, Bognárnénak, utasitására elbocsájtotta az egyetemről. **Perlaki Ferenc** volt gimnazista osztálytársamat és egyetemista kollegámat sikerült 'belopnom' a tanszékre adjunktusnak, aki gyakorlati tudásával és hihetetlen szorgalmával pótolta Pipót a gépesitési oktatásban. Hat asszistens, egy mechanikus az újonnan felszerelt mechanikai műhelyünkben, egy mindenre kapható karakter, irodaszolga – Szabó bácsi – jelentették a tanszéket.

□

Partos még távozása előtt, sőt utánna is, mint a Váci Erdőgazdaság főmérnöke megmaradt családom jó barátjának, szinte családtagnak számitott és több esetben volt része családi eseményeknek. Talán a legemlékezetesebb az, amikor az esküvőnkön ő orgonált. Apja kántor volt Szekszárdon, szépen játszott több hangszeren is. Hétfői nap volt, a petőházai templomban csak öreg nénik ültek – és a násznép. Tóni bevonulásra a Lohengrin nászindulót játszotta és szép más klasszikusokkal folytatta. Nem is lett volna baj addig, mig az Úrfelmutatáshoz nem értünk. Olyankor az orgona elhallgat és teljes csend van. Nem úgy Tóni! Halkan ugyan, de szépen feleségem, illetve mindkettőnk kedvenc dalát, a 'La Paloma'-t játszotta. Nagyon kellemetlen volt, utánna le is kaptam: „Hogy tehettél ilyent?" „Ugyan" – mondta – „azok az öreg asszonyok talán azt hitték valami régi egyházi ének". Mondanom se kell, az ifjúság Sopronban sokáig derült ezen az eseten.

□

A foradalom alatt Pesten kiszórta a kommunistákat a Miniszterium erdészeti osztályáról. Halálra keresték, de végül az USA-ba került, ahonan irt Rollernak, hogy szeretne csatlakozni hozzánk. Miután Perlaki Ausztriában maradt, ő lett volna a legelhivatottabb, hogy a mérnöki tárgyak oktatásában kisegitsen bennünket. De a Dékán úr nem fogadta, talán nem is politikai okból, inkább excentrikus viselkedésétől félt. Amerikában szép karriert futott be és egy talajmechanikai intézet igazgatójaként ment nyugdijba. Pár éve halt meg. Minket többször meglátogatott Vancouverben. Jó volt megemlegetni **Susóval** és vele a régi szép tanszéki időket. *(A.L.alias Cinke, volt professzorunk, Vancouver, BC, 2006 junius)*

Adamovich Laci Bátyánk és neje Ilike a 2006 évi Sopron Bálon

A Kanadába vándorolt Soproni Erdőmérnöki Főiskolai diákok és oktatók befogadásának 50. évfordulója emlékére a Nyugat Magyarországi Egyetem és a University of British Columbia **'UBC ADOPTS SOPRON'** néven közös háromnapos ünnepséget tervez a 2007 június 7-9 között, Vancouverben., További részletek később. *(A Szerk)*

HUNGARIAN REFUGEE A TENNIS STAR.

Racquet beats rifle

By BUD ELSIE

Six weeks after he laid down one weapon at Shopron, Hungary, Andras (Andy) Szackai picked up another one in Vancouver.

There was little similarity between the two weapons. At Shopron Andy stood with hundreds of fellow university students armed with rifles.

In Vancouver he held a tennis racquet.

ANDY IS ONE of the hundreds of Hungarian refugees who have arrived in this city following the revolt in their homeland.

He is a short (5 feet, 8 inch), well-build all-around athlete who last year won the Hungarian university doubles tennis title and reached the final of the singles.

Had he not gone to university and taken military service the 22-year-old Hungarian would probably have been one of the two or three top tennis players in his country.

AS A JUNIOR he was ranked in the first four in Hungary three years in a row.

When he arrived in Vancouver less than three weeks ago he knew about 10 words of English. Now he can carry on a conversation.

"In Hungary" he says, "we use the same English tennis words you do. We say '15', '30', '45', 'set', 'match', 'game'."

WHEN THE CONVERSATION becomes difficult he turns to UBC professor Alex Wainman, with whom he is staying for a few weeks. Prof. Wainman is a language professor who understands Hungarian.

With the English he has learned since his arrival Andy talked tennis with Canadian Davis Cupper Paul Willey Tuesday. They agreed that Australia's Lew Hoad is the best player in the world and they spoke of Europe and South American players they knew or had seen play.

Andy was studying forestry at Shopron in West Hungary, near the Hungarian-Austrian border when the November revolt exploded. He and his fellow students took up arms and held the city until the Russians cracked through with tanks. Andy went to Vienna and then flew to Vancouver.

IN A FEW WEEKS he will be taking a job with a paper company at Powell River and in September hopes to be admitted — along with a number of other Hungarian students — to the forestry faculty at UBC.

Within a week after he landed in Vancouver he was playing tennis at UBC.

He smiles and thinks out the words as he tells you "I played a boy from Bolivia . . . I beat him 6-1, 6-2."

This week he gets a chance to try his "slower . . . not aggressive, (we do not play aggressive like the Americans and Australians)" game against Willey.

WILL HE PLAY in Vancouver tournaments this summer?

"If I can get a job in Vancouver in the summer I will play . . . I would like to play."

And he already has a doubles partner — Vlaszaty Odon. Who's he? He was Andy's partner when they won the Hungarian university championship last summer. He is enroute to Canada by ship and is expected in Vancouver next week.

GOOD PLACE to be from right now, agrees Hungarian refugee Andras Szackai is his home country, which he pointed out on map for local tennis player Paul Willey. A former junior tennis star in Hungary, Szackai hopes to enter forestry faculty at UBC. He'll test net skills against Willey this week. (Sedawie).

Szabó György: **Az utolsó előadás**

Már tudtuk, hogy nagy-nagy dolog van készülődőben. Éreztük, hogy változás van a levegőben. És az elmém legrejtettebb zugában egy parányi szikra meggyújtotta a remény bizonytalanul pislákoló lángocskáját, hogy talán...talán mégis lehetséges. Lehetséges, hogy eljön az óra, amikor a kommunista pribékeknek a meggyötört magyar nép elé kell állni, és felelni kell tetteikért! Nemhogy mással beszéltem volna erről, de még magamnak se nagyon mertem engedni, hogy ily reménynek adjak helyet tudatomban, hiszen családom, rokonságom meghurcoltatása megtanított arra, hogy fogjam be a számat ('piszkos, zsíros kulákok' voltunk és szinte mindenünktől megfosztottak).

Már sokan nem is jöttek az előadásra s azok közül, akik ott voltak, egyre-másra álltak fel és hagyták el a termet. Pedig 'Dzseki Bácsi' tartott előadástr az ásványok csodálatos, lenyűgöző szerkezetéről, azok gyakori bonyolúlt felépítéséről.

gyakrabban csapodott be az ajtó valaki után, Dzseki Bácsi egyre kétségbeesetten konstatálta, hogy csökken a hallgatósága. Nem sokan voltunk már, Tőgel Gyuszi, akire egyedül emlékszem, és Dzseki Bácsi valószínűleg tudatára ébredt, hogy hamarosan mindenkiben vereséget szenved a tudomány iránti szomjúság a napi események utánni érdeklődés vágyától, és amikor újra csapódott az ajtó, felkiáltott: „Csak még a muszkovitok, kérem csak még a muszkovitok! És utánna jöhet sz özönvíz, a forradalom!"

SOPRONIAK SVÁJCBAN

A vég egyúttal kezdet volt

(Forradalmunk 50. évfordulóját Svájc egyik legnagyobb és nemzetközileg is jól ismert napi-lapja a «Neue Zürcher Zeitung» (NZZ) több cikkben akarja méltatni. Az első beszámoló június 11.-én jelent meg, és a Svájcba került soproni erdőmérnök-hallgatók történetéről szól, akik 1956 december 7.-én hagyták el St. Wolfgangot. A cikket Huszai Villő, Huszai János volt I. éves erdőmérnök-hallgató újságíró leánya írta. Magyarra fordította Jacsman János, volt II. éves)

Magyarok maradtak, és Svájcnak szolgálnak – Ahogy egy csoport magyar menekült, mint erdőmérnökök, a helyüket megállták. A kommunista Magyarországon a dialektikus materializmust tanítottak nekik, 1956-ban Svájcba menekültek: Ahogy hat ETH-diplomás erdőmérnök menekültigazolvánnyal a svájci erdészet piac-gazdasági nyitásához besegített.

1956 november 4: Bariska Mihály, erdőmérnök-hallgató, felriad álmából. Valaki feltekerte a rádiót és Nagy Imre, a magyar miniszterelnök hangja tölti be a termet. Bariska az előtte való este érke-zett vissza a fellázadt Budapestről és az éjszakát az egyetem Forradalmi Bizottsága irodájának egyik székén töltötte. Az egyetemi város, Sopron (németül Ödenburg), közvetlenül az osztrák határ mellett fekszik és már napok óta a felkelők kezében van. A közbiztonság fenntartásáért a diákok felelősek. De most, kora reggel 5 óra 20-kor, Nagy Imre egy rövid rádiójelentésben közli, hogy az Szovjet csapatok megtámad-ták Budapestet. "Mindnyájan tudtuk akkor, hogy ez a vég" – emlékezik vissza Bariska, 50 évvel a magyar felkelés után.

A svájci erdészkáderben. A nyugalmazott ETH-tanár, erdőmérnök és fatechnológus, ezekben a napokban ünnepli az aar -gaui Windisch-ben 70. szüle-tés-napját. Vendégei szintén 1936-ban születtek, ugyancsak Sopron-ban kezd-ték el az erdőmérnöki kiképzést, és mint menekültek mindnyájan együtt érkeztek 1956 decem-ber 7.-én Svájcba. Aperitif-hez szilvapálinkával koccintanak. A születésnapok, és ha kell névnapok, arra szolgálnak, hogy a férfitársaság minden hónapban találkozzon. A legfontosabb összejövetel azonban az «erdész-mikulás» december 7.-e körül: Együtt a feleségekkel, akik az időfolyamán hozzájuk csatlakoztak, gyerekekkel és egyre több unokával összejönnek minden évben 1956 után, hogy a Svájcba érkezésük napját megünnepeljék. Így lett az 1956 november 4.-i «vég» egy svájci immi-grációs törté-net kezdete. Ez tartalmaz szakmai sikereket és egy, a magyar identitás szenve-délyes és állhatatos megtartásával egybekötött beilleszkedést.

Az erdészdiákok menekü léséről dokumentumok tanúskodnak. 1956 november 10.-én a Neue Zürcher Zeitung beszámolt a Soproni Bányász- és Erdész-főiskola 450 diákja, tanári kara és rekto-ra menekü léséről. A nagy többség Kanadába emigrált, néhányan Nyugat-Európában maradtak és nem kevés visszatért Sopronba. Zürich 10 helyet kínált fel, azzal a megkötéssel, hogy itt erdé-szekre és nem bányászokra van szükség.

A számítás bevált: A 10 menekült közül, akiket a 'Diáksegítés Svájc-Magyarország' szer-ve-zet Zürichbe hozott, 6.-án ETH diplomás erdőmérnökök lettek, majd svájci állam-polgárok, pedig a nevük: Czeiner Zsolt, Donáth György, Jacsman János, Szilágyi Tibor. Hintsch Gusztáv és Bariska Mihály, még ma is idegenül cseng. És még több: Az idegenek, mint «erdészkádernak» kiképzett felsőfokú iskolát végzők, belekapcsolódtak, és egész különös közvet-lenül, új hazájuk ügyeibe.

Nyelvproblémák – mint a francia-ajkú svájciaknál. Pedig a szakmai pályafutás bonyolultan indult. Hiszen az ETH-kiképzés főcélja egy felsőfokú erdész-hivatalnoki tisztség volt, az alkalmazás, mint erdészetvezető mérnök. De svájci útlevél nélkül nem volt lehetőség köztisztviselő és így főerdész lenni, mondja Jacsman János, aki mint regionális területtervező és magántanár az ETH-n maradt. Ennek ellenére tanulmányai keretében elvégezte – a többi svájci kollégáival együtt – a «magasabb erdészeti tisztség» megszerzéséhez szükséges erdészeti gyakorlatokat. Jacsman szívesen emlékszik vissza a mindennapi erdészeti praxissal való találkozásra. Habár akkor még elég gyatrán beszélt németül és ugyanakkor az első külföldi gyakornok volt. "Freiburg kanton német-nyelvű részében dolgoztam és szerencsém volt: A főnö-köm francia-ajkú erdőmérnök volt és neki is voltak nyelvprob-lémai."

A szakmai kilátások megítélésében Szilágyi Tibor nem ért teljesen egyet Jacsmannal. Lett volna sansz (állami állást kapni), ugyan nem a (központi fekvésű) Svájci Plató területén, hanem valahol Graubündenben, az ország leghátulsó völgyeiben. Az egyik professzoruk nagyon csalódott lett, amikor ezt nem fogadták el, de Szilagyi még ma sem ingadozik: "Nem, köszönöm, de biztos nem oda leghátul". Hogy svájci vagy nem svájci állampolgár, "nem volt kritérium", viszont nagyon lényeges volt a kérdés, hogy az illető katonatiszt-e. Az egész erdészet gyakorlatilag az államhoz tar-tozott. De Szilágyi nem bánkódik a rossz kártyák miatt, épp ellenkezőleg: "Az államnál a kom-munista Magyarországon is dolgoz-hattam volna. De itt Svájcban

megvolt a lehetőség, hogy önálló legyek."
A végzés után 2 év múlva Szilágyi egy mérnöki irodát nyitott Dübendorf-ban. 1968-ban már 8 alkal--mazottja volt, ami egy ilyen munkakörben viszonylag még ma is sok. Különö-sen büszke arra, hogy részt tudott venni a «Vasút 2000» projektumban, amely Svájc egyik évszázados közlekedési infrastruktúráját fogja eredményezni. Szilágyi feladata volt a fő-szakasz: a Mattstetten-Rothrist közötti új vasútpálya erdészeti kihatásainak feldol-go-zá-sa. Még mai is van munka: Jelenleg külön-böző lekötelezettségek biztosítására éppen 27 magán-jogi szerződésen dolgozik, amely-e-ket a Vasút magánerdő-tulajdonosokkal fog megkötni.
Orientálódás a piacgazdaság felé. A soproni tananyag kötelező tantárgyainak listája 1956-ban elsőként a marxizmus-leninizmust, az orosz nyelvet és a honvédelemet sorolta fel. A 60-as évek elején, a Magyar-országon még a dialektikus materializmusban iskolázott hat emigráns megkezdte szakmai pályafutását. A sors iróniája, hogy nekik sokkal precízebben kellett a piacgaz-daság szabá-lyai után igazodni, mint a helvét-republikánus kollégáiknak. 2003 óta az ETH-n már nincs Erdészeti Fakultás. Aki erdő-mérnök akar lenni, az a Környezet-Természet-tudományok Fakultásán tanul és specializálja magát erdő- és tájmanagementre. Az időköz-ben nyugdíjas magyarok talpig a régi iskola mérnökei voltak. Visszatekintve a megjárt életpályára, Jacsman így érvel: "Az erdő végül is férfidolog". Ugyanakkor a hat, menekültigazolványos abszolvens a svájci erdészet piacgazdasági nyitásánál mint egyfajta előhad lépett fel. Munkalehetőséget és -módot kellett keresni a svájci államapparátuson kívül. Az idő kedve-zett nekik. Nem csak az általános gazdasági fellendülés miatt. A különleges szeren-cse az volt, hogy pontosan az 1960-as évek elején indult el egy nagy stílusú strukturális újjárende-zés: Az erdő-birtokok szétdarabolását tagosításokkal kellett felszámolni. E nagy tervvel az állami erdészet nem tudott sem eljárástechnikailag sem személyzetileg megbirkózni és ezért a magánszektort vette igénybe. Donáth György, aki ma Neftenbach-ban él, tanulmányai befejezése után szintén ön-álló lett és specializálta magát erdőtago-sításra.
De amikor a sikeres kisvállalkozó gyermekeit már alig-alig látta, átment Zürich kanton erdő-igazga-tóságához tagosítási tanácsadónak. Így Donáthnak végül is sikerült, egy magángazdasági kerülő úton, állami állásba jutni. Átlagban az érintett erdőtulajdonosok 60%-a emel óvást a birtokok újjárendezése ellen. A konfliktusterhes tevékenysége ellenére Donáthnak soha nem volt nehéz-sége idegen származása miatt. "A Donáth név Magyarországon eléggé gyakori. Mégis az emberek a nevem és a kissé idegen hangzású svájci-német dialektusom miatt sokszor «Bündner»-nek (Grau-bünden kantonból szárma-zó-nak) tartottak."
Magyar-erdész társas élet. A meglepő beilleszkedésitüneménynek kétségtelen mélyebb gyökerei vannak. Donáth, aki egy zürichi lányt vett el feleségül, egy parádés példa arra a kombinációra, ami az egész csoportra jellemző: Egyrészt egy jó beilleszkedési képesség, másrészt a sokrétű ragaszkodás a magyarsághoz. "Én mindig magyar maradtam, és Svájcnak szolgálok" foglalja szabványba Donáth a kettős egzisztenciát. 1978 óta több mint 20 csoportos utazást szervezett Magyarországra, hogy svájci munkatársainak vagy érdeklődőknek a tőle tagosított zürichi községekből bemutassa szülő-földjét. Nem beszélve a sok magyaror-szá-gi utazásról, amelyeket a "klikkel" (Szilágyi) nem csak 1989 óta csinált – amelynek tagjai ténylegesen minden, de valóban minden hónapban egyszer találkoznak.
Czeiner Zsolt, aki egyedül, igazán «svájci módra», egy főerdészi pályafutásra tekinthet vissza, ha bár mint berni állami «erdőtisztviselő» nem egy erdészetet vezetett, hanem az autópályák táji beillesz-tésével és fásításával foglalkozva 500 ha új erdőt telepített, a fenomenális társas életüket így magyaráz-za: "A mi társas -életünk összefügg a erdészhivatással is. Kevesen vagyunk, gyéren szétszórva, de behá-lózzuk az egész országot. Ismerjük egymást a főiskoláról és a Svájci Erdész-Egyesületből." Ezen a nyáron a kis magyar csapat egy kollektív születésnapot tart, amelyre az 1936-os évjáratú svájci kollégákat asszonyostul meghívja. Jó lenne voltakép-pen addig a szilva-pálinka-készletet

É L E T U T A K / É L E T P Á L Y Á K

Tóth János, volt I. éves hallgató: életpálya rövidenen

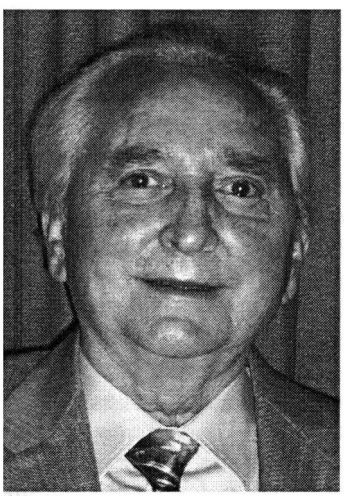

(Rovatunkban megjelenő volt UBC, Sopron Division diákok természetüktől függően válaszolnak a feltett, nagyjából egyforma, kérdésekre, röviden vagy hosszan. A hosszabbakat jobban szeretjük mert több információt tartalmaznak. Kiegészítésként emlitjük meg, hogy Jancsi társunk 1954-ben érettségizett Szombathelyen a Nagy Lajos Gimnáziumban (kezdésekor még Premontrei Gimnáziumnak hivták), majd két éven át földméréseken dolgozott s közben a budapesti Műszaki Egyetem levelező tagozatán tanult. 1956-ban elhagyta Magyarországo és Kanadába vándorolt. A sors kegyes volt hozzá, amikor első munkája alkalmával a Jasper Park Lodge-nál Jasper, AB-ban, kapcsolatba került a Nemzeti Parknak dolgozó soproni diákcsoporttal A csoport egyik tagja, Csapó Imre mindjárt be is ajánlotta levélben, Roller dékánnál, mint potenciális első évest. Ősszel Vancouverben már velünk kezdte a tanulást és '61-ben valetáltt.)

1961 óta még mindig dolgozom. Tervemben van, hogy a rendszeres mindennapi munkát feladom és csak alkalmi vállalkozásokat fogadok el, addig amíg egészségenl megengedi, hiszen minden területen rengeteg a munka de kevés a munkás. A szakmai munkámon kivül önkéntes munkát is csináltam és még mindég csinálok. Kezdettől fogva tagja vagyok a magyar katolikus egyházközségnek. Mint edző vezettem egy kisiskolás futbalcsapatot. Ha időm engedte teniszeztem. Most a Knights of Columbus szervezetben, meg a Burnaby városházán tevékenykedem mint társadalmi munkás. Életem végéig szeretnék valamit adni a családnak és á közösségnek.
Az egyetemi évek alatt a három nyári szünetben az Alberta Forest Service-nél kaptam munkát. Erdőfelmérést végeztünk az első és második nyáron, a Great Slave tavak között gyüjtöttük az ada-

tokat és azok feldolgozását a következő nyáron az edmontoni irodákban végeztük. Ott együtt dolgoztam Német Zoli (Okl.em'53) soproni firmával.
Amint az előzőkben már említettem, 1961-ben az iskola befejezése után mondhatnám minden nap dolgoztam. A munkanélküliséget csak hírből ismerem. A végzés után úgy döntöttem, hogy nem az erdészetben. hanem az építészetben akarok tevékenykedni. A UBC Sopron Divizióján kapott sok területre kitetjedő képzést egész pályafutásom alapjának tartom, habár az erdészeti vonalon egyáltalán nem dolgoztam. Munkám mellett neki álltam a szükséges különbözeti vizsgák lerakásával megszerezni a 'P.Eng' képesitést, amit végül is 1972-ben kaptam meg. Azt megelőzően a két éves bojtárságot Budai Géza (Okl.em '53) felügyelete alatt végeztem el. 1961-től 1969 végéig a Swan Wooster Engineering, a Philips Barret & Partners Engineering és a Dominion Construction vállalatoknál dolgoztam. A Philips Barret-nél Farkas Pist évfolyamtársammal, a Swan Wooster-nél pedig Veres Gabival (Class of '59) találkoztam.
1970 óta saját irodám van, főleg szerkezetek tervezésével és azok kivitelezésével foglalkozunk. Úgy Kanadában mint az USA-ban több száz kissebb-nagyobb építkezéshez járultunk hozzá. Csak.itt Vancouverben 700-on felüli alacsony és magas épitkezésen vettünk részt. Soha nem hirdettem létezésünket és mégis mindig több munkánk. volt mint amit kényelmesen tudtunk elvégezni. Ez adta számomra a legnagyobb megelégedést.
A problémák ellenére szívesen tekintek vissza az elmúlt évekre, viszont itt az ideje annak, hogy a staféta bot más kezében fusson tovább. Manapság én már csak sétálni szeretnékaz egészségem kedvéért.
Magyarországhoz kizárólag csak rokoni kapcsolatok fűznek bennünket. öt alkalommal voltam otthon, Sopront mindig utamba ejtettem.
Nekem a család nagyon fontos pontja életemnek. Házasságot feleségemmel, Pungor Annával, 1962-ben kötöttünk. Gyorsan elrepült az idő! Gyennekeink Szandra 1963, Alíz 1965 és Róbert 1977 -ben születtek. Mind a három folyékonyan beszél magyarul. Lányaink férjei Tóth Sándor és Kovács Géza szintén beszélik a magyar nyelvet. Róbert még nőtlen, ő most fejezi be a mester diplomát építészetből. AIíz és Sándor három fiúkkal, Richard 17, Patrick 15 és András 14. Langley. B.C.-ben laknak. Az unokák sajnos nem beszélnek magyarul, András érdeklődik magyar öröksége iránt, szeretné megismerni a magyar nyelvet is. Szandra és Géza két lányukkal: Szilvia 16 és Krisztina 14, Cleveland, Ohio. USA-ban laknak. Náluk fontosnak tartott nyelv a magyar, a lányok irják, olvassák. Lelkes vezetők a helyi magyar cserkész csapatokban. Szeretnének Magyarországra látogatni.
Két gondolattal szeretném befejezni ezt a rövid beszámolót: 1. Megboldogult apósom többször mondta betegágyán: "Ha már nem tudsz dolgozni, továbbra nincs értelme élned". 2. A soproni szellemet tartsuk mindvégig, amíg élünk. Üdv az erdésznek!

Markó Imre, volt II.-éves hallgató életútja

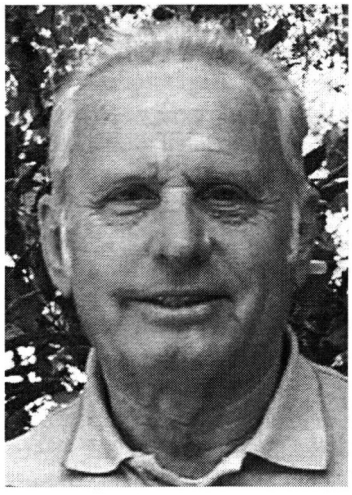

-Bevezetô vezeklés: a kérdésekre angolul sokkal könnyebben és megfelelőbb kifejezésekkel tudnék válaszolni és remélem, hogy a Mindenható olvasó közönség meg tudja valaha bocsájtani a magyar műszaki kifejezések ellen elkövetett vétkeimet. Mea culpa! Korrepetálási ajánlatokat nagyon hálásan fogadok.
Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltöd manapság napjaidat ?
2004 március elsején tettem le a csákányt. Azóta a ház körül botladozom és tervezgetem utazásainkat vagy Magyarországra vagy közelebbi célpontokra. Amikor az idôjárás lehetővé teszi, biciklizem egy-két órát. Amikor más sürgősebb feladatom nem akad, akkor az internet-en és -tel szórakozom.
-Milyen munkakörökben , s hol dolgoztál pályafutásod ideje alatt, s mit tartasz karriered zenitjének , úgy egyéni megelégedettségben mint általános érvényű eredményekben..
1957 és 1959 nyarán a Yoho Nemzeti Parkban dolgoztam. 1958-ban másoknak jutott a parki munka, így az Okanaganban szedtem gyümölcsöt és mint figuráns is dolgoztam a pentictoni reptér kifutópályának bővítésével kapcsolatos földmérési munkákban. Az 1960-as végzés után is dolgoztam a Yoho parkban vagy hat hetet, amíg elég pénzt 'találtam' nekivágni keletnek, ahol Gittával, jövendő feleségemmel, majdnem 4 év után, találkoztam Torontóban. Ott egy héten belül kaptam állást az Abitibi Power and Paper Co., Iroquois Falls, ON telepénél mint erdész gyakornok. Feladatok: talaj minták vétele a közelítő utak nyomvonlának kijelöléséhez, kitermelés felügyelése, a terepen gyűjtött erdôbecslési adatok feldolgozása és erdőtipusok térképezése légi fényképek segítségével.
1961 nyarán az Ontario Department of Lands and Forests Research Station erdôbecslési és tipus meghatározási kisérletein dolgoztam. Ugyanazon év ôszén Gittával 'összeesküdtünk' Clevelandban. Torontóban még dolgoztam pár hónapot egy műszaki rejzolói irodának, ahol előregyártott vasbeton épület szerkezeti elemek részleteit dolgoztuk ki.
1962 januárban értünk Eugene, Oregon, USA-ba, ahol az akkor már 'ôshonos'-nak számító (Háhn) Fülöp, (Hotváth) 'Nyehó' és (Nagygyőr) 'Colos' karoltak fel eleinte. Pár napi alkalmi csemete ültetés után kaptam rövid idejű alkalmazást a helybeli megye (Lane County) földmérési irodájánál , ahol alkalmam volt felszedni az amerikai földmérési rendszer titkait és gyakorlatot szerezni irány-meghatározásban a nap járásának (műszerrel történő) megfigyeléséből. További lehetőséget egy kultúrmérnöki és földmérési iroda alkalmazásában találtam a következô négy és fél évre. 1964-ban tettem le a földmérési engedély (Registered Professional Land Surveyor)-hez előírt vizsgát. A földhatárok meghatározása mellett számos lakótelep és telek tervezésével is forlalkoztunk, ami magában foglalta a közutak, vízszolgálat, ár- és szennyvíz kezelési módszerek kifejlesztését..
1967-ben a Eugene melletti Spingfield város mérnôki osztályához szegődtem, mint az árcsatorna hálózat tervezésének és kivitelezésének csoportvezetője. 1970-ben levizsgáztam a mérnöki alaptárgyakból és közben szorgalmasan másztam a ranglétrán mint majom a pálmafákon. 1972-ben, miután az államvizsgát kultúrmérnöki szakosítással letettem (Professional Engineer, Especiallly Qualifying in Civil Engineering), pár hónapon

belül Springfield kinevezett Város Mérnöknek (City Engineer). A mérnöki feladatokon túl a Város Mérnök a Városi Tervező Bizottság (City Planning Commission) 'ex-offició' tagja is volt, aminek 'köszönhettem' a sok,, késő estig kiterjedő üléseket. Ezekről az évekrôl Brigitta lányunk később úgy nyilatkozott, hogy nem volt tisztában családbeli szerepemről, de mindig nagyon örült ha néha hazaértem mielőtt elaludt. A sok hosszú órákig és évekig tartó 'szórakozásnak' azért lett valami kézzel (lábbal, gépkocsival) elérhetô eredménye. Mire búcsút intettem ennek az állásnak 1979-ben, több mint 150 km-nyi utcát és főutat, kissé több km-nyi szennyvízcsatornát számos szivattyúházzal, a velejáró árvíz kezelő, közlekedés szabályozó létesítmény kitervezését és kivitelezését adhattam hozzá teljesítményeimhez. Ezen eredmények eléréséhez sok segítséget kaptam osztályom 10-17 személyzetétől, a város egyéb osztályaitól, valamint több mint egy tucat magán mérnöki iroda alkalmazottjaitól, akiket a város szerződés alapján, vagy a városi fejlesztési üzletemeberek (builders, developers, real estate agents) alkalmaztak. Sok 'mérnöki tanácsadó iroda' által benyújtott ajánlatot (Proposals for Professional Engineering Services) volt alkalmam és kötelességem elbírálni.

1979-ben Spingfield város legnagyobb víz és áramszolgáltató hatóságához (Springfield Utility Board) váltottam át mint a Vízszolgálati Osztály mérnöke (Water Division Engineer). Itt a vízmérnökség és közvilágítás trükkjeirôl volt alkalmam tapasztalatot szerezni. Gyöngyösi Sanyi évfolyamtársam nem régen is emlegette az alacsony nyomású nátrium gőzös utcalámpák (low pressure sodium lamp) csalóka fényét, amivel egy 1980 körüli látogatása alkalmával kápráztattam. Teljesítményeim listájára ráillik egy féltucat kút és a velük kapcsolatos fertőtlenítő művek, elavult vagy új víz vezeték újjá/építése, különbözô és fajtájú víztárolók szivárgásának megszüntetése és újrafestése (miután az ólmos festékeket ivóvíz tárolók belsô burkolására a rendeletek betiltották).

1982-ben szerencsét póbáltam Kaliforniában, úgy, mint az aranybányászok 160 valahány évvel korábban. Tracy városának lettem mérnöke. Rövid idő alatt kitanulmányoztam a város hosszú és rövidtávra kidolgozott infrastructura terveit. A város fejlesztése nagy iramban haladt. Ott ismerkedtem meg a csapadék lefolyásának tárolási és egyébb módosító méreteinek alkalmazásával (storm water management). A szokásos városi infrastruturákon kívôl Tracy két repülőteret is üzemeltetett. Ebből következően ébredtem tudatára a le- és felszálláshoz szükséges védett térségeket védő rendeleteknek Ahogy pár év előtti cikkeiből kivettem, Jutasi Béla (volt III.éves) társunknak ilyen elkényeztetés nélkül is mehetett a repülés.

Miután Kaliforniában is 'honosittattam' kultúrmérnöki (CA-RCE) és földmérői okleveleimet, visszatértem hűvösebb és kevésbé sűrűn lakott tájra. Bellingham, WA város mérnöki osztályán töltöttem 40 hónapot mint 'project engineer' 1982 és 1985 között. Itt tovább fejlesztettem a csapadék lefolyásával kapcsolatos ismereteimet, mivel felelősségeim közé tartozott a város 'áradás-megelőzés' rendeleteinek betartatása (Compliance with Flood Management Regulations). Feldataim közé tartozott a város hatóságán belül kezdeményezett, tervezett és kivitelezett lakó parcellák és egyéb üzleti építkezések infrastruktúrákkal való ellátásának elbírálása. Egy tucatnyi utca újjáépítésének tervezése mellett akadt alkalmam részt venni az ivóviz és szennyvíz tisztítással kapcsolatos fejlesztések munkálataiban is. A legbonyolultabb feladatom a Whatcom Creek áradásának csökkentésére irányuló munka volt. Akkoriban kezdődött a közfelkiáltásra hozott határozat gyalorlata. Ma már hozzászoktunk, hogy ha valami rosszul sikerül szakértők mindig akadnak de felelősek nem.. Aki a mostani környezetvédő elméletekben ismeretes, az ki tudja értékelni a 'mindentudó szakértôk' akkori követeléseit: 1. ha a part mentén tenyészô vadszedret (Rubus discolor) kiirtjuk a munkálatok közben, akkor azt telepítsük is vissza . 2. foglaljuk az ültetendő növények közé a nádfüvet (Phalaris arundinacea) mivel e növény gyorsan terjedô gyökérrendszere kitűnő talajkötő. Hát az igaz is: olyannyira, hogy kiszorít minden más növényt, a mederben nőve pedig eldugaszolást okoz hordalék fogó tulajdonsága révén. Szerencsére mégis befejeztük, ami akkor célszerü volt Azóta is kételkedem a túllelkes környezetvédô 'szakértôk' bölcsességében.

1985-ben 'hazaértem' Oregonba. Washington County (Portland nyugati oldalán) Mérnöki és Földmérési Osztályán kaptam alkalmazást mint Project Manager az úthálózat nagyméretű fejlesztésének kitervezésében és kivitelezésében. Pár év mulva megkaptam a 'főmérnöki' rangot (Chief Engineer for Transportation Capital Improvements). Munkakörömben több mint 45 mérnök, technikus és egyéb személyzet munkáját felügyeltem, és feladatom volt az összes tervrajz, műszaki leírás, szerződési iratok, kivitelezési munkák, fizetési összesítések igazgatása. Évente kb. $50 million értékû út és hozzávaló létesítmények mukálatait végeztük el. 'Dacsu' (Pataki István, volt I.éves) azóta biztos többször kipróbálta a főutakat., Szép volt, jó volt, igaz sem volt talán ♫ - ahogy, ha jól emlékszem 'Ping tata' (Ping Ferenc, Class of '59) is énekelte Siezenheimben.

1992-ben aztán igazán hazataláltam: a helyi megye (Lane County) mérnöki osztályán, itt Eugeneban mint 'környezet mérnökségi specialista' (Environmental Engineering Specialist). Na ez egy jó megnevezés: a környezetvédelmi káderekneк a 'mérnök', míg a mérnököknek pedig a 'környezet' szúrkálhatja a szemét. Fő feladatom magában foglalta a megyei úthálózat karbantásával és fejlesztésével kapcsolatos környezeti kihatások megoldását. A megye hatáskörébe 1400 mérföld (kb 2250 km) út, valamint 400 híd és számtalan vízáteresztő szerkezet tartozik. Egyszerre átlagosan 50 különböző projekten ügyködtem. Legtöbb projekt kivitelezéséhez legalább 4 különböző engedélyezési folyamaton kellett keresztül esnünk. Viszont, mivel sokszor kifogásom akadt az engedélyezési hatóságok túlkapásaival, belesodródtam egy műszaki tanácsadó bizottságba, ahol Oregon megyéinek úthálózattal kapcsolatos mérnöki érdekeit képviseltem. Részvételem 'mégis' segített több megkönnyítő javaslatomat beiktattatni az állam természetvédelmi rendeleteibe. Erről más alkalommal írok is majd egy leckét. Karrierem egyik kiemelkedő eredménye 1996-ban valósult meg, amikor egy ritka erejű (65 évi gyakoriságú) esővihart Springfield minden olyan lakott területe, ahová a város az én munkálkodásom alatt adta ki az építkezési engedélyt, megúszta 'úszás' nélkül.

Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged, egyéni képességed, esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetőséget kihasználása.

Az 'Equivalent Diploma' megadta a kezdő lökést:.az alapelvekre tudtam építeni további képesítéseimet. Egyik munkatársamtól, aki útépítési gépeket kezelt, tanultam egy bölcs kérdést: "Nem szeretnél inkább szerencsés lenni mint okos?" (Wouldn't you rather be lucky than smart ?).Viszont, mielőtt ezt a predestinációs megnyugtatást hallottam, sokat tanulgattam és póbáltam úgy dolgozni mintha okos is lettem volna. A szerencse pedig megoldotta a fennmaradt gondjaimat. Az 'egyenlet' szerencsés oldalának tulajdonítom, hogy sok esetben 'jó időben jártam a megfelelő

lehetőségek mezein' ('right time in the right place'). Mikor Eugene-be ékeztünk 1962 januárjában, Fülöp, Nyehó és Colos felkaroltak a soproni összetartás szellemében. Sok évig gyerekeink születésnapjait együtt ünnepeltük, szilveszterkor együtt mulattunk. Az első itt töltött szilveszter estén 1962-ban Kulacs (Grátzer M, Class of '59) is benézett Mexikóból hazamenet. Van fényképem a sombreros fejéről !

-Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal és miben nyilvánulnak meg?

1987 óta 14-szer jártunk otthon, több alkalommal a gyerekeink is csatlakoztak hozzánk. Marci már 1983-ban többször is járt otthon, amikor a Stanford Egyetem bécsi programján töltött egy szemesztert. Rokonlátogatáson kívül voltunk Sopronban az 1990 és 2000-évi évfolyam találkozókon és Gödöllőn soronkívüli érettségi találkozókon. Bár osztályom Mátyásföldön végzett 1953-ban, a létszám zöme az 1948-ban beszüntetett Premontrei Gimnáziumban kezdte tanulmányait Gödöllőn. Igen, Draskóy Gyuri (Class of '61) 'én is fiam, Brutus'. 2001-ben a feltámasztott gimi könyvtárának adtam a 'Mi is voltunk egyszer az Akademián' egy példányát.

-Hogyan alakult családi életed , házasodás, gyerekek érkezése ?

Köszönöm jól. Gittát Bódig Jóskától (Class of '59) kértem le a József Attila Leánygimnázium Erzsébet-napi klub-délutánján 1955-ben. (Thank you very much, Jóska! Ott kezdődött ismeretségünk - na, nem Jóskával. Gitta nagybátyja a bányászoknál volt adjunktus. 1956-ban ők is elmenekültek. Gitta Clevelandba ment rokonaival, a már ott élő rokanaikhoz. Lux Bandi (a soproni Fizika Tanszék volt oktatója) társaságuk tagja maradt azóta is. Ismerkedésünk házasságba 'fulladt' 1961-ben, aminek további következményei: Márton (Marci) 1963, Christopher (Chris) 1966, Brigitta (1968). Vancouveri magyar templomba járó hívek, láthatták mindhármat fiatalabb korukban. Brigitta férjével, Chris pedig mint agglegény is volt a 2000-ben tartott bálon és az évfolyam találkozón. Chris 2004-ben ismét eljött velünk.

-Van-e magyarságtudata gyerekeiteknek, érdeklődnek-e magyar volantkozású dolgok iránt, beszélnek-e magyarul ?

Mindhárom büszkén tartja számon származását és tisztában van az otthoni helyzettel. Marci viszi a pálmát: eléggé tud magyarul és Stanfordban disszertációját arról írta, hogyan vonta be a Harmadik Birodalom Magyarországot a II.Világháborúba a Trianoni Békeszerződés következményeinek felhasználásával. Irásából sokat tanultam.

Hány utódod van, merre szóródtak, mivel foglalkoznak ?

Marci (BA- Stanford U, MA- Uof OR,Eugene, PhD-Washington U (near St.Louis), agglegény és Missoula-ban (Kulacs ! - figyelsz?) tanít a 'Uof Montana' irodalom és idegen nyelvek tanszékén. Chris (BA- Uof WA, Seattle, MA-Uof OR, Eugene) szintén agglegény és Portlandban dolgozik egy Vidéki Település Fejlesztési Vállalatnak (Rural Community Assistance Corporation). Brigitta (BA- Whitman College, Walla-Walla, WA) Seattle-ban a King County személyzeti osztályán juttatási előadó (Benefit Coordinator) heti 20 órai beosztásban. A 'sok' szabadidejében kisfiuknak: (Jonah Small, szül 2003 mar17) segít cseperedni, férjével, akinek, termetét (193 cm = 6'4") meghazudtolva John Small a neve.

-Térj ki bármi más témára, amirôl mondani szeretnél valamit.

A szokásos munkahelyi elismerések mellett a Kiwanis Club is adott egy táblát. Voltam cserkész vezető a gyerekeknek elemi iskolájában. Mikor 1956 volt soron a történelem órákon, a gyerekek mondták, hogy szüleik abból kifolyólag menekültek, a tanárok meghívtak személyi nézeteim megosztására több éven át. Tagja voltam az oregoni Hivatásos Födmérők és Kultúrmérnökök Társulatainak (Professional Land Surveyors of Oregon: PLSO, American Society of Civil Engineers: ASCE, Oregon Chapter), Eugene-Springfield Mérnöki és Földmérő Tanács (Eugene-Springfield Consulting Engineers' and Surveyors' Council), Amerikai Közművek Társulata (American Public Works Association: APWA), Amerikai Vízművek Társulata (American Water Works Assocation: AWWA), Oregoni Megyemérnökök és Földmérők Társulata (Association of Oregon County Engineers and Surveyors: OACES). Mielőtt nyugdíjba vonultam az OACES kitüntett a környezetvédelmi törvényhozás folyamataival kapcsolatos műszaki tanács tagjakénti eredményeimért. Szechenyi valami olyasmit mondott, hogy "igen: magyarnak lenni nehéz, de jó": Mérnöknek is..

Bakos Tibor, volt III.éves hallgató válaszol kérdéseinkre

- Mikor vonultál vissza az aktív foglalkozástól és mivel töltöd jelen napjaidat?

Egy Brit Columbia-i erdészeti vállalatnak dolgoztam 33 évig (B.C. Forest Poduct), és mint regional főmérnök mentem hivatalosan nyugdíjba 1992-ben, 57 éves koromban. Nem igazi nyugdíjba vonulás volt ez, mert a következő nap már dolgoztam volt vállalatomnál, mint konzultáns. Speciális projectek kivitelézésével bíztak meg, mint régi erdőterületek útjainak feújítási terveinek és költségvetésének elkészítése, új regionális iroda helyszínének kiválasztása, megtervezése, új rönk-osztályozó és rakodó tervezése és kivitelezése, stb. Végül is 2003-ban visszaléptem mindennemű erdészeti és mérnöki munkától.

Hogy mivel töltöm napjaimat? – Olvasgatom azokat a könyveket, melyeket már régen el akartam olvasni, de talán sem időm, sem hangulatom nem volt erre munkám miatt, sokat utazunk feleségemmel, Magdával, aktívan részt veszünk a Nanaimoi Magyar Kulturális Egyesület életében, napi gyaloglást tűztem magam elé, nagyon szép veteményes és virágos kertet tartok fenn és aktív baráti társasági életet élünk.

-Milyen munkakörökben s hol dolgoztál pályád alatt, s mit tartasz karriered „zenit"-jének úgy egyéni megelégedésben, mint általános érvényű eredményekben?

Az egyetemi nyári szünetek munkaviszonyaival kezdem:1957 nyarán Jasper Nemzeti Parkban dolgoztam tized magammal minden előforduló munkakörben. 1958 nyarán a Lac la Hache tó környékén (Williams Lake-től délre) dolgoztam a BC Forest Service kisérleti telepén, ahol az erdei kártevő rovarok életciklusát tanulmányozták, majd 1959 nyarán erdőbecslési és térképezési munkálatokat végeztünk több társammal együtt Prince Rupert környékén. 1959 szeptember végén vettek fel Brit Columbia egyik erdészeti nagy-vállalatához, B.C. Forest Product-hoz, mint órabéres mérnöki segédmunkás dolgoztam a Pitt Lake-i kiter-

melő településen.. 1964-ben lettem itt havi fizetéses vállalati alkalmazott, mint tűzvédelmi parancsnok, de már 1965 áprilisától helyettes mérnökként dolgoztam. 1966 márciusában áthelyezést kaptam Campbell Riverre, mint kerületi mérnök. Itt négy kitermelési telep tartozott a helyi irodához. A munkakörömben teljes egészében közelítő utak kijelölésének, felmérésének, vágásterületek kijelölésének és a szükséges hidak megtervezésének feladatköréért voltam felelős. Ezek a kitermelő telepek csak repülővel, helikopterrel vagy hajóval voltak elérhetők. Innen 14 hónap után áthelyeztek Mission City-be, ahol a vállalat egy új irodát nyított. Itt vettük első házunkat is. Ezen a helyen sem voltam sokáig, mert 1970-ben ismét vissza helyeztek Campbell River-be, ahol már 7 kitermelő telep managelése tartozott az irodánkhoz. 1974-ben szintén előléptetési áthelyezést kaptam Maple Ridge-re. Itteni mérnöki beosztásom munkakörébe az idetartozó 11 kitermelési telep üzemterveinek, költségvetésének elkészítése és a mérnöki részleg managelése tartozott bele. Itt voltam leghosszabb ideig: 1974-től 1988-ig. Innen ismét visszahelyeztek Campbell River-re, ahol mint regional mérnök dolgoztam, de 15 hónap után egy újabb vállalati átszevezés eredményeként áthelyeztek Duncanba, ahol most is élünk. Itt a vállalatom a Dél-Vancouver Sziget-i kitermelési központi irodát nyított. Ez az iroda évi 1.200.000 köbméter rönkfa anyag kitermeléséért, 250-300 km új utak és szükséges hidak építéséért volt felelős. Itt lettem az idetartozó régiónak főmérnöke, majd mentem nyugdíjba 1992 október 30-án. Meg kell jegyeznem, hogy áthelyezéseim mindig pozició és fizetés emelésével jártak. Minden alkalommal a költözési költségeket a vállalat teljes mértékben magára vállalta. Pályafutásom nagy eredményének azt tekintem, hogy úgy a vállalatom vezetőitől, valamint állami erdészeti hivatalnokoktól mindig nagybecsű elismerést kaptam mérnöki munkálataim folyamán. Arra is büszke vagyok, hogy mérnöki karrieremben irányításom alatt építettünk egy 201 méter hosszú hidat a Klinaklini folyón és öntésterületén keresztül, melynek 67 méter tiszta fesztávolságát 160 tonna teherbírású ragasztott tartógerendák tették. Egy másik nagy tételemyem, hogy elkészítettem egy egyedülálló 20 éves vágás-tervet, melyet még a BC Forest Service is felhasznált a' Forest Practices Code' egyes pontjaiban, és példának mutatták más vállalatoknak.

-Mennyiben segített pályád alatt iskolai végzettséged; egyéni képességed (rátermettség, munkabírás, elkötelezettség); esetleg soproni öregdiák kapcsolataid és általában az adott lehetőségek kihasználása?

Egyetemi tanulmányaim között legnagyobb hasznát az út- és hidépítési és a fotogrametria tárgyaknak vettem. Mivel egyetemünk adott egy általános tudást, így majdnem mindenhez hozzá tudtam szólni egy bizonyos fokon. Ez előnyömre szolgált pályafutásomban. Ezenkívűl fontosnak tartottam mások eredményeiből, sőt hibáiból is tanulni. A jól elvégzett munka megelégedettséget, és további lelkesedést váltott ki belőlem, ami segített előmenetelemben. Minden alkalmat megragadtam, hogy tudásomat tovább fejleszthessem szemináriumokon és szakmai előadásokon való résztvétellel. Ilyeneken bővítettem a természetvédelemmel kapcsolatos tudásomat, melyet aztán a gyakorlatban is felhasználtam.

Vannak-e kapcsolataid Magyarországgal s miben nyilvánulnak meg azok?

Magyarországi kapcsolatokat külföldi életem minden szakaszán fenntartottam. 1965-ben látogattunk először haza, mikor még mindkettőnk szülei éltek. Akkor már fiam, Péter 8 éves és lányom, Adrianna 3 éves volt. Nagyon megszerették a nagyszülőket és a rokonokat is. Ezután minden harmadik évben a nyarat Magyarországon töltötték. Olyan kötődés alakult ki bennük, hogy még ma is haza-haza látogatnak, habár a nagyszülők már nem élnek. Mindketten jól megtanultak magyarul, úgy hogy lányunk hibátlanul beszél és írni is tűrhetően tud. Én feleségemmel az utóbbi időben évente haza látogatunk, néha érettségi találkozóra, máskor évfolyam találkozóra is.

-Hogyan alakult családi életed, – házasodás, gyerekek érkezése, nevelése, taníttatása?

Én még 1956-ban St. Wolfgangban nősültem Feleségem Csiba Magdolna soproni lány, akinek már Sopronban udvaroltam. Két gyermekünk született: Péter 1957-ben és Adrianna 1962-ben. Adrianna lányunk a Bryn Mawr Egyetemen (USA) végezte felsőfokú tanulmányait, ahol PhDdiplomát szerzett történelem szakon. A Rochester Egyetemen (USA) tanított 4 évig, majd férjével Vancouverbe költöztek.

-Van-e magyarságtudata gyerekeidnek, érdeklődnek-e magyar vonatkozású dolgok iránt, beszélnek-e magyarul?

Amint fentebb említettem, mindkét gyermekünk jól beszél magyarul, és leányunk írni is tud. Leányunkban jobban él a magyarságtudat, őt még a magyarországi események is érdeklik és még az unokáinkat is tanítja magyarul. 2007-ben tervezi őket Magyarországra vinni, megmutatni a helyet ahonnan nagyszüleik származnak.

-Hányan vannak „utódaid" (gyerekek, unokák), merre szóródtak, mivel foglalkoznak?

Mint már említettem, két gyermekünk született: Péter 1957-ben, és Adrianna 1962-ben. Fiunk USA-ban él, Colorado államban, egy vállalatnál 'property manager'. Tőle nem kaptunk unokát. Leányunk férjével visszaköltözött az USA-ból Vancouverbe és ő a Fraser Valley College-ben, férje pedig a UBC egyetemen tanít. Ők két unokával ajándékoztak meg bennünket: leánnyal és fiúval.

-Térj ki bármi más témára, amiről mondani szeretnél valamit.

Szerencsésnek mondhatom magamat, hogy a vállalatom széles kiterjedésű területei Brit Columbia nyugati partvidékét megismertették velem a Fraser River völgyétől Vancouver szigeten át egészen Rivers Inlet-ig. A vidéken látott természeti szépségek olyan emlékekkel gazdagítottak, melyeket szavakban nem is lehet kifejezni. Még azt szeretném mások tudtára adni, hogy az első nehézségek ellenére sem bántam meg, hogy Kanadába jöttem, és hogy ugyanígy cselekednék hasonló körülmények között.

ÜGYES-BAJOS DOLGAINK

Viszhang a Baraksó felhívásra

(Irásban nagyon kevesen közölték véleményüket a múlt számunkban megjelent javaslatra. Szóbeli kommentárok, bár nem tekinthetők hivatalosnak (?), nagyjából szintén fele fele arányban hangzottak el hallástávolságunkon belül. Szerkesztői véleményünk az, ha valaki hagyományokon alapuló, tisztelet teljes megszólításként használja a 'balek' kifejezést, akkor azt baráti megközelítésnek vehetjük, ha viszont azt valaki lekicsinyítő, dorongáló hangnemben használja az magáról állít ki 'szegénységi bizonyítványt'.)

Baraksó kollégánk javaslatát örömmel olvastam, mert mindig úgy voltam vele, hogy nincs olyan hogy 'örökös balek', mert a 'balek' titulával csak ez első éveseket lehet illetni, mint a másod éveseket lehet 'szénégetőknek' (kollenbrenner?) hívni. S így János 'Felhivás'-ára igennel válaszolok. Jó Szerencsét! *(Porpáczy Lehel)*

A Kapocs 2006 áprilisi számában van egy Felhivás című javaslat, ami megragadta a figyelmemet és mivel valamikor én is voltam az Akadémián, úgy érzem jogosan szólok hozzá. Hogy mik az axiómák, azzal itt nem kívánok foglalkozni, de úgy érzem, azon tudományos fogalmakkal kapcsolatban vannak más elgondolások is. A Felhivás négy tényezővel foglalkozik: 1) a Balek fogalmának eltörlése; 2) a Firma fogalmának megváltoztatása; 3) a 'Szakdélután' fogalmának bevezetése; 4) az új fogalmak 'szentesítése' a Sopron Alumni Tisztelt Vezetősége által. Mint tudjuk, a Soproni Egyetem a Selmeci Akadémiának jogutódja, amelynek többszáz éves hagyományai vannak. A hagyományokat megváltoztatni nem lehet (egyenesen képtelenség), mert akkor azok már nem hagyományok. A Selmeci hagyományokat a Sopron Alumni esetleg elhagyhatja, de azokra vonatkozóan, akik azokat elfogadva gyakorolják, jogtalan és érvénytelen döntés, ami ezen a társaságon kívül senkire sem vonatkozhat.

1) A Balek fogalmánál sosem számított, hogy azt a publikum hogyan értelmezi. Baleknak lenni az egy olyan állapot, amit egy viszony határoz meg, attól függően, hogy a két érdekelt személy mikor kezdte meg egyetemi pályafutását. Aki előbb azt Firmának nevezzük, akinek a később kezdő egy Balek; nem szükségszerüen a Balekja. A Firma és Balek viszonyának erkölcsi vonatkozása is van, mégpedig az, hogy úgy segítik egymást, ahogy azt helyzetük megkivánja, ami sokkal fontosabb a Balek szemponjából. Igy mindannyiunknak van Firmája és Balekja is; figyelembevéve e hagyomány folytonosságát. De ha ezt a felhivást általánosan elfogadná az Akadémia, mi lenne a keresztelőkkel, a Balekcsősszel, stb. stb. ? 2) A Firma kérdésében az előbbi fejezet válasz e második pontra 3) Hagyományaink között ismerem a 'Szakestély' fogalmát, ami hagyomány-őrzés szempontjából az egyik legfontosabb összejövetel és határozat képes találkozó volt. Összejöveteleink voltak szép számmal, de azok nem voltak jelentősek a határozat hozatal és hagyományaink szempontjából. A 'Szakdélután' fogalma, tudomásom szerint nem tartozik hagyományaink közé. 4) A fenti kérdésekben a Sopron Alumni Tisztelt Vezetősége nem rendelkezik a 'szentesítés' jogával. Üdv az Erdésznek; *Major Richárd alias Rikardó*

April 06: Válasz a Felhivásra: Na ne tessék viccelni...! Még hogy én ne hivhassam – volt kedves diákomat – és mindnyájunk egyik legaktivabb társát: Kocsis Balek-nak? – Kitérne a hitéből ha legközelebb 'firmának' szólitanám, összefutva vele a magyar templomban! Othon van még nálam idősebb kollegám, akikkel ha levelet váltok, szinte megtiszteltetésnek veszem, ha igy szólitanak meg: 'Kedves balekom, Cinke'. Görgényi Béla se szégyenli 'örökös balek'-nak hivni magát (Kapocs 42:16). A balek keresztelőn ezen mindnyájan átestünk – mert már utánna nem vagyunk pogányok. Hogy is énekeltük? „Ő most már nem pogány..(ism) Igy lesz firma veteran – bőrös veteran – Ő most már nem pogány…". Ahogy én is ma már 'ultra-supra-veteranisszimus lettem, Baraksó balek, te is az leszel, cask ki kell várnod. Adja a Jó Isten hogy még sokáig várhass. Szeretettel, Laci bátyád – alias Cinke, volt professzorod

May 8, 06: Én igennel szavazok a Baraksó János által feltett kérdésre, és az ő javaslatát támogatom.Valóban nem érdemes a Balek kifejezést hasznalni, az itten vegzett Soproniak között, mert sokan félreérthetik - ennel sokkal megfelelőbb a 'Class of '61' Annak ellenére szavazok igy, hogy magam is Baleknak neveztem saját magam a Kapocsban. Azt részben azért tettem, hogy a Dönci bácsi által kapott nevet is bele tudjam tenni, hogy legyen benne humor is. Hogy a humort tovább folytassam, akkor ezt a levelet talán úgy kellene befejezne, hogy 'Puha…szú'. Remelem ez legalább mosolyt hoz arcotokra. *(Ötvös I. Class of '61)*

Levelek a Szerkesztőhöz

(Nem öntömjénezésnek szánjuk, de büszkeséggel mutatjuk be, egy néhány szemelvénnyel, hogy munkálkodásunkat szivesen fogadjátok. Legjobban azoknak a soroknak örülünk, amik régebben elszakadt Sopron Alumni társainktól jönnek. A Szerk.)

"…Mekaptam a Kapocs őszi számát is, sok köszönet érte. Nagy szükség van a Kapocsra, mert ez köt össze bennünket. Lassan, de biztosan öregszünk és egyre jelentősebbé válnak a kapcsolatok. Az ujság tartalmi szintje az utóbbi években határozottan javult. Szép munkát végeztetek eddig és bizonyosan idővel könnyebb lesz. Az egyéni gyenge Magyar stiluson lehetetlen változtatni, mert ahhoz legtöbbször át kellene irni az egész cikket. Ez igen nagy munka és remélem, hogy ilyen kivanalma Veled szemben nincs senkinek. Sok éves tapasztalatból tudom, hogy kemény munka az ujság összeállitása..A szép és jó irás nem adottság (mint sokan gondolják) ,hanem kitartó kemény munka. Elsősorban szeretni kell az irást, a nyelvet és ismerni kell annak gazdagságát, kifejezőképességét. Remélem, hogy másoknak is lesz mondanivalója, akár pozitiv, akár kedvezőtlen cikkeimmel kapcsolatosan. A Kapocs kiváló fórum lenne értelmes értekezésekre. No, de ez az én meglátásom, talán sokaknak nincs véleményük, vagy nem akarják (tudják?) elmondani. Szeretnék a jövőben irni a Kapocsba, majd jelentkezem, ha lesz produkció. Meleg üdvözlettel; *Márta Orlóci",Classof'58, Dec. '05*

„Köszönöm, hogy elküldted a Kapocs 41. számát. Az utolsó kiadást kb. 15 éve, az 1990-es években kaptam. Utoljára 10 dollárt küldtem, de semmit sem hallottam a szerkesztőségtől. Azt gondoltam, hogy a Kapocs kiadása megszűnt. Mellékesen küldök 20dollárt és remélem, hogy küldesz egy új számot 2006-ban. Üdv az erdésznek, *(Kósa) Zoli",Class of '59, Dec.12, '05*

„Miután a Kapocs a Sopron Alumni időszakos közleménye, tudatni szeretnénk veled, hogy a 'Sopron Öreg Diákok' név alatt itt, Torontóban is létezik egy baráti csoprt, volt Műszaki Tagozatából a Soproni Egzetemnek. Ennek tagjai is 56-ban hagyták el Magyarországot, az akkori kommunista rendszer szellemi, politikai és gazdasági élet elleni tiltakozásképpen. Lassan ehhez a csoporthoz csatlakozott több Vancouverben végzett, de itt letelepedett erdőmérnök. Ezenkivül néhány másod és harmadéves Erdészlány is itt amradt feleségként (mint magam is). Három csoportos összejövetelünk van évenként – tavaszi vacsora (öregdiákok részére) – júniusi picnic (családtagokkal), - november esti magyaros vacsora, tánccal (Sopron Öreg Diákok Estje név alatt). Ezen több mint négyszázan is résztveszünk a torontói jó barátokkal együtt. Itt felhangzanak az Öreg Diákok ajkain a kedvelt Soproni Nóták, amik újra és újra összehoznak bennünket baráti érzésekkel. Örömmel olvassuk a Kapocs sorait, köszönet iróinak és szerkesztőinek. 'Jó Szerencsét' Baráti Üdv a Vancouveri Csoportnak, *Éva, Aranka Hankovszky (Must)". Dec.12, '05*

"Rettenetesen rossz levelező vagyok, amint ezt már tapasztaltad is….Valami verset majd küldök, de azt inkább postán, az ékezetek miatt.

Majd a Kapocs előfizetéssel együtt feladom. A szerkesztői munkádhoz egyébként gratulálok, és további sok erőt, türelmet kívánok hozzá! Kellemes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog Új évet kívánok, *Tuki" Dec.21, '05*

"Úgy látszik elég sok kritizálást kaptál és kapsz a film szerkesztésével kapcsolatban. Igy fontos, hogy valaki elismeri munkásságod eredményeit és köszönetet mond neked. Ezért küldöm a mellékelt kis köszönetemet amit légy szives tedd be a Kapocsba,... Külön küldtem *(adományomat)* a Kapocs fentartására. Köszönet a munkádért. *(Bódig) Jóska" Dec 26, '05*

"Kedves László, Élvezettel olvastam az utolsó Kapocs kiadást. Minden cikket figyelmesen olvastam el. Ellenben a 8. oldalon kezdődő cikkel problémám volt..., hogy ki írta és hogy ...a cikk szétesik azaz nem függ össze. Ki is vagyok én hogy kritizáljak, de gondoltam, hogy nézetemet megírom. Többtől kérdeztem, de senki nem tudott értemes választ adni, hogy ki írta és szerkeztette. No a kritikából ennyi elég. Laci, jó munkát végzel a Kapoccsal, le a kalappal Előtted és továbbra is jó munkát. 'Mindíg tudtam hogy köztetek, Balekok között még akad értelmes és némileg okos ember is és nem csak köztünk, Firmák között'. Ugye Te is megérted, amikor viccelnek? Mert ez az akart lenni....A "Hogyan áll a szénánk" cimü cikkel kapcsolatban nem teljesen tiszta, hogy csak éventi befizetéssel kell fenntartani az ...előfizetést a Kapocsra?...(E)zek szerint ha valaki most is több évre szándékozná kifizetni a lapot azt nem lehet.?...Lehetne...az év utolsó Kapocs számba közölni (az előfizetők névsorát), hogy az ember ne felejtse el, mivel most már többen és többen abban a korban vagyunk, hogy kezdünk feledékenyekek lenni....A Kapocs olvasása közben az embernek rengeteg szép emlék kerül az eszébe és a felszinre. Ilyenkor arra gondola, jó lenne még egyszer találkozni mindenkivel mielöt mi is elmegyünk a messzi égi mezőkre nyugodni, mivel 70 plusz korban ez hamarább és nem később bekövetkezik. Laci csak tovább a jó munkával, ha más nem a jó Isten megfizet érte Neked. Kivánunk Judittal együtt Boldog Újesztendőt Neked és kedves családodnak, baráti szeretettel, *(Dibúz) Jenő és Judit" Dec 25, '05*

'Kedves Laci Barátom! Örömmel nyugtázom a Kapocs XXXIV. Évfolyamának 41. számát, amit számomra is voltál kedves elküldeni. Tartalmas szines szám, de főleg annak örültem, hogy gondoltál rám is. Mellékelem a 2006-ra számitott hozzájárulásomat. Kivánok a 'szerkesztőségnek' és neked személy szerint, további jó munkát. Baráti szeretettel, *Szalamin Gábor alias 'Schlema' ,Class of '58, 2006. jan 17*

KÖSZÖNET

Köszönetet kell mondani Rétfalvi Lacinak két különböző munkásságáért. Először is, mint a Kapocs szerkesztőjének, aki jó színvonalon tarja folyóiratunk kiadását. Ennek elismerése azért is fontos mert a Kapocs egy öregedő, nyugdíjas csoportot szolgál, akik már nem olyan nagy erőkkel tudják cikkeiket és azok minőségét a Kapocsnak eljuttatni.

A másik köszönet és elismerés az 'Elvándorolt Alma Mater' film megvalósításáért jár. Negyvennyolc évi várakozás után elmondhattuk a mi történelmünket Sopronnal és Vancouverrel kapcsolatban. Tudom, Lacinak sok fáradhatatlan munkáján keresztül került ennek a filmnek a megvalósulása. Na persze mindég vannak olyanok, akik hiányokat indokolnak. Az igazság az, hogy mindenki másképp állította volna össze a filmet, de nem tette. Az mindég úgy van, hogy sokkal könnyebb kritizálni valaki munkáját, mint alkotni. Jó szerencsét *(Bódig József, Class of '59)*

T A L Á L K O Z Ó K

Másodszor is megtörtént

Másodszor is megtörtént, hogy az 56-os balekok Sopronban találkoztak. Varga Feri ismételt szervező munkája eredményeként tölthettünk két felemelő napot Sopronban. Az, hogy autóbusz kirándulásra nem került sor, a résztvevők határozata volt.

Mint az előző alkalommal is , az Egyetem főépülete előtt gyülekeztünk június 8-án, du 3:30-körül. A kapun belüli rövid ismerkedőn a baráti kézszorítások és ölelkezések közepette köszöntöttük egymást a 'selmeci szellem' természetességével. Itt találkoztam először Pecz Lajossal, ötven év előtti kamarásommal, akit még felismertem, és ő is engem. Összeölelkezve tűnt a semmibe az ötven éves szétszakítottság idegensége. Sürű kézfogások, üdvözlések melengették a hűvös emlékeket. Ezek után bevonultunk a konferencia terembe, ahol Faragó Sándor rektor úr üdvözölt bennünket és röviden vázolta az Egyetem programjait (diákotthon építés, épületek tatarozása, stb.) és az októberi ünnepségre való készülődést. Kért mindenkit, hogy aki csak teheti, jelenjen meg ezen a történelmi érdemű, 50 évre visszapillantó megemlékezésen. Jó szerencsét kívánva hagyott el bennünket, hogy aztán Varga Feri elnökletével névsor szerint egyenként rátérhessünk életútjaink rövid beszámolójára. Voltak köztünk páran, akik a 2001-ben tartott találkozónkon nem voltak jelen.

Jelenlévők: André Béla, Balázs István, Balsai András, Bánki József, Borovics Ferenc, Báthy István, Czimber Béla, Donáth György, Ferencz Gyula, Herczeg Endre, Hohl Mária, Görgényi Béla, Jármai Éva, Kántor György, Pecz Lajos, Pintér László, Regős Ferenc, Rozenich Tamás, Sudár Lajos, Székely Lajos, Újvári Ferenc, Varga Ferenc. Ezután beszélgetés közben hagytuk el a konferencia termet és megkoszorúztuk az 1991-ben ajándékozott emléktáblánkat és az Egyetem hőseinek tábláját. Ezzel végetért az itteni találkozó, és elszéledtünk, ki-ki a lakására ment esetleg átöltözni.

Varga Feri nagyon romantikus helyre szerzett helyet nekünk az esti vacsorára, mégpedig a Fő téren lévő Storno-házban működő Corvinus Étterem bolthajtásos pincéjében. Ide gyültünk össze du. 6:30 után a finom , fatányérosként fölszolgált vacsorára. A vacsora utáni beszélgetés belenyúlt a késő esti órákba. Itt került sor a részletesebb életutak megtárgyalására, az unokák képekben és színes beszédben való bemutatására és minden egyébre, ami még az agyat csiklandozta hírközlésre. Barátságunk újjászületésével búcsúztunk el egymástól a helyszínen és az étterem előtt.

Varga Feri azzal is kimutatta igazi barátságát, hogy másnapra meghívta a külföldről érkezetteket hozzájuk ebédre, köztük Illés Pistát is, aki lekésett az előző napi talkozóról. Ebéd előtt még Görgényi és Donáth nosztalgiázott is, mert kivitették magukat a nyárligeti határátkelőhöz, ahol '56 novemberében őrizték a határt Gőgös Ferivel együtt.

Köszönet Feri kedves feleségének, Erzsinek a kiváló ebédért, mely után meghitt beszélgetést folytattunk aromás kávéillat mellett. Ezzel a jó és szép élménnyel zárult le soproni tartózkodásunk. (*Pintér László, Class of '61)*

Balektalálkozó '06 Nanaimóban

Az 'Örökös Balekok' tradicionális összejövetele ismét megtörtént a nanaimói Magyar Házban és környékén, augusztus 15-16.-án. Majdnem mind ott voltunk, de hiányoztak Báthyék, akik előtte már kiutazták magukat, Illésék, akik túl messzire költöztek (Telkwa, BC!), Hajdúék valami okból, Tóthék, akiknek dolgozni kellett, Draskóy aki Erdélyben 'delejezett' és Ötvös, aki valahol bogarászott. Farkas Miska pedig már évek óta elmarad felesége betegsége okán. Viszont ott voltak 'tiszteletbeli-balek' barátaink és Magyarországról jött látogatóink Szabó és Kocsis unokahugai személyében. Újdonság volt, hogy a férjeknek maguknak kellett gondoskodniuk az ennivalókról, amit férfiasan véghezz is vittek, de sajnos tere-fere, tarokkozó és biliárdozó idejük ezért igencsak lecsökkent. Azért mégis maradt időnk meghitt beszélgetésre, még elmélyedt metafizikai boncolgatásokra is a hajnalba nyló órákban. *(A Szerk.)*

A Sopron Picnic Nanaimoban

Nagyon jó hangulatban, 65-en gyűltünk össze Nanimoban hagyományos őszi piknikünkre. Természetesen a nép nagy része a Vancouiver szigetről jött . Mi 20-an, Vancouveriek, a reggeli 9:30-as tutajjal (érts komphajót)mentünk át mint 'ingyenes gyalogosok'. Persze a legmesszebbről jött vendégünknek fizetni kellett, mert nem volt BC lakos, ugyanis Komlóssy Jóska magyar/svájci fajta. Már a tutajon jó hangulat volt és nagy örömmel hazudoztunk egymásnak hogy: "Hű de jól nézel ki!".

Ámbár a professzori gárdát képviselő Baranyainénak nem kellett, hogy hazudozzak, mert ahogy elbeszélgettem vele a jó napsütéses kabinban,hirtelen rájöttem, hogy nyugodtan mondhatná magát 60-65-évesnek. Fényképalbumokat böngésztünk és kézről kézre adtam a faragásaimról készült portfoliókat, mert tudtam, hogy a pikniken mindenki el lesz foglalva.

Fél tucat gépkocsi várt ránk a nanaimoi kikötőben, hogy fuvarozzanak benünket a Magyar Házba. A már szépen összegyűlt helybeliek meleg mosollyal és kitárt karokkal öleltek és pusziltak bennünket. Kurucz Jancsi sógorom csresznye pálikával üdítette az öntött-vas gyomrú kollegákat. Több fajta pogácsát majszoltunk előételnek. (amit asszonyainknak köszönhetünk). Rövidesen jött a parancs hogy "legyetek szivesek üljetek le", de nem regált a nép, továbbá tere-feréltek. No de aztán hozták a konyhából a Bakos Magdi által főzött csalétket, a gulyás levest. Erre aztán már reagált a nép. Ezt követte a mákos tészta, amit húgom, Kuruczné készitett 'from scratch' és amiből Fónagy Sanyi alis 'Pér'i háromszor is repetált. A nagyon finom ceresznyés rétest két verzióban készítete Bakos Magdi; diósan és mákosan. Szerintem egyik jobb voly mint a másik. Előkerültek a borok és még a házi készítményü finom Apt Kamill sör is.

Simon Jóska, mint a Nanamoi Magyar Klub elnöke, jó házigazda módjára üdvözölte a társaságot, majd Sopron Alumni elnökünk Grátzer Miki alias Kulacs köszöntötte a résztvevőkat angolul. Utána, a magam stilusának megfelelően, megkérdeztem magyarul hogy tegyék fel a kezüket azok akik nem értik hogy mit mondok. Mivel senki sem jelentkezett, én magyarul tolmácsoltam Major Ricsi, Rétfalvi Laci és Kozák Tóni jókivánságait, akik nem tudtak eljönni.Továbbá hivatkoztam a tradicionális kerti sétára amit Szász Julika minden alkalommal megszervezett náluk és megajádékozott mindenkit kerti termékekkel. Mondám hogy ez most nem lesz, de később majd árulok ingyenesen 3 fajta dísznövényt az én vancouveri kertemből (két fajta Oxalist-bordó és sárga levelűt-és a nagyon aranyos 'Mexican hat plant'-et). A szellemeskedésem után megkértem messziről jött látogatónkat, Komlóssy Jóskát, hogy számoljon be nemes munkálkodásáról. 'Komi' mukája lenyűgözte a társaságot, különösen a két hugomat. Köszönték Józsinak és a jó Isten áldását kivánták a kisebbségiekért tett munkájáért (itt ajánlom, hogy vegyétek elő az utolsó Kapocs-t és olvassátok el a Józsiról szóló cikket).

Mivel ingyenes volt az ebéd, többen adakoztak a Kapocs alapra. Kocsis Balek bejelentette, hogy eddig csak 75-en jelentkeztek a Soproni Bálra, tehát csipkedjük magunkat. Kerti túra, fotózás és beszélgetés után megint 'pofon vágtuk a diétázást', mert felszolgálták a disznótoros sült kolbászt, amit Bakos Tibi és barátja Hajdú Pista készítettek. Erzsike hugomék (Safiék) victoriai kertjükből egy nagy láda frissen szedett kukoricát ajándékoztak a megjelenteknek.Tuskó Erzsi néni és Szy Furibá kerekítették ki a professzori barátaink körét. Nem kellett senkit kérni hogy segítsenek a takarítással, mert 'ment az magától'.Kellemes helyen, kitűnő elemózsiával megint eltöltöttünk egy kellemes délutánt, amit egyesek Soproni Pikniknek neveztek el. *(László Józsa. Class of '61, 2006 szept.16)*

Soproni Bál, szeptember 23, 2006

A szokásos időtől két héttel korábban tartottuk vacsorás, táncos ünnepélyünket a vancouveri Magyar Ház termében. A nyitott körű rendezvényen szép számmal jelentek meg a város magyarságának reprezentásai, meghivott vendégek és a 'Soproni Család' apraja nagyja, úgy 180 személy körül.
Rövid de komolyhangú formalitással kezdődött az est, amikor Soron Alumni elnökünk, Grátzer Miklós kezdeményezésére 'klopacska' hangja mellett búcsúztunk el a múlt évben elhúnyt társainktól s azoktól is egyben akik már régebben elmentek közülünk. Hajdú Csaba olvasta fel az elhúnytak neveit. A mi 'klopacskánk' formája és talán hangja is eltér a hosszú időkön kialakúlt s a magyarországi bányász/erdész temetéseken használt 'hangszer'-től', amennyiben azt Józsa László, örökös fafaragónk itteni vörös cedar-ból faragta, s diszitette erdélyi kópjafákon található jelképes motivumokkal. A kongó, szomorú hang a fakalapáccsal megütött 'hangszer'-ből ered.
A jóizű vacsora után és közben is, újra ismerkedhettünk Farkas András, korondi származású előadó művész-muzsikus kellemes hangjával, kiválóan széles skálájú zeneszámaival és ördöngősen 'nagyzenekar-hangú' egyszemélyes zenekarával. Hamar jó hangulat kerekedett s a táncfelületen töltötte legtöbb idejét a megjelent társaság. Józsa L.szerint a 'táncbajnok' érem a Viszlai házaspárnak jár, minden számon ott voltak a parkettán.
A nagyszámú résztvevők között majdnem elveszett volna a soproni tagság, ha nem lett volna jelen Adamovich Laci bátyánk és kedves felesége Ilike, szépszámú három-generációs családjukkal s volt oktatóink özvegyei, Tuskó Erzsébet és Baranyai Valeria. De a 'pálmát' a négy generációs Szablya-család vitte el, 27 jelenlévővel. Az USA minden részéről jöttek a család tagjai s igazán megtisztelőnek éreztük, hogy éppen a Soproni Bált választották családjuk ilyen 'homecoming'-jára. Mindannyiunknak, soproniaknak példát mutattak a családi összetartásból és magyarságtudatból. 'Huj-huj-hajrá Szablyáék!!!'
A 'legmesszebbről jöttek' kitüntetést Illés Pistának és Edithnek adományozzuk, mert a bál napján 14 órát vezetve jöttek le Telkwa, BC-ből. Báthy Pistáéknak 'csak' Prince George, BC-ből kellett lejönni. Összességében a 'balekság' tett ki magáért, 28 résztvevővel plusz vendégeikkel, majd a'IV.évesek' 11, 'III.évesek' 5, az 'V.évesek' és 'II.évesek' 4-4 résztvevővel. Hol voltak a többiek?
Az est 'gördülékeny' lefolyásáért Kocsis Tibor balekot hibáztathatjuk, mert ugye dicsérni már nem szokás, aki 'maroknyi' segitséggel vitte véghez a magára vállalt (mert nincs más aki vállalná) feladatot.
(A Szerk.)

H I R E K / K Ö Z L E M É N Y E K

Üzenet Amerika bal oldaláról

A Sopron Alumni üzenete az Európában maradt és letelepedett 1956-ban elmenekült Soproni Egyetem diákjaihoz, kétévenként tartotti 'Pünkösdi Találkozó-'juk alkalmából

Régen, régen a múltban a magyarok nyugat felé indultak,hogy hátat fordíitsanak az agresszív mongol és kinai birodalmaknak.A zömük eljutott a Kárpát medencébe, de sokan lemaradtak a Volga és Káma szép vidékén és dús legelőin.Bár szeretettel gondoltak egymásra, a történelem viharai és lassan futó évszázadok miatt a kapcsolat megszakadt. A Soproniak is így vándoroltak, és végül a Csendes óceannál kötöttek ki, de Ti Európa szivében ta találtatok táborhelyet .Mi nem fogjuk ismételni a történelmet,mert a mindennél erősebb selmeci-soproni kötelék tart bennünket.
Kedves Barátain - Ti a civilizált Európát választottátok, és jól végzett munkátokkal becsületet szereztetek közös hirnevünknekés példát mutattatok öszetartásban. Itt a vadnyugat már kissé szelidebb lett, a 'honalapitók' zöme már nyugdíjban emlékezik az Europáaban maradt barátokra, a nyolcadik törzsre és közös kalandozásainkra.(A Torontoiakat mi hét és félnek könyveljük el)
Az idei év mindnyájunknak nagyon fontos. Ötven éve éltük át azokat a történelmi eseményeket, ami egész életünkre sors döntő hatású volt.Probáljuk méltóképpen megünnepelni, mert önmagunknak is tartozunk egy őszinte, komoly és becsületes visszaemlékezéssel. Szeretném, ha azt is éreznétek, hogy mi volt soproni diákok mindenhol és mindenkor egy családba tartozunk, egy Alma Mater gyermekei vagyunk.Befogadó társadalmunk kivülről sokban megváltoztatott bennünket,de a remény örök, hogy belül nem.
"Caelum non animum mutant qui trans mare currunt" Szép lenne, ha ez a latin mondás minket is jellemezne "Akik a tengeren túlra mentek, azoknak csak az éghajlat változik:nem a szivük"
Sikeres találkozót, és a legjobbakat kivánom mindnyájatoknak soproni barátaitok nevében, *Grátzer Miklós, alias Kulacs*

Bujdosó Alpár

Érdekes interjú-cikk jelent meg Bujdosó Alpárról az 'Új Bécsi Napló'egy újabb számában, Ferenczy Klára (Orbay Jutka nővére) tollából. Számunkra B.Alpár prominens de enigmatikus figura az 1956-os soproni forradalmi napokból, szerepe és korai 'eltűnése' azon a kritikus november 4.-i napon pedig megválaszolatlan. Bár kapunk az interjúban némi felvilágositást ezekre a kérdésekre, az inkább újabb kérdéseket vet fel a témában érdeklődőknek. Talán az irott szöveg pontatlansága okozza az ujabb dilemmát, ugyanis

nemszó szerinti, azaz verbátum szöveget olvashatunk, hanem úgy tűnik, a cikkiró benyomásainak összegzését, amit a szabatos mondatokból lehet érzékelni. Szó szerinti interjúkban ugyanis a mondatok sokszor befejezetlenek, a gondolatmenetek kapkodóbbak, azaz élethűbbek. Ezen azért rágódunk, mert elfogadható kifogást keresünk a szövegben megjelent ellentmondásokért. Például, a '11 főnyi egyenrangú vezetőség', amit a 'diákparlament választott meg oktober 22.-án késő este, hogyan tarthatott gyűléseket (lásd a többes számot!) gazdasági és politikai problemákat tárgyalni, a 23.i események előtt? Hogyan tudhatta meg a nov.4.-én kora délelőtt eltávozott B.Alpár, hogy a 'soproni tüzérosztály'(sic) lövegeiből hiányzanak az ütőszegek, amikor az csak akkor derült/derülhetett ki, amikor 'csütörtököt mondtak' a fegyverek Kópházánál, aznap késő (!) délután? A november 4.-én, délelőtt, B.Alpár társaságában Bécsbe távozott Kéthly Anna hogyan érkezhetett (!) meg a délután történtek előtt (=abszurdum!)? (Lehetséges az hogy Kéthlyék csak délután távoztak s a Sopronba „...sietve visszarobógott...nyugati, az oroszok hollétét tudakoló ujságirókkal telt személyautó..." (lásd Erdészettörténeti Közlemények 49, 271.lap), őket tartalmazta?). Sajnos egy árva szó sem esik az interjúban arról a végzetes döntésről, hogy sebtében kezükbe nyomott első világháborús puskákkal kivezényeljenek párszáz egyetemi hallgatót tankokat megállitani. Valószinűleg B.Alpár se tudott a döntésről, de a fontosabb kérdés, hogy mint a MEFESz Intéző Bizottság, legtöbb forrásban emlitett elnöke, miért nem? *(A Szerk.)*

A vancouveri magyar cserkészet, 1959-2004

Az 1 956-os forradalom magyar menekültjei szép számban keresztek, és találtak új otthont a világ minden részében, így Vancouverban is. A magukkal hozott magyar szellemi örökség megtartása fontosnak bizonyult sok vancouveri újkanadás család életében. Ezek közül, akik már Magyarországon a fiatalabb éveikben is cserkészek voltak, e nemes törekvésük megvalósulását természetesen itt is a cserkészetben keresték.

E cél érdekében az első lépést a vancouveri egyetem (UBC) Sopron Fakultásán tanuló Draskóy György öregcserkész tette, aki felvette a kapcsolatot a New Jersey, USA államban székelő Magyar Cserkészszövetség központjával, és érdeklődött, miként lehetne itt Vancouverben 6-16 éves korú magyar gyermekek számára cserkészetet indítani. Vele egyidőben, a vancouveri magyarság körében fontos lelkészi, szervezői munkát végző Ft. Dr. Zsigmond Albert is a Cserkészszövetséghez fordult, és segítséget kért magyar cserkészet megindítására. Így lett 1959-ben a Magyarok Nagyasszonya Egyházközség a magyar cserkészetet fenntartó testülete.

A csapat tevékenykedéséért az Egyházközség férfitagjaiból alakult hattagú szervező csoport vállalt erkölcsi, és anyagi felelősséget.

Az 1959 őszén megalakult fiúcserkész csapat, a Szovjet kéztől vértanúhalált halt győri püspök Apor Vilmos, míg a leánycsapat, a kódexmásoló apáca Ráskai Lea nevét kapta. A Magyar Cserkészszövetségben csapataink ezen néven nyertek leigazolást.

A kezdő létszám 25 körül volt. Az első táborunkat 1960-ban a Coquitlam folyó egyik lakatlan szigetén tartottuk. A csapat vezetését Ft. Zsigmond jóváhagyásával, és támogatásával Murguly Sándor cserkésztiszt vállalta. Cserkészeink, 1961 nyarán mentek először a Magyar Cserkészszövetség vezetőképző táborába, hogy annak egységes kiképző, nevelő programját, őrsvezetői, segédtiszti, és tiszti szinten elsajátítsák. 1961-1996-ig 37-en szereztek vezetői képesítést.

1971-ben Takács József Cserkésztiszt vette át a fiúcsoport vezetését, a leánycsapatét, pedig Szász Istvánné. 1973-1999-ig évente közös nyári nagy táborokat rendeztünk a Calgary, Edmonton, San Francisco, és Los Angeles magyar cserkészeivel. Ezek a nyári táborozások az évek folyamán igen hasznosnak bizonyultak cserkészeink nevelésében. 1996-ban Nagy Zsuzsanna vette át a parancsnokságol, de 2004-ben érdeklődés hiányában kénytelen volt a csoportot megszüntetni. A vancouveri magyar cserkészetnek negyvenöt éves fennállása alatt, kb. 400 magyar származású, nagytöbbségben, Kanadában született tagja volt.

Költségeink fedezésére 1975-től minden év Áprilisában megrendeztük a Cserkész Estet és Május végén a Cserkész Séta, 10km hosszú Walkatlan elnevezésű programot. A cserkészszülők segítő tevékenysége nélkülözhetetlen volt, és lelkes támogatásuk nélkül, a csoport élete nem lett volna olyan színes, és sikeres. A csoport otthona az un. Fenntartó Testület, mindenkor a Magyarok Nagyasszonya Egyházközség volt. *(Takács József, Class of '59)*

Meglátogattam Sopront unokámmal...

A elmúlt télen idősebbik leányom, Georgina elhatározta, hogy felkeresi apja szülőföldjét ismeretét felújitani és azt családjának bemutatni. 1989-ben ismerkedett meg először apai rokonaival Magyarországon. Megkért, hogy menjek velük mint útvezető amit én szivesen vállaltam. A elmúlt három évben évente jártam Magyarországon, igy az útvezetés feladatát könnyű volt vállalni. Utitervünk zsúfolt volt amit tizenhat nap alatt próbáltunk követni. Szerencsénkre, látogatásunk ideje a két nagy árviz közti idő volt április 16-tól május 2-ig. Vernon, BC-ből indultunk, lányom, férje Gordon és elsőszülött 9éves fiúk, Stephen és jómagam. Feleségem, Diane maradt vissza vigyázni az 5 éves Katie és 3 éves Matthew unokáinkra.

Meglátogattuk azokat a helyeket, ahol én az ifjúságomat töltöttem és ahová családi kapcsolataim fűztek. Budapest és környéke, Gödöllő; Eger és környéke, beleértve a Bükk és Mátra hegyeket és azok erdőit; Visegrád a Pilis hegységgel; és nem utolsó sorban, Sopron és az Erdőmérnöki és Faipari Egyetem. Budapesten csatlakozott hozzánk Angliából második leányunk, Andrea aki a Mester fokú oklevelén dolgozik és egy hetes tavaszi olvasó szünetét velünk tudta tölteni.

Soproni látogatásunk utunk utolsó két napjára esett és sajnos mindkettőn esett az eső. Persze ez nem tompitotta látogatásunk

ütemét és szellemét. Dr.Faragó Sándor Rektor úr jóvoltából sikerült az egyetemet is meglátogatni a zárt napok ellenére és megtekinteni az egyetem könyv és irattárat is, ahol ifj. Sarkady Sándor, főiazgató fogadott bennünket. Láttuk az eredeti selmeczi antikvitás szakkönyveket, erdőterveket és fénykép gyüjteményt az 1800-as évekből, amit nagy érdeklődés-sel fogadott erdőmérnök vejem. Unokám is megtisztelve érezte magát, amikor a főigazgató úr kezébe adta az 1890-es évekből származó Ifjúsági Kör elnöki pecsétes rendtartó botot. A botanikus kert bemutatását a kert igazgató helyettese; Cserepes Tamás úr kisfiával Balázzsal vezette és az eső ellenére is sok látnivalóban részesültünk.
Találkoztunk volt évfolyam társaimmal, Béky Katalinnal és Juhász Miklóssal is, akiknek vendégszeretetüket is hálásan köszönjük.
Hotel Wollner a Templom utcában is elsőosztályú vendéglátásban részesitett bennünket, ahonnan sétálva ismerkedhettünk az ó-várossal és várkerülettel. Szép emlék volt. *(Tóth Géza, Class of '60).*

A képen (balról) lányom, unokám, jómagam és ifj. Sarkady Sándor., (hátul) Cserepes Tamás és fia Balázs

Sopron Alumni Scholarship

Csoportunk augusztus 8.-ai ebéd-összejövetelén a megjelentek (31 személy) által hozott döntés következtében Szalkai Bandi társunk kapcsolatba lépett UBC hivatalos szerveivel, hogy változtassák át a nevünkben kiadott ösztöndij megcélzott élvezőit 'graduate student'-ről 'undergraduate student'-re. A változtatást azért tartotta a csoport szükségesnek, hogy az ösztöndijat elérhetőbbé tegyék magyar, esetleg Sopron Alumni származású diákoknak s hogy azt kissebb összegben többen élvezhessék.

Sz. Bandi több hivatalos tárgyalást folytatott D.Worsley and K.Evans egyetemi hivatalnokokkal, J.Sadler, Faculty of Forestry dékánnal és K.Szeto és H.Lai egyetemi jogi tanácsadókka, augusztus 7 és szeptember 12.-e között, hogy elgörditsék a "Sopron Alumni Award Endowment Fund Terms of Reference'-ben rejlő jogi akadályokat.Lassú kezdet után, Bandi tántorithatalansága eredményeképpen most úgy néz ki, hogy kérésünk hamarosan teljesülni fog. *(Szalkai A. közlése alapján,)*

Viszhangok otthonról

Jól eső érzéssel olvastam az Erdészeti Lapokban, hogy otthoni barátaink gondolnak ránk, és milyen szeretettel tartanak bennünket családi körükben. Ormos Balázs főtitkár és Pethő József új elnök az OEE 2006-os Közgyűlésén mondott beszédeiből hozok le egy egy rövid részletet, hogy megosszam mindnyájatokkal a selmeci szellem ilyen szép megnyilvánulását. Mi is ilyen szeretettel nyújtjuk feléjük kezünket messze a Csendes Óceantól
Ormos B: "Hagyomány, hogy mi, akik örömmel együtt lehetünk, emlékezzünk azokra, akik már nem lehetnek velünk. Emlékezzünk elhunyt tagtársainkra, kollégáinkra, barátainkra, akik az elmúlt időszakban hagytak itt bennünket!
Az elhunytak nevének felolvasásakor javaslom, gondolatban emlékezzünk meg azokról is, akik 50 éve részesei, szenvedői voltak az '56-os eseményeknek és az azt követő megtorlásoknak. Grátzer Miklóssal, az '56-ban Kana-dába menekült kollégával találkoztam a minap, aki elmondta, hogya szeptemberi szokásos báljukon Vancouverben, megemlékeznek elhunyt társaikról, egy ott csináltatott klopacska hangja kísére-tében. Lám a selmeci szellem, a hagyo-mányok összekötnek bennünket ilyen nagy távolságról is. Ezért gondoljunk a határon túl elhunyt kollégáinkra is, a Kanadába kényszerült erdészekre is. Kérem, felállva hajtsunk fejet emlé-kük előtt".
Pethő J: "E gondolatmenet zárását jelentse 1956 szellemi traumájából talpraálló és egy átfogó erdőgazdaság-fejlesztést megvalósító nemzedékre, és az európai kultúrát Amerika földjére vivő külhonba szakadt magyar erdészek tettére történő emlékezés" *(Grátzer Miklós, Class of '59)*

Hokhold Ferenc (Okl.em'48) ha 8 évvel megkésve is, a NyME őszi tanévnyitó ünnepségei keretében megkapta 'aranydiplomáját'. (ASzerk.)

A Jerry Thompson rendezésében készült **CBC film** az 1956-os magyar szabadságharc után Kanadába vándorolt magyarokról, (köztük a soproni diákok és oktatók) oktober 26.-án, 20 órakor lesz sugározva a CBC csatornán. *(A Szerk.)*

K A P O C S. A Sopron Alumni időszakos közleménnye. Szerkesztő: Rétfalvi László (4646-West 5th Ave, Vancouver, BC, V6R 1S8; Tel/Fax: 604-224-3655; e-mail: llretfalvi@shaw.ca), Képszerkesztés: v.Draskóy György (gdraskoy@telus.net)

A **Sopron Alumni** azon egyének közössége, akik diákjai vagy oktatói voltak a Soproni Erdőmérnöki Főiskola 1956-ban Kanadába vándorolt részének, ami mint a University of British Columbia, Faculty of Forestry-Sopron Division működött 1957 és 1961 között. Szintén a közösséghez tartoznak azon Sopronban végzett erdőmérnökök, akik szoros kapcsolatot tartanak fenn a csoporttal

SOPRON ALUMNI

Adamovich László
Ambach Mihály
Andódy Edit 1932-1993
André Béla
Apt Kamill
Apt Ödön 1901-1990
Apt Ödön
Bajzák Dénes
Bakó József
Bakonyi Nándor
Bakos Tibor
Balatinecz János
Balpataki György
Bándi Péter
Barabás József
Baraksó János
Baranyai József 1922-1974
Bátay János
Báthy István
Bella Imre
Benkő Géza
Benyovits Gyula
Bezerédi Gyula 1926-2005
Bige Zsolt
Boa Sándor
Boda Zoltán
Bódig József
Bogyai Elemér
Bölecz Béla
Boncz Ernő
Bordulák Zoltán
Borovits Ferenc
Borsos Zoltán 1935-1979
Budai Géza 1930-2003
Csányi Elek
Csapó Imre
Császár Rudolf
Cserjesi Antal 1925-2006
Csima István
Csizmadia Ferenc
Csizmazia József
Csizmazia Tibor 1932-1979
Deminger Károly
Dibúz Jenő
Dibúz (Bruckner) Judit
Dobozy Tamás
Domsa Zoltán
Draskóy György
Farkas István 1937-2000
Farkas Mihály
Fazokas Ferenc
Fekete Róbert
Ferdinánd István
Fodor Gyula 1890-1982
Fodor Gyula
Fodor (Tormássy) Erzsébet
Fónagy Sándor
Frey Otto
Fülöpp Zoltán
Fűr Károly
Füstös Árpád 1926-2004
Gáspár József.
Gerencsér László 1914-1976
Gőgös Ferenc 1938-1972
Görgényi Béla
Grátzer Miklós
Grozdits György
Gyöngyösi Sándor
Gyöngyösi (Danczinger) Edit 1937-1989
Háhn Fülöp
Hajdu Csaba
Héder István
Héjja Anna
Héjjas József
Héjjas (Bernsdorfer)Katalin
Herczeg Endre
Hidasi István
Hirczy Béla
Hokhold Ferenc
Homoky István
Horváth Cz.Emil
Horváth István
Horváth Otto 1926-1984
Horváth Sándor
Horváth (Balogh) Izabella
Hudák János 1935-1997
Huszár Károly
Ifjú Géza
Illés István
Jablánczy Sándor 1908-1999
Jagodits (Kundráth) Júlia 1937-1989
Jákóy Endre
Jancsik Károly
Jandó Tibor
Józsa József
Józsa László
Juhász (Gyöngy) Erzsébet
Juhász Gyula 1934-2002
Jutasi Béla
Kafka Péter †?
Kalmár Lajos
Kapitány Gyula
Kapuszta József
Kassay Viktor 1933-2005
Kémes József
Kenedi (Király) Ilona
Kercsó (Jagodits) Edit
Kerekes József
Kiss-Tóth János 1934-1977
Kiss Gyula
Kiss János
Kiss János
Klíma Imre 1924-2000
Kocsis Tibor
Koczó Mihály
Koller Pál 1894-1972
Koltai István
Komlóssy József
Komondy Gyula
Kondor György
Koós Béla
Korán Zoltán
Kornya Lajos 1917-1979
Kósa Zoltán
Kovács István
Kováts (Erdős) Márta 1934-1967
Kováts Miklós
Kozák Antal
Krajczár Ernő
Krétai Ernő 1933-1995
Kurucz Ferenc
Kurucz János
Leskó György
Leskó (Rácz) Anna
Lovrits (Somogyi-Tóth) Eszter
Magasi László
Major Richárd
Markó Imre
Márkus Gábor 1937-199?
Matolcsi Géza.
Medveczky Lajos 1910-1989
Molnár József
Must (Hankovsky) Éva
Nagy Géza 1933-1991
Nagy (Link) Magda 1930-2006
Nagy Mihály
Nagy Olivér
Nagygyőr Sándor
Németh József
Németh Lajos
Németh László
Németh Zoltán 1928-200?
Noviczky Zoltán 1936-1992
Nyers Ferenc
Ocskó István
Orlóci László
Orlóci (Mihály) Márta
Orosz Iván
Oroszlán József †?
Ötvös Imre
Pál László
Pálffy Csaba 1927-1999
Pálka László 1937-1995
Palkovics János
Pandák László
Papp Ferenc 1901-1967
Pászner László
Pataki István
Péch Gyula
Pendl Ferenc 1933-1998
Pénzes László
Ping Ferenc
Pintér László
Poprádi László
Porpáczy Lehel
Prém Béla
Puskás László
Rab Rudolf 1935-2005
Rabóczi László
Ravai János
Rédey József
Rétfalvi László
Réthy Sándor
Rikli Olga
Roller Kálmán 1913-2004
Rónay Sándor
Ronyecz József 1935-1998
Rupf László
Safranyik László
Salamon Marion 1911-1990
Sebestyén László 1923-1995
Selmeczi György
Simon József
Sinka Gyula
Sivák Béla 1935-2005
Skorka Mihály 1935-1992
Soós József
Spándli Imre
Spuriga István 1934-1977
Szablya János
Szabó György
Szabó Tivadar
Szalamin Gábor
Szalkai András
Szalkai (Somogyi) Eszter
Szamosi Gábor
Szántai Ferenc
Szanyi László
Szármes Kornél
Szász István
Szász (Kubinyi) Júlia
Szauer János
Szauer (Szikszai) Klára 1935-1999
Székessy László
Sziklai Oszkár 1924-1998
Szy Ferenc
Takács József
Takaró László
Tamási Miklós 1936-1994
Tarnócai Károly
Tőgel Gyula 1938-2001
Tolnai István
Tóth Endre
Tóth (Molnár) Erzsébet
Tóth Géza
Tóth János
Tóth József
Tóth Tibor
Tresó Bertalan
Tresó Ferenc
Túrmezei Zoltán
Tuskó Ferenc 1913-1965
Tutunovszky Koszta
Vadai János 1928-2006
Vajas Jenő 1936-2000
Váradi Béla 1932-2003
Váradi (Fejes) Mária
Varga Pál
Vári Miklós
Veres Gábor
Veres Sándor 1927-1998
Vető László
Viszlai (Delkin)Éva
Viszlai János
Vlaszaty Ödön
Weidinger Imre
Witt Lajos 1898-1994
Zoltay Endre

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát,
Szivből köszöntik, Vivát! Vivát!

Vargha Domokos